YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i16

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 16
April 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 16)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences. *Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.

This article is available at DigitalCommons@ILR: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit/100

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפנה (איוב, כ״ז, ו׳). אין מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר ניט [illegible].

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך! איהר האט נישט צו פארלירען, אויסער אייערע קייטען!

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. III. No. 16 — New York, Friday, April 15, 1921 — פרייטאג, 15טען אפריל, 1921. — PRICE 3 CENTS

אונזער אינטערנעשאנאל אנגעקלאגט פאר „קאנטעמפט או קאורט"

נאך אינדזשאנקשאן קייסעס געגען אונזער יוניאן. — דער קאמף געגען דער אינדזשאנקשאן מגפה. — די ארבייטערשאפט פון גרייטער ניו יארק פאנגט אן א מעכטיגע אנטי־אינדזשאנקשאן באוועגונג.

צו די פילע אינדזשאנקשאן־קייסעס, וואס אונזער אינטערנײשאנאל האט געגען זיך, איז די וואך צוגעקומען אויך א „קאנטעמפט או קאורט קייס". די קלאגע מאכט די באוואוסטע יוניאן פרעסערישע וויסט פירמע פלארשהיימער.

דעם 8טען מערץ האט ריכטער ניר־בורגער פון סופרים קאורט ארויסגעגעבען דער דערמאנטער פירמע אן אינדזשאנקשאן, וועלכער פארווערט צו פיקעטען יענעם שאפ. איצט באהויפטעט די פירמע, אז די יוניאן האט ניט געפאלגט דעם אינדזשאנקשאן און האט דעם שאפ יע געפיקעט. א חוץ דעם בארופט זיך די קלאגע אויך אויף דעם, וואס אין אונזער ענגלישער אויסגאבע, „די דזשאסטיס" פון׳ם 8טען אפריל, איז געדרוקט געוועזען עפעס וואס רעדט שטענן אינדזשאנקשאנס. דאס איז א געוויסער פאראגראף פון דעם „ביל או רייטס", וואס דער עקזעקוטיוו קאונסיל פון דער אמעריקען פעדערײשאן או לייבאר האט ארויסגעגעבען, נאך דער קאנפערענץ אין וואשינגטאן מיט אייניגע וואכען צוריק.

די קלאגע איז געמאכט געווארען מאנטאג, דעם 11טען אפריל, פאר סופרים קאורט ריכטער עדווארד דזש. קאווענאן און דער ריכטער האט די קלאגע אויפגענומען. די קלאגע איז געריכטעט געגען אונזער גאנצער אינטערנײשאנאל יוניאן. באזונדערס אבער ווערען אויסגערעכנעט די פאלגענדע פערזאנען: פרעזידענט שלעזינגער, 1טער וויים פרעזידענט מארים זיגמאן, י. שעהנהאלץ, סעקרעטער פון לאקאל 25; סידני ראטענבערג, פרעזידענט קאטערס יוניאן לאקאל 10; דזשו־מענעדזשערס פון לאקאל 25; איזראעל לעווין, סעקרעטער לאקאל 10. אויסער די ווערען אויך אנגעקלאגט סעם ב. שענקער, זיגמאנד היימאן, טשארלס קאהען און דאמיניק אמיקא.

ריכטער קאוויגאן האט די קלאגע אנגענומען, און די אנגעקלאגטע ווערען אויפגעפאדערט צו ערשיינען אין קאורט און ערקלערען, ווארום זיי זאלען ניט באשטראפט ווערען פאר קאנטעמפט או קאורט. און אין די נעקסטע פאר טעג וועט דער לאיער פון דער יוניאן דארפען ערשיינען אין קאורט ענטפערען אויף דער קלאגע.

אין דער זעלבער צייט ווערען נאך געבראכט קלאגען פון אנדערע מאנופעקטשורער, וואס פארלאנגען אינדזשאנקשאנס.

טאקע דעם זעלבען טאג, ביי דעם זעל־

(שלוס אויף זייט 16)

פראטעקטיוו אסס׳ן פון די קלאוק מאנופעקטשורע׳ט מאכט א מלחמה־אנשטעל

דינסטאג, דעם 12טען אפריל, איז ערשינען אין די טרייד־צייטונגען פון די קלאוק מאנופעקטשורער א לאנגער באריכט פון דעם יעהרליכען מיטינג פון דער „פראטעקטיוו אסס׳ן", וואס איז אפגעהאלטען געווארען מאנטאג אווענט, אין האטעל אסטאר. דער טשערמאן פון זייער עקזעקוטיוו באארד, מר. ר. סילווערמאן, איז קראנק און דער מיטינג איז געפיהרט געווארען פון מר. לוסטיג.

די הויפט פראגע אויפ׳ן טאגעס־ארדנונג איז געוועזען די איצטיגע לאגע אין דער קלאוק אינדוסטריע פון ניו יארק. מר. לוסטיג האט געהאלטען א לענגערע רעדע וועגען דער אומנארמאלער לאגע אין דער אינדוסטריע. ער האט גערעדט וועגען דעם ברוך צווישען דער „פראטעקטיוו אסס׳ן" און די קלאוקמאכער יוניאן, וועגען די סטרייקס וואס זיינען פארגעקומען געגען מאנכע פירמען, וועגען רעקאנסטראקשאן און נאך אנדערע זאכען. אין באצוג אט דעם אלעם איז אויך אנגענומען געווארען א רעזאלוציע.

אויב עס איז ריכטיג דער רעפארט אין די טרייד־צייטונגען, איז אויף יענעם מיטינג אנגענומען געווארען א באשלוס, אז די אסס׳ן זאל פאדערען די פאלגענדע דריי פונקטען:

1) אן אלגעמיינע רעדוצירונג פון ווײדזשעס.

2) מעהר ארבייטס־שטונדען.

3) דאס פולע רעכט צו דיסטשארדזשען ארבייטער ווען די פירמע וויל עס.

אט דאס, און ניט מעהר, וויל די „פראטעקטיוו אסס׳ן", אויב עס איז אמת דער באריכט, וואס איז געדרוקט געווארען אין די טרייד צייטונגען פון די מאנופעקטשורערס.

אין יענע טרייד־צייטונגען איז אבער ניט געזאגט געווארען פון וועמען די „פראטעקטיוו" פאדערט עס. ווייל, ווי בא־

(שלוס אויף זייט 4)

אינטערנעשאנאל געווינט אינדזשאנקשאן קייס אין קאורט

דזשאדזש דעלעהענטי ענטזאגט זיך ארויסצוגעבען אן אינדזשאנקשאן דער פירמע בארגעניכט.

דזשאדזש דעלעהענטי, פון פארט 1 ספעשעל טוירם פון סופרים קאורט, האט לעצטען מאנטאג ענטזאגט דער פירמע בארגעניכט און סאן ארויסצוגעבען אן אינדזשאנקשאן. די פירמע מאכט טשילדרען־דרעסעס, און לאקאל 50 פון אונזער אינטערנעשאנאל, פיהרט געגען איהר א סטרייק שוין זייט א לענגערע צייט. האט זיך די פירמע געטראכט: וואס דארף זי האבען ארום שאפ פיקעטס? און איז אוועק אין קאורט בעטען אן אינדזשאנקשאן. דזשאדזש דעלעהענטי האט אבער ניט געזעהען קיין גרונד, ווארום די פירמע דארף באקומען אן אינדזשאנקשאן, און ער האט דעם פארלאנג ניט באוויליגט.

אלס לאיער פאר דער אינטערנעשאנאל אין דיעזער קייס איז אויפגעטראטען מארים ראטענבערג, און די פונקטען, וועלכע ער האט ארויסגעבראכט פארטיידיגענדיג די יוניאן זיינען אנגענומען געווארען פון דעם ריכטער.

דזשאדזש דעלעהענטי האט אין א קלאהרער שפראך געזאגט דער פירמע, אז איהר פארזוך צו קריגען א קאורט אינדזשאנקשאן איז אונטער די אומשטענדען ניט בארעכטיגט, ווארים די יוניאן האנדעלט געזעצליך און אויפ׳ן גרונד פון דער קלאגע קען געגען איהר קיין אינדזשאנקשאן ניט ארויסגעגעבען ווערען.

דער לאיער פאר דער פירמע האט געטאן זיין בעסט אן אינדזשאנקשאן צו באקומען. אבער מר. ראטענבערג, דער לאיער פאר דער יוניאן, האט פאר׳ן דזשאדזש צוגלידערט די קייס, און איהם באוויזען, אז די גאנצע קייס פון דער פירמע בארגעניכט האט קיין גרונד ניט, און ער האט פארגעשלאגען, דאס דער קאורט זאל די קייס אינגאנצען אגויסווארפען.

דער דזשאדזש האט זיך איבערצייגט, אז לאיער ראטענבערג׳ס ארגומענטאציע איז באזירט אויף פאקטען, און ער האט אנגענומען זיין פארשלאג ארויסצוווארפען די אינדזשאנקשאן־קייס אינגאנצען פון קאורט.

אינהאלט־פארצייכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 16

זייט 2. די וואך — מאקס ד. דאניש.
זייט 3. די קלאוק אפערייטארס יוניאן לאקאל 1 — פ. קאטלער. טעטיגקייט אין דער פינישערס יוניאן לאקאל 9 — איזידאר סארקין.
זייט 4. מיטינג פון דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן. — ל. לאנגער. נייעס פון פילאדעלפיא — א. נייבאור.
זייט 5. אין עדיוקיישאנאל דעפארטמענט. צווישען די קלאוקמאכער אין מאנטרעאל — יוסף שובערט.
זייט 6. פאר א זווילע מיט פרעזידענט הארדינג — ל. לאנגער. צוויי מיטינגען פון דזשאינט באארד אין דער וויסט און דרעס אינדוסטריע — מ. ק. מאקאוו.
זייט 7. ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע — א סטעף רעפארטער. א באזוך אין דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק — דזשעני מייטעס.
זייט 8. פון רעדאקטאר׳ס נאטיץ־ביכעל.
זייט 9. יוניאן קאנטראל איז דאס קאמיטעט? — ל. פינקעלשטיין. אווענט (געדיכט) — י. קיסין.
זייט 10. אין טעאטער. — דער קריטיקער. א שפינדעל איז ארויסגעפאלען (ערצעהלונג). — ש. ערדבערג.
זייט 11. דער שטרייט צווישען די אייזענבאהן יוניאנס און די אייזענבאהן מאגנאטען. — ה. לאנג. שלערליי פון שיקאגא. — ה. סקולמאן.
זייט 12. קורצע שפעצען.
זייט 13, 14, 15 און 16. ארגאניזאציאנען.

אינטערנעשאנאל גיט $500 פאר׳ן „בונד" אין פוילען

סעק. באראף אין דער אמנעסטיע־קאמיטע פון דער סאצ. פארטיי.

דער טייל פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד פון אונזער אינטערנעשאנאל, וואס געפינט זיך אין און ארום ניו יארק, האט די וואך געהאט א ספעשעל זיצונג. מען האט זיך געדארפט בעראטען וועגען א פאר גאנץ וויכטיגע פראגען.

גענ. וולאדימיר מעדעם, דער פארשטעהער פון „בונד" אין פוילען, איז ערשינען צו דעם מיטינג און פארלאנגט, אז די אינטערנעשאנאל זאל שטיצען א אידישע ארבייטער צייטונג, וואס דער „בונד" אין פוילען וועט קירצליך אנפאנגען ארויסצוגעבען. די פראגע איז אויפגענומען געווארען און עס איז באשלאסען געווארען צו געבען פאר דעם צוועק 500 דאלאר.

אויף דעם מיטינג איז אויך פארגעלעזען געווארען א צושריפט פון דער עקזעקוטיווע פון דער סאציאליסטישער פארטיי, אין וועלכען די אינטערנעשאנאל ווערט געבעטען צו שיקען א פארטרעטער אין וואשינגטאן דעם 13טען אפריל, איינטייל צו נעהמען אין דער סאציאליסטישער אמנעסטיע קאמיטע.

עס איז באשלאסען געווארען, דאס סעקרעטער אב. באראף זאל פארטרעטען די אינטערנעשאנאל אין דער אמנעסטיע קאמיטע פון דער סאציאליסטישער פארטיי, און ער איז אינסטרואירט געווארען צו זיין דעם 13טען אפריל אין וואשינגטאן.

א ווארט צו די וויסט און דרעסמאכער

די אינדזשאנקשאן־קייסעס האבען ניט אפגעשטעלט דעם סטרייק, וואס ווערט געפיהרט געגען די עטליכע פאר׳־עקשנ׳טע וויסט און דרעס פירמען. די אינדזשאנקשאנס פארווערען צו פיקעטען די שעפער, זיי קאנען אבער ניט צווינגען די יוניאן צוריקצורופען די סטרייקס.

אלזא, די סטרייקס געגען יענע שעפער געהען אן פונקט, ווי פריהער. די יוניאן דארף אבער איצט מעהר געלד, ווי פריהער, מען דארף געלד צו שטיצען די סטרייקער, און מען דארף אויך געלד זיך צו לאדען אין די קאורטס וועגען די פארלאנגען פון די באסעס פאר אינדזשאנקשאנס. עס איז דעריבער גאנץ נויטיג, אז אלע ארבייטער פון דער אינדוסטריע זאלען באלד איינצאהלען דעם 6 דאלאר אסעסמענט, ווי די יוניאן האט עס באשלאסען.

זאל די פאר ווערטער גענוג זיין צו דערמאהנען די וויסט און דרעסמאכער דעם אסעסמענט באלד אפצוצאהלען. די ארבייטער, וואס שטעהען נאך אין סטרייק, קעמפען פאר די, וואס ארבייטען שוין אין די געסעטעלטע שעפער, און עס ליעגט א חוב אויף די ארבייטער פון די געסעטעלטע שעפער צו שטיצען די בראווע סטרייקער, וואס שטעהען נאך אין קאמף.

מיר האבען שוין געמעלדעט לעצטע וואך אין די „גערעכטיגקייט", אז וויים־פרעזידענט דזש. האלפערין איז געווארען דער דזשענעראל מענעדזשער פון דזשאינט באארד אין דער וויסט און דרעס אינדוסטריע, אויף דעם פלאץ פון מארים זיגמאן, וועלכער האט אנגענומען דעם אמט בלויז פאר א קורצער צייט. ברודער האלפערין האט זיך גענומען צו דער ארבייט מיט פיעל ענערגיע און מיט דער מיטווירקונג פון די טעטיגע מיטגלידער פון דער יוניאן, וועט זיין ארבייט געוויס געקרוינט ווערען מיט ערפאלג.

ברודער האלפערין וועט אויפפאסען, דאס די יוניאן קאנדישאנס זאלען אפגעהיט ווערען אין אלע שעפער, וואס די פירמען האבען געסעטעלט מיט דער יוניאן. ער איז פעסט ענטשלאסען אויפצופאסען, אז דאס וואס די ארבייטער האבען געוואונען דורכ׳ן לעצטען סטרייק, זאל ניט אויסרינען, דער געווינס זאל בלייבען ביי די ארבייטער.

די ארבייטסלאזע.

אין די דרעס און וויסט שעפער, באזונדערס טאקע אין די דרעסשעפער, איז

(שלוס אויף זייט 2)

א ווארנונג צו קלאוקמאכער!

אין מאנטרעאל, קענעדע, געהט נאך אלץ אן דער סטרייק געגען דער פירמע א. סאמער. דער סטרייק געהט שוין אן א לענגערע צייט און דער פירמע איז ניט געלונגען צו באקומען סקעבס אין מאנטרעאל. האט די פירמע ארויסגעשיקט אגענטען אין ניו יארק און אנדערע שטעט צו פרובירען פארנארען נאך מאנטרעאל קלאוקמאכער, אלס סטרייקברעכער.

זאלען די קלאוקמאכער פון ניו יארק, פילאדעלפיא און אנדערע שטעט זיין פארזיכטיג. זאל זיך קיינער ניט לאזען פארנארען פון סאמער׳ס אגענטען. דער סטרייק געגען דער פירמע איז איצט אין פולען גאנג און זאל קיין יוניאן מאן זיך ניט לאזען פארנארען אין מאנטרעאל אלס סטרייקברעכער.

די מיטגלידער פון לאקאל 62 נעמען אן איינ־שטימיג דעם סעטעלמענט

די יוניאן פאנגט אן א גרויסען ארגאניזאציאנס קאמפיין.

מיר האבען שוין באריכטעט לעצטע וואך וועגען דעם סעטעלמענט אין דער וואהייט גודס אינדוסטריע פון ניו יארק

לעצטען שבת נאכמיטאג, דעם 2טען אפריל, האט די וואהייט גודס ווארקערס יוניאן, לאקאל 62 געהאט א באגייסטער־טען מעמבער־מיטינג אין בעטהאווען האל, וואו דער סעטעלמענט איז פארגעלייגט געווארען פאר די מיטגלידער צו באשטימען אויב ער זאל אנגענומען ווערען אדער ניט.

ברודער וויליאם דייוויס, דער מע־נעדזשער פון דער יוניאן, האט איבערגע־געבען די פונקטען פון דעם נייעם אגרי־מענט, וועלכער איז געשאפען פאר א טער־מין פון צוויי יאהר, און דער עולם האט זיך צוגעהערט מיט גרויס אויפמערקזאמ־קייט צו יעדען פונקט באזונדער. דער רעזולטאט איז געווען דאס דער אגרימענט איז איינשטימיג אנגענומען געווארען.

די הויפט־פונקטען פון דעם אגרי־מענט האבען מיר שוין איבערגעגעבען אין דער „גערעכטיגקייט" לעצטע וואך.

דער מיטינג איז אויך אדרעסירט גע־ווארען פון אונזער וויס־פרעזידענט סע־מיועל לעפקאוויטש. ער האט גראטולירט די מיטגלידער פון דער יוניאן מיט דעם סעטעלמענט און זיי אויפגעפאדערט צו זיין אקטיוו אין דער יוניאן און זעהן, אז די פונקטען פון דעם נייעם אגרימענט זא־לען ריכטיג דורכגעפיהרט ווערען אין לע־בען. זיין רעדע, ווי די רעדע פון ברודער דייוויס, איז ווארים אויפגענומען געווא־רען. דער טשערמאן פון מיטינג איז גע־ווען ברודער זייעטץ, דער ביזנעס איי־דזשענט פון לאקאל 62.

די יוניאן פאנגט אן א נייעם ארגא־ניזאציאנס־קאמפיין.

די וואהייט־גודס אינדוסטריע פון ניו יארק איז נאך, ליידער, ניט אינגאנצען ארגאניזירט. עס זיינען נאך דא גענוג וואייט־גודס שעפער אין ניו יארק, צו וועל־כע די יוניאן האט קיין שליטה ניט און וואו די ארבייטס־באדינגונגען זיינען א סך ערגערע ווי אין די יוניאן־שעפער פון דעם פאך.

די יוניאן וועט איצט מאכען א שטאר־קען „דרייוו" צו ארגאניזירען יענע שע־פער. די יוניאן אפעלירט צו אלע איהרע מיטגלידער, צו העלפען אין דער ארבייט. זאלען זיי רעדען צו די ארבייטער אין טרייד וואס באלאנגען נאך ניט צו דער יוניאן, און ווירקען אויף זיי, זיי זאלען זיך ארגאניזירען. די יוניאן וועט, פאר־שטעהט זיך, אויך טאן איהר טייל, דורך מיטינגען און ליפלעטס, ביז די ארבייטער פון יענע שעפער וועלען דערגרייכט ווערען.

פרעזענטירען דעם שאפ־טשערמאן.

די ארבייטער פון קאהן און פלאקס, 135 וועסט 26טע סט. האבען פרעזענ־טירט זייער שאפ־טשערמאן, ברודער פרידמאן, מיט א גאלדענע וואטש און טשעין, פאר זיין גוטע ארבייט פאר'ן שאפ און די יוניאן. די קאמיטע.

ציייכנונג פון א פאטאגראפיע פון אונזער פר. נערי ציינגט ווי מען לאדעט אן קאוואלא (טערקישע) טאבאק אויף קליינע שיפעלעך וואס פיהרען זיך צו די גרויסע שיפען אין ים. דער טאבאק איז געקליבען בלאט ביי בלאט און פעסט פערפאקט אין באירלאפ זעק וואס וועגען פון 50 ביז 100 פונט.

בעסטע טערקישע טאבאקען גיבען אויסצייכנונג צו טשעסטערפיעלד'ס בלענד

קאוואלא און עקזאנטהי; סמירנא און סאמסאן — בעריהמט אין דער גאנצער היסטארי פון טאבאק פאר זייער מחיה'דיגען אראמאט און דעליקאטען פלייוואר — העלפען זיכער צו שאפען א גלאטערען, בעסערען בע'טעם'טערען סיגארעט.

אבער — ברענגט דיעזע פיינע טערקישע טא־באקען איבער'ן ים, זעקס טויזענד מייל ווייט — בלענדעט זיי מיט אונזער דא־געוואקסענע, היימישע בוירלי און אנדערע בעסטע אמעריקאנער טאבאקען — בלענדעט זיי פארזיכטיג און מיט שכל אויף דעם ניט קענענדע נאכגעמאכטע טשעסטערפיעלד מע־טאדע; דאן, און ניט ביז דאן, האט איהר דעם אמת'ען סמאוק — דעם סמאוק וואס מאכט, אז מענער זאלען הנאה האבען — דער איינציגער סמאוק — וואס קען און טהוט פאלשטענדיג „צו פרידענשטעלען" — ט־ש־ע־ס־ט־ע־ר־פ־י־ע־ל־ד!

Liggett & Myers Tobacco Co.

Chesterfield
CIGARETTES

זיי שטעלען צופריעדען

און דער בלענד קען ניט נאכגעמאכט ווערען.

20 פאר 20 סענט

...קלאוק אפערייטארס יוניאן לאָק. 1

...ער סיזאן איז שוין כמעט צו ענדע.
...ארבייט נאך אין די שעפער, אבער
...ייגען זיך שוין די ערשטע שוואלבען
...ע זאגען אן דעם אנקומען פון די

...ריהערדיגע יאהרען האט זיך דער
...קמאכער געשראקען פאר דער סלעק,
...יי יוניאן פלעגט זיך אויף פיהלען
...ען, ווייל אין דער סלעק-צייט האט
...געליטען פון צוויי איבלען: ערש-
..., ווייל עס איז קיין ארבייט ניט גע-
...און עס איז פאר דעם קלאוק מאכער
... געווען דורכצושטופען די שלעכטע
... צווייטענס, פלעגען דאן די בעלי-
... נעהמען דעם אדוואנטיידזש און
...ן טרייען צו פארניכטען די גאנצע
...ט, וואס די יוניאן האט אויפגעטאן
...יזאן. אלע געדענקען, ווי די בעלי-
... אזוי שנעל ווי עס פלעגט ווערען
... פלעגען מאכען א קליינע ענדערונג
...י סטיילס פון די אלטע גארמענטס
...פארלאנגען, מען זאל „איבערסעט-
...די פרייזען, צוזאגענדיג, אז זיי ווע-
...עבען א סך ארבייט, און ווען עס
... קומען צום סיזאן, פלעגט מען
...ען אנפאנגען גאר פון אנהויב
...צובריינגען די פרייזען צוריק צו
... אלטען סטענדארד, שוין אפגערעדט
...עכערען די פרייזען פאר די גאר-
...ם פאר דעם קומענדען סיזאן.
...ייט די וואך-ארבייט איז אבער
...עפיהרט געווארען, און ספעציעל די
...ע סיזאנס, האט זיך די לאגע אינ-
...ן געענדערט. ערשטענס, איז די
... ניט געווען אזא שווערע, ווי אין די
...רדיגע יאהרען, ווייל די ארבייט
...יט איינגאנצען אפגעשטעלט געווא-
... צווייטענס, איז די בעלי-בתים ניט
...גען צו דעמאראליזירען די רייהען
... קלאוקמאכער, אבוואהל זיי האבען
...ענדערט די שטארקסטע מיטלען און
...ראץ, וואס זיי האבען אפגעבראכען
... באציהונגען מיט דער יוניאן.
...לזא, דער שרעקענס ווארט סלעק,
...וועלכען מען פלעגט אמאל שרעקען
...עולם, האט פארלארען, פארלויפיג
...סטענס, זיין דעמאראליזירענדע
...טונג, און ער דיסקוטירט יעצט ניט
... פראגע איינגאנצען. וואס איהם
...רעסירט יעצט יע, איז: „וואס
... זיין נעקסט?" וועט דער קומענ-
...סלעק סיזאן אפלויפען „רוהיג", ווי
... פארגאנגענער, אדער איהם וועט
...ומען דורכצומאכען א קאמף מיט
...ומפלוסטיגע מאנופעקטשורערס.
...ען מיר זאגען, אז דער לעצטער
... סיזאן איז אפגעלאפען „רוהיג",
... מיר דערמיט צו אונטערשטריי-
...אז נאך דעם ווי די מאנופעקטשר-
... האבען אפגעבראכען דעם אגרי-
... מייענדיג דערמיט צו דעמארא-
...ן די טעטיגקייט פון דער יוניאן,
... די אלע טראובעלס, וועלכע מיר
... געהאט דעם לעצטען סלעק, א
...קייט אין פארגלייך מיט דעם,
... זיי האבען זיך פארמאסטען, וואו-
...ניט. זייער אפברעכען דעם אגרי-
... האבען זיי געדענקט צו געבען די
... א טויט-קלאפ, אבער אויסגעלאזען
...זיך, אז אלע מאנופעקטשורערס,
... האבען אויף דעם ראט פון דער
...איישאן אנגעפאנגען טראבעל מיט
...וניאן, געווען געצוואונגען נאכצו-
... אלע פאדערונגען פון דער יוניאן,
... דעם, וואס די גאנצע מאשינערי
...ער אסאסיאיישאן מיט איהרע
...פיהרער האבען אנגעפיהרט די
...ס, געזוכט סקעבס פאר די סטריי-
... שעפער, באזוכט די סקעבס אין
... הייזער, צו באאיינפלוסען זיי צו
...קעבען און זיינען געווארען זייערע
...פיהרער יעדען טאג אונטער דער
...קשאן פון גארילאס.
...ן, אלזא, דאסזעלבע זאל זיך ווי-
...לען אין דיזע סלעק, וועלען זיך
...וקמאכער ניט אפעסען די הארץ
..., ווארום זיי ווייסען פון ערפאה-
...ז צום סיזאן וועט דער איינצעל-
...אנופעקטשורער, וועלכער נעהמט
... קאמף מיט דער יוניאן אין סלעק
...מוזען גוטמאכען דעם שאדען, וועל-
... טוט אין דער סלעק. קיין גרוי-
...ארען קען, אלזא, דער איינצעלנער
...אכען, ווארום די מאנופעקטשר-
...ויינען ניט אזעלכע שטארק פרינ-
...ע מענשען צו פארפיהרען א קאמף
...ר יוניאן לשם פרינציפ. דערפאר
...נעל ווי ער דערפיהלט, אז ער וועט
... פארלירען ביזנעס, גיט ער נאך
...ערונגען פון דער יוניאן.
... פראגע איז נאר, אויב די מאנו-
...ורערס, אלס אן אסאסיאיישאן,
...ד נאך א מאל פארמעסטען אין
...מיט דער יוניאן, און דא ספעקר-
...ען שוין.

און דא צייגט זיך ארויס א מערקווירדיגע ערשיינונג. אויפ'ן קלאוק מאכער האבען די אלע סטייטמענטס, וועלכע די מאנופעקטשורערס האבען די לעצטע צייט געמאכט אין דער פרעסע, ווי צום ביישפיעל, שטיק-ארבייט, לייגנערע שטונדען, פראדאקשאן (וואס איין גאט אין הימעל ווייס וואס דאס מיינט אין אונזער טרייד), אדער אן ארונטערשניידונג פון די וויידזשעס, ניט געמאכט דעם קלענסטען איינדרוק. ווייל דער קלאוק מאכער, וועלכער ארבייט אין שאפ און פארשטעהט די ביזנעס, ווייס אז דיזע שטאף איז ניט פאר איהם געמיינט, נאר פאר דעם זייטיגען עולם, וועמענס סימפאטי די מאנופעקטשורערס זוכען. דער קלאוק מאכער ווייס, אז די בעלי-בתים אליין גלויבען ניט אין די סטייטמענטס, וועלכע זיי מאכען אין דער עפענטליכקייט. א פאקט איז, אז מיט זיי, מיט זייערע בעלי מלאכות, ריידען זיי גאר ניט וועגען דעם, ווייל זיי קענען זיי געבען דעם ריכטיגען ענטפער, און זיי פרעגען טאקי ווער זיינען דיזע הערען, וועלכע מאכען אין דער עפענטליכקייט אזעלכע סטייטמענטס, און אין וועמעס נאמען ריידען זיי? וועמען מיינען זיי און וואס זוכען זיי?

אן ענטפער אויף דעם איז ניט שווער צו געפינען. אלע, וועלכע האבען עפעס עס איז א שייכות מיט'ן טרייד, ווייסען, אז די אסאסיאיישאן באשטעהט היינט ניט פון מאנופעקטשורערס, וועלכע באהערשען דעם טרייד. אז די אסאסיאיישאן באשטעהט היינט דאס מעהרסטע פון דזשאבערס, קליינע מאנופעקטשורערס און א צאהל סוב-מאנופעקטשורערס, אז דאס העכסטע, וואס זיי קאנטראלירען איז א דריטעל פון טרייד, און אז זיי האבען פארלארען דעם קאנטראל איבער'ן טרייד סיי אין די ביזנעס און סיי אין די ארבייטס-באדינגונגען. דער מארקעט ווערט קאנטראלירט פון די אנדערע דזשאבערס, וועלכע קאנטראלירען מעהר ווי האלב פון דער אינדוסטרי, און די ארבייט-באדינגונגען ווערען פאלשטענדיג קאנטראלירט פון דער יוניאן, וועלכע רעכענט זיך מיט דער אסאסיאיישאן זעהר ווייניג, צוליעב די פאלגענדע אורזאכען:

אמאהל, ווען די מעמבערס פון דער אסאסיאיישאן האבען אנגעהאלטען גרויסע שעפער און די מעהרצאהל פון אונזערע מעמבערס האבען געארבייט דירעקט פאר זיי, האט מען געמוזט מיט זיי איינגעהן אויף פשרות, ווען מען האט געוואלט אויסמיידען אפענע קאנפליקטען. היינט צו טאג ארבייטען א קליינע צאהל פון אונזערע מעמבערס אין זייערע אינסייד שעפער, זייערע שעפער אינסייד זיינען פון דער דורכשניטליכער גרויס, ווי פון די דורכשניטליכע סוב-מאנופעקטשורערס, וואו די יוניאן האט דעם פולשטענדיגען קאנטראל איבער די ארבייטס-באדינגונגען. דער פאקט איז אז זיי האבען ניט אנערקענט דעם סקייל, אבער זיי צאהלען דאך, טא ווארום זאל מען זיך מיט זיי רעכענען

די בעלי-מלאכות אליין האבען אויך פארלארען דעם רעספעקט און צוטרויען צום גרויסען מאנופעקטשורער, ווייל אמאל האט א בעל-מלאכה געוואוסט, אז ווען ער קומט אריין אינסייד ארבייטען, איז ער געווען זיכער צו האבען א לענגערען סיזאן. היינט איז דאס אויך ניט. די שעפער זיינען קליינע און די ארבייט ענדיגט זיך אין דער זעלבער צייט, און אמאל נאך פריהער, ווי ביי זייער אייגענעם סוב-מאנופעקטשורער.

פאר די מאנופעקטשורערס איז אבער וויכטיג, אז זיי זאלען ניט פארלירען זייער נאמען, אלס מאנופעקטשורערס אויפ'ן מארקעט, וואס דאס גיט זיי א פארצוג איבער די דזשאבערס, וועלכע מאנופעקטשורען אליין איינגאנצען ניט. עס לוינט זיך דארום פאר'ן מאנופעקטשורער אנצוהאלטען א קליינעם שאפ צוליעב דעם, אום צו שפיעלען די ראליע פון א מאנופעקטשורער און ניט קריגען דעם נאמען דזשאבער, וואס וואלט איהם גלייך אוועקגעשטעלט אין צווייטע קלאסע.

אבער אנהאלטען א שאפ אליין, ווען דער שאפ איז קליין און אומבאדייטענד, קען אויך לאנג ניט אנהאלטען דעם נאמען. עס איז דארום נויטיג צו מאכען דעם אנשטעל, אז מען האט די הויפט דעה אין טרייד און מען מאכט דעם אנשטעל!

אנהאלטענדיג אבער און אומבאדייטענד קליינעם שאפ, קען אויך לאנג ניט אויפהאלטען דעם ערווארבענעם נאמען און פרעסטיזש אין טרייד. עס איז דארום נויטיג פון צייט צו צייט צו מאכען א דעמאנסטראציע, אז די קאסטומערס זאלען ווייסען, אז ער איז א מאנופעקטשורער און ניט קיין דזשאבער און צו עררייכען דעם צוועק שטעלען זיי זיך ניט אפ אפילו אריינצוווארפען די גאנצע אינדוסטרי אין קאנוואולסיעס און ברייגען רואינע צו די אמת'ע מאנופעקטשורערס, וועלכע ארבייטען טאקי דירעקט פאר'ן טרייד, נאר זיי זיינען ניט אזוי רייך, ווי די עטליכע דזשאבערס-מאנופעקטשא-ערס, וועלכע קאנטראלירען די מאשינערי פון דער אסאסיאיישאן.

די פראגע איז יעצט, — וועט זיי געלינגען אויף דעם מאהל, ווי אין 1916, אפצונארען דעם קליינעם מאנופעקטשורער, וועלכער שלעפט זיך נאך נאך זיי ביז די רואינע אדער די אמת'ע, נאר קליינע מאנופעקטשורערס וועלען איינזעהען זייער לאגע און וועלען זיך ענטזאגען נאכצושלעפען זיך בלינד צו דער שחיטה? ווייל זיי זיינען די איינציגע, וועלכע וועלען ליידען דורך דעם. עס איז אמת, אז די ארבייטער וועלען אויך ליידען. אבער ניט אזוי פיעל, ווייל די דזשאבערס, וועלכע באשעפטיגען צוויי דריטעל פון די ארבייטער אין נארמאלע צייטען, וועלען קענען באשעפטיגען א סך מעהר ווען א סטרייק וועט אנגעהן מיט דער אסאסיאיישאן, וואס איהרע מעהרסטע מעמבערס זיינען דזשאבער-מאנופעקטשורערס. עס לייגט זיך דארום ניט אויפ'ן שכל, אז די מאנופעקטשורערס וועלען זיך לאזען פראוואצירען פון איינגע, וועלכע זוכען אריינצוווארפען דעם טרייד אין א כאאטישען צושטאנד, אום צו דערשטיקען די אויפוואקסענדע קאנקורענטען, וועלכע דראהען צו פארנעהמען זייער פלאץ אויפ'ן מארקעט אלס מאנופעקטשורערס פאר'ן טרייד.

וואס דעם קלאוקמאכער אנבאלאנגט, איז ער שוין געוואהנט צו סטרייקען און צו געווינען. פאר אוים קבצן האט נאך די מאנופעקטשורערס ניט געלונגען איהם צו מאכען, אבער פון יעדען סטרייק געווינט ער דאך עפעס. און מיר זיינען איבערצייגט, דאס אויב די מאנופעקטשורערס וועלען דאך צווינגען א סטרייק, וועלען מיר ענדליך דאך געווינען די פיעל פארלאנגטע לייבאר ביורא. ווארום די קלאוקמאכער וועלען זיך זיכער ניט אומקעהרען צוריק אין די שעפער, וואו זיי וועלען ניט האבען קיין לייבאר ביורא, קאנטראלירט און געפיהרט פון דער יוניאן.

* * *

די יעצטיגע עקזעקוטיוו האט ענטוויקעלט א זעהר ברייטע פעלד פאר טעטיגקייט אין אונזער לאקאל. פיעלע וויכטיגע פראגען, וועלכע זיינען פארהאנדעלט געווארען פון די פריהערדיגע עקזעקוטיוועס און אנגענומען ביי די מעמבערס און וועלכע זיינען פארבליבען אלס גוטע ווינשע, פארשריבען אין די ביכער, טרייט זי אריינצוברייגען אין לעבען.

מיר וועלען אין די נעקסטע נומערען פון דער „גערעכטיגקייט" געבען אן איבערבליק איבער דער גאנצער טעטיגקייט פון דער עקזעקוטיוו באארד. דערווייל ווילען מיר באקאנט מאכען, דאס אונזער עדיוקיישאנאל קאמיטע צוזאמען מיט דער עדיוקיישאנאל קאמיטע פון לאקאל 9 האבען אראנזשירט א גרויסען 1טען מאי פייערונג אין מאנהעטען אפערא הויז, 34טע סטריט און 8טע עוועניו.

עס וועט געגעבען ווערען אן ערשטע קלאסע קאנצערט מיט מישעל פ אסטרא און ווינאגראדאוו אלס קאנצערטיסטען, און ראבערט מיינער און וולאדעק אלס רעדנער.

טיקעטס וועלען זיין פריי צו יעדער מעמבער פון לאקאל 1 און לאקאל 9, וועלכער וויל קריגען טיקעטס, וועט זיך דארפען ווענדען יעדער צו דער עדיוקיישאנאל קאמיטע פון זיין לאקאל

מיר האבען צו יעדען פון אונזערע מעמבערס אריינגעשיקט אן אדרעסירטע פאסט קארד מיט א סטעמפ. פילט אויס דיזע פאסט קארד און מיילט איהר. איהר דארפט ניט שרייבען קיין אדרעס און ניט קלעפען קיין סטעמפ. ווארפט איהר אריין אין לעטער-באקס, נאכדעם ווי איהר וועט איהר אויספילען. עס איז זעהר וויכטיג צו האבען די אינפארמיישאן אין אונזער אפיס.

פ. קאטלער, מענעדזשער.

טעטיגקייט אין דער פינישער יוניאן לאקאל 9

דער גענעראל מעמבער מיטינג פון לעצטען שבת, וואס איז א פארטזעצונג פון דער קאנפערענץ פון דעם 26טען מערץ, איז ניט געווען אזוי גוט באזוכט, ווי מיר האבען ערווארטעט. צום ערשטען מיטינג, ווען מיר האבען גערופען בלויז פארטרעטער פון שעפער, זיינען געקומען ארום דריי הונדערט מענשען. צום צווייטען מאל האבען מיר גערופען א גענעראל מעמבער מיטינג, און מיר האבען ערווארטעט צו זעהן א גרעסערע צאהל מיטגליעדער. זיינען געקומען אונגעפעהר האלב ווי צום ערשטען מיטינג. די אורזאכע פון דעם ווייסען מיר ניט. צי זאל דאס מיינען, אז די פינישערס זיינען באמת ניט פאראינטערעסירט געווען צו נעהמען אן אנטייל אין דער ספעציעלער פראגע, וואס איז ביים מיטינג דיסקוטירט געווארען, אדער זיי זיינען איבערהויפט צו פאסיוו צו נעהמען אן אנטייל אין אירגענד וועלכע ארגאניזאציאנס-פראגען? אבער אזוי, צי אנדערש, קיין צו פיעל קרעדיט קומט, דאכט זיך, ניט די מעמבערס פאר דעם. אט די גלייכגילטיגקייט איז אונזער שוואכסטער פונקט, און מיר וואלטען באמת געדארפט א טראכט טאן ווי אויסצובעסערן דיזען צושטאנד.

די רעזאלוציאן, וואס איז אנגענומען געווארען, אנערקענט די נויטווענדיגקייט צו האבען אין די שעפער קאמיטעס פון פינישערס, וועלכע זאלען מיט דעם שאפ טשערמאן און אונטער דער השגחה פון דער יוניאן אויפפאסען אויף די אינטערעסען פון די פינישערס אין די שעפער. מיר ערווארטען, אז די עקזעקוטיוו באארד וועט זיך נעהמען דורכפיהרען דיזע רעפארמע און די מעמבערס אין די שעפער וועלען ווי געהעריג איז אפשאצען עס און העלפען דער יוניאן איינפיהרען עס אין לעבען.

* * *

צווישען די אנדערע פראגען, וואס זיינען לעצטענס פארהאנדעלט געווארען אין אונזער לאקאל, איז אויך דער באשלוס וועגען א קראנקען בענעפיט פאנד. איינענטליך איז דיזער באשלוס ניט קיין נייער, נאך דער אלטער עקזעקוטיוו באארד האט רעקאמענדירט איינצופיהרען אזא פאנד, און די מעמבערס האבען אויך גוטגעהייסען. נאר צוליב איינִיגע אורזאכען האבען מיר פאר א געוויסע צייט עס געמוזט אפלעגען. יעצט האבען מיר ווידער אויפגענומען דיזע פראגע און דער ערשטער טראט איז געמאכט געווארען. מיר האבען אסיגנירט א סומע געלד אלס א באזיס פאר דיזען פאנד און ערוועהלט א קאמיטע אויסצוארבייטען א פלאן, וואס זאל מאכען מעגליך עס צו באשאפען און צו עקזיסטירען. עס וועט נאטירליכערווייזע נעהמען אביסעל צייט ביז וואנען מיר וועלען עס קאנען דורכפיהרען. מיר מוזען ניט פארגעסען די שוועריגקייט, מיט וואס אזא אונטערנעהמונג איז פארבונדען, און אויב עס זאל פונקציאנירען ווי געהעריג איז און די פינישערס זאלען האבען פון דעם נוצען, וועלען מיר מוזען זיך גרינדליך באקענען ווי עס ארבייטען די קראנקען-קאסען און אנדערע ארגאניזאציעס, און אויב מעגליך, צופאסען עס צו אונז. אז עס איז נויטווענדיג איינצופיהרען עס אין אונזער לאקאל, אין דעם, גלויבען מיר, וועלען קיין מיינונגס-פארשיידענהייטען ניט זיין, און מיר ערווארטען באמת צו מאכען פון דעם א נוצבארע אינסטיטוציאן פאר די מעמבערס.

* * *

דיזען יאהר וועלען מיר פייערען דעם ערשטען מאי מיט אן אמת יום-טוב'דיגער פייערונג. מיר האבען צוזאמען מיט לאקאל איינס אראנזשירט די גרויסע מאנהעטען אפערא הויז, 34טע סטריט און 8טע וועניו, וואו עס וועט דורכגעפיהרט ווערען אן אמת שיינער און איינהאלטסרייכער פראגראם. מיר האבען ניט געזשאלעוועט קיין געלד צו מאכען דיזע אונטערנעהמונג אזוי שעהן, ווי נאר מעגליך, ווייל מיר פיהלען, אז דער ערשטער מאי איז אונזער אמת'ער ארבייטער יום-טוב, און מיר ווילען אונטערשטרייכען דיזען טאג פון אלע אנדערע טעג פון יאהר. ווי געזאגט, וועט דורכגעפיהרט ווערען זעהר א שיינע מוזיקאלישע פראגראם, און מיר זיינען זיכער, אז די פינישערס וועלען זיך באצייטענס באזארגען מיט טיקעטס, וועלכע מען וועט קאנען קריגען אין לאקאל אפיס. וואטשט אויך נאך די צייטונגען פאר מעהר איינצעלהייטען.

איזידאר סארקין, מענעדזשער.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square. New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.

B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, $1.00 per year.

Vol. III. No. 16 — New York, Friday, April 15, 1921

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

די וואך

פון מאקס ד. דעניש.

די ערשטע וואך פון ענגלישען קוילען סטרייק.

ווען די דאזיגע שורות וועלען דערגרייכען די לעזער פון דער „גערעכטיגקייט", וועט שוין דער טיטאנישער קאמף פון די ענגלישע ארבייטער האבען אנגענומען א באשטימטע פארמע. די קאנפערענץ צווישען די קוילען גרעבער און די אייגענטימער, וואס איז פאררופען געווארען לעצטען מאנטאג, נאכדעם ווי דער מיניסטארען־קאבינעט האט געמאכט עטליכע נישט געלונגענע פראבעס צוזאמענצוברענגען ביידע צדדים, איז בלויז א מאמענט פון שטילשטאנד אין דעם גרויסען צוזאמענשטויס פון די צוויי סאציאלע כחות — די ארבייטער און קאפיטאליסטען פון ענגלאנד. דער באשלוס פון די אייזענבאהן־ און טראנספארט־ארבייטער זיך אנצושליסען אין סטרייק און דער רוף צום קאמף מצד דעם גאנצען בריטישען „טרייד יוניאן קאנגרעס" האט אומגעהויער פיעל באפעסטיגט די פאזיציע פון די מיינערס, און זיי וועלען נישט אויפגעבען דעם קאמף סיידען זייער הויפט פאדערונג וועט נאכגעגעבען ווערען און זייערע שכירות וועלען געזיכערט ווערען געגען אנגריף סיי מצד די אייגענטימער און סיי מצד דער רעגירונג.

שוין דער פאקט אליין, אז די קאנפערענץ איז פאררופען געווארען אהן דער צושטימונג פון די מיינערס, אז די „פאמפמען" (די וואס פאמפען אויס די וואסער פון די קוילען גריבער) זאלען פארבלייבען ביי זייער ארבייט, איז א באדייטענדער געווינס פאר די סטרייקערס. לאיד דזשארדזש האט גע'טענה'ט, אז קיין קאנפערענץ איז נים מעגליך, סיידען די „פאמפמען" וועלען בלייבען ארבייטען און פארהיטען אז די מיינס זאלען נים פארפלייצט ווערען. אבער די סטרייקערס האבען נים געוואלט ארויסלאזען די בייטש פון דער האנט — און די רעגירונג האט זיך געבויגען. בעת די פארהאנדלונגען געהן אן וועט די רעגירונג צוזאמען מים די אייגענטימער זוכען צו רעטען די מיינס פון פארפלייצונג; דעריין וועלען זיי די סטרייקערס נים שטערען, אבער די מיינערס גופא וועלען נים ארבייטען ביי די פאמפס ביז דער סכסוך וועט נים געסעטעלט ווערען. דער גאנצער טומעל וועגען פאמפען די מיינס איז אן איבערטריבענער. לאיד דזשארדזש און די קוילען מאגנאטען האבען אויפגעהויבען א ליארם, אז די קוילען־גראבענס ווערען פארפלייצט, און פאלגליך רואינירט, דורך דער פארברעכערישער טאקטיק פון די מיינערס, דורך דער טאקטיק פון דירעקטער אקציאן. אין אמת'ן איז אבער באוויזען געווארען, אז דער שאדען איז גאר א קנאפער און די קוילען אינדוסטריע איז ווייט פון געפאהר אויף שטענדיג רואינירט צו ווערען.

ווי אזוי דער קאמף וועט זיך ענדיגען איז שווער פאראויסצוזאגען. אבער צי דורך פארהאנדלונגען, צי דורך א גענעראל סטרייק — דער זיג פון די ארבייטער וועט זיכער זיין א פאלשטענדיגער.

דער אנטי אינדזשאנקשאן קאמפיין.

דער קאמף וואס אונזער אינטערנעשאנאל האט אויפגעהויבען געגען דער אינדזשאנקשאן אפענסיווע, ווערט מיט יעדען טאג אלץ גרעכער און ווערט — פון א לאקאלען קאמף — פארוואנדעלט אין א נאציאנאלען קרייץ־צוג צו באשיצען די רעכט פון די אמעריקאנער ארבייטער.

לעצטע וואך איז פרעזידענט שלעזינגער געפאהרען קיין וואשינגטאן און פרעז. גאמפערס פון דער א. פ. אוו ל. איז געקומען קיין ניו יארק אין פארבינדונג מיט דעם אנטי־אינדזשאנקשאן קאמף. מר. גאמפערס האט פריהער געהאט אן אונטעררעדונג מיט גען. מאריס הילקוויט דעם הויפט־לאיער פון דער אינטערנעשאנאל אין די אינדזשאנקשאן פראצעסען, און דערנאך האט ער אנטייל גענומען אין דער זיצונג פון דער עקזעקוטיוו קאמיטע פון דעם „ניו יארק סענטראל טריידס ענד לייבאר קאונסיל". עס איז אויף דער דאזיגער זיצונג און אין אנדערע קאנפערענצען אויסגעארביים געווארען א באשטימטער פלאן ווי צו באקעמפען די אינדזשאנקשאן אוקאזען, מיט וועלכע די ריכטער זוכען צו בינדען די ארבייטער הענט און פיס.

די איינצעלהייטען פון דעם געפלאנטען קאמפיין קאן מען נאך נישט אנגעבען. ס'איז זיכער, אז די אלע אוקאזען פון די לאקאלע ריכטער וועלען אפעלירט ווערען אין די העכערע געריכטען און אויב נויטיג — אין סופרים קאורט פון די פאראייניגטע שטאטען. די ענטריסונג וואס די דאזיגע אוקאזען האבען ארויסגערופען, איז אזוי גרויס, אז אלע רעכט־[illegible] און זעלבסט־ווירדיגע אמעריקא[illegible]

וועלען אפלאדירען דעם פארזוך פון אונזער אינטערנעשאנאל אויסצוגעפינען, אויב יוניאנס האבען א רעכט צו עקזיסטירען אין ניו יארק אדער ניט; אויב מיטגלידער פון יוניאנס האבען א רעכט צו סטרייקען פאר בעסערע באדינגונגען אדער ניט, און אויב פרידליך פיקעטען איז א פארברעכען אדער א געזעצליך רעכט פון דעם ארבייטער אין זיין קאמף פאר א בעסערען לעבען.

אויך וואלט עס געווען זעהר אינטערעסאנט אויסצוגעפינען פון די העכערע געריכטען אויב ריכטער וואן סיקלען'ס מיינונג, אז „די געריכטען דארפען צו יעדער צייט פארטרעטען די אינטערעסען פון קאפיטאל, איז דער פונדאמענט אויף וועלכען אונזער יוסטיץ סיסטעם איז געבויט.

ווידער אמאל די לוסקערס.

דער פאקט וואס די אסעמבלי האט זיך ענטזאגט אויסצושליסען די איבערגעבליבענע צוויי סאציאליסטישע אסעמבלי־לייט האט אפשר ביי מאנכע מענשען ארויסגערופען דעם חשד, אז אונזערע געזעצמאכער אין אלבאני זיינען געווארען פארנינפטיגע מענשען. איז געקומען אונזער גוטער באקאנטער סענאטאר לוסק און האט באוויזען, אז די אלבאניער פאליטישע פארזארגער אונזערע האבען גארנישט פארגעסען און גארנישט געלערנט.

לוסק האט ווידער אמאל אריינגעטראגען זיינע „אנטי־סעדישאן" בילס — געזעצפראיעקטען פאר'ן צוועק אויסצוראטען קראמאלע און בונט פון אונזער פרייען שטאט ניו יארק. אין איינעם פון זיינע בילס וויל לוסק, אז אלע שולען, אויסער רעליגיעזע, מוזען קריגען א לייסענס פון דעם באארד אוו רידזשענטס, און אז די באארד אוו רידזשענטס זאל נישט ארויסגעבען אזא לייסענס צו די שולען, וועלכע גיבען קורסען, וואס פאדערען גוואלד אדער אנדערע אומגעזעצליכע מיטלען. די באארד אוו רידזשענטס דארף עס ענטשיידען צי די שול איז א כשר'ע־צי ניט. דאס איז דער פאר א יאהריגער ביל זיינער, וועלכער איז געווען גערי͏כטעט ספעציעל געגען דער רענד סקול. די ווערטער זיינען עטוואס געענדערט געווארען, אבער דער זין און דער ציל זיינען די זעלבע. אין א צווייטען ביל פאדערט ער, אז יעדער לעהרער און לעהרערין דארף קריגען פון קאמישיאנער אוו עדיוקיישאן אן אטעסטאט פון „כאראשעיע פאוועדעניע", אן אטעסטאט, אז זי אדער ער איז געהארכזאם צו דער רעגירונג פון שטאט אדער פון לאנד. אזא אטעסטאט וועט נישט געגעבען ווערען צו יענע וואס פאדערען און פריידיגען, אז די רעגירונגס פארם פון די פאראייניגטע שטאטען זאל געענדערט ווערען, מעגען זיי אפילו נישט פאדערען אדער פריידיגען די אנווענדונג פון גוואלד אדער אומגעזעצליכע מיטלען.

דער ערשטער ביל איז גערי͏כטעט דירעקט געגען דער רענד סקול און דער צווייטער — געגען די טויזענדער לעהרער, וואס וואגען צו דענקען ווי פרייע מענשען און נים ווי קאזיאנע מאשינען.

די בילס זיינען אריינגעבראכט געווארען אין דער לעצטער וואך פון דער איצטיגער סעשאן, און די אלבאניער מאשין וויל זיי, קענטיג, דורכשמוגלען, אזוי אז מען זאל דאס קוים באמערקען. בלויז איין פארהער וועט פארקומען וועגען די צוויי בילס. אלע ראדיקאלע און ליבעראלע עלעמענטען פון שטאט וועלען, נאטירליך, פראטעסטירען מיט אלע זייערע כחות געגען. אט די חוצפה'דיגע אטאקע אויף די רעכט פון בירגער און מענשען, אבער ס'איז גאנץ מעגליך, אז די בילס וועלען דאך דורכגעפיהרט ווערען. אויב זיי וועלען דורכגעהן וועט זיך אנהויבען א סדרה געריכטס פראצעסען, וואס וועט אפקאסטען דער פראגרעסיווער ארבייטער באוועגונג פון שטאט פיל געלד און ענערגיע. מיט דער צייט וועלען אט די אלע רעאקציאנערע געזעצען, די אלע אטאקעס פון דער צעיושעטער רעאקציע אויף די רעכט און פרייהייטען פון די בירגער, באזייטיגט ווערען. דערווייל אבער איז די פינסטערע אפענסיווע פון דער רעאקציע אין פולען גאנג.

נייע אימיגראציאנס גזרה.

די שונאים פון פרייער אימיגראציע רוהען נים. זייער פארזוך דורכצופיהרען דעם אנטי־אימיגריישאן ביל אין די לעצטע שטונדען פון דעם פארגאנגענעם קאנגרעס האט זיך זיי נישט איינגעגעבען, ווייל ווילסאן האט דעם ביל וועטאאירט. איצט קומען באריכטען פון וואשינגטאן, אז א נייער ביל פאר דעם זעלבען צוועק וועט אריינגעבראכט ווערען אין פארלויף פון דער ערשטע געעפענטער ספעציעלער סעשאן פון קאנגרעס.

דער נייער ביל ענטהאלט כמעט די זעלבע גזירות, ווי דער פריהערדיגער. ער פאדערט, אז עס זאלען אריינגעלאזט ווערען בלויז 3 פראצענט נייע אימיגראנטען. דאס הייסט, אז די צאהל נייע אימגראנטען פון א געוויסער נאציאנאליטעט טאר נישט זיין מעהר ווי דריי פראצענט פון דער צאהל אמעריקאנער איינוואוינער פון דער באטרעפענדער נאציאנאליטעט.

די פריינד פון פרייער אימיגראציע מארען נים פארלירען קיין צייט און באלד אנפהויבען א באוועגונג צו באקעמפען די נייע גזרה געגען די אומגליקליכע, וואס אנטלויפען פון דעם גיהנם פון דער אלטער וועלט און קומען אהער זוכען רוה און א בעסערען לעבען. ס'איז אמת, אז איצט הערשט אין לאנד א קריזיס. אבער דאס איז בלויז, א צייטווייליגע ערשיינונג און זי קאן און טאר נישט אויסגענוצט ווערען פאר דעם צוועק פון א געזעץ, וואס וואלט געמאכט צו גארנישט דעם סאמע עיקר פון אמעריקאנער פרייהייט.

עס איז צו האפען, אז די ליבעראלע עלעמענטען וועלען אויפהויבען א באוועגונג, וואס זאל איינמאל פאר אלע מאל מאכען א סוף צו די אלע פארזוכען מצד די פאליטישע רעאקציאנערען און עקאנאמישע איגנאראמוסען צו פארשליסען די טויערע פון אמעריקא פאר די אומגליקליכע פליכטלינגע פון אייראפא.

דער קאמפיין פאר אמנעסטיע.

מען דענקט, אז די וואך איז די וויכטיגסטע אין דעם קאמפיין פאר דער באפרייאונג פון די פאליטישע ארעסטירטע, וואס די ארגאניזירטע ארבייטער פון לאנד האבען אנגעפיהרט זייט דעם סוף פון דער מלחמה.

עס זיינען פאראן גענוג גרונדען פאר אזא מיינונג. ערשטענס ווייסען אלע, אז די נייע אדמיניסטראציע גיט אפ פיל אויפמערקזאמקייט צו דער פראגע, ווי דאס איז באוויזען געווארען דורך דעבס' באזוך אין וואשינגטאן און דורך דער וואדימער אויפנאם, וואס פרעזידענט הארדינג האט געגעבען דער ארבייטער דעלעגאציע לעצטע וואך. אין יענער דעלעגאציע זיינען געווען פארטראטען אלע וויכטיגע ארבייטער ארגאניזאציעס פון לאנד. פרעזידענט גאמפערס האט פארטראטען די אמעריקאן פעדעריישאן אוו לייבאר אלס א גאנצע און פרעזידענט שלעזינגער — אונזער אינטערנעשאנאל. מען גלויבט, אז דעבס וועט באפרייט ווערען אין עטליכע טעג ארום און די פראגע איז נאר, וויפיל נאך „פאליטישע" וועלען קריגען זייער פרייהייט צוזאמען מיט דעבס'ן. ווען דער דאזיגער נומער „גערעכטיגקייט" וועט ערשיינען, וועט פרעזידענט הארדינג שוין האבען אויפגענומען א צווייטע דעלעגאציע פון דעם זעלבען כאראקטער. אין דער דאזיגער דעלעגאציע, מיט פרענק פ. וואלש בראש, וועלען זיין פארטראטען אלע טיילען פון דער סאציאליסטישער פארטיי אזוי גוט ווי אנדערע פראגרעסיווע קערפערשאפטען. צווישען די פראמינענטע פערזאנען אין דער דעלעגאציע זיינען פרענק פ. וואלש, מאריס הילקוויט, דר. דזשאן דזשיימס האלמס, וויליאם דזשאנסאן פון דער מאשיניסטען יוניאן און אב. באראף פון אונזער אינטערנעשאנאל.

די ארבייטער באוועגונג פון אמעריקא, אזוי גוט ווי אלע ליבעראלע עלעמענטען פון לאנד, ווארטען מיט א פארכאפטען אטעם אויף דעם אויסגאנג פון דעם אמנעסטיע קאמפיין. לאמיר האפען, אז דער אויסגאנג וועט זיין א גינסטיגער און אז די טירען פון די טורמעס וועלען זיך ענדליך עפענען און ארויסלאזען די פאליטישע „פארברעכער", וועמעס איינציגער פארברעכען איז זייער טרייהייט צו די אידעאלען פון שלום און פרייהייט.

די ספעציעלע סעשאן פון קאנגרעס.

אויפ'ן רוף פון פרעזידענט הארדינג האט זיך דער נייער קאנגרעס פארזאמעלט אין א ספעציעלער סעשאן.

לויט אלע סימנים וועט דער ספעציעלער טערמין פון קאנגרעס זיין א וויכטיגער. עס וועלען דארפען געלייזט ווערען פילע וויכטיגע פראבלעמען, וואס קאנען נים אפגעלעגט ווערען, צווישען זיי אויך די אויסלענדישע פאליטיק פון אמעריקא און שליסען שלום מים דייטשלאנד. די שטייער פראגע און די טאריף פראגע וועלען מסתמא פארנעמען דעם אויבען־אן אויף דער פראגראם פון קאנגרעס.

קאנען די ארבייטער עפעס ערווארטען פון דעם איצטיגען קאנגרעס? מיר צווייפלען דעריין. דער איצטיגער קאנגרעס איז ערוועהלט געווארען אויף א פלאטפארם, וואס האט אדער איגנארירט די ארבייטערס אינטערעסען, אדער געווען אויסדריקליך געגנעריש צו זיי. איין זאך איז אבער זיכער: דער איצטיגער קאנגרעס קאן פאר די ארבייטער נים זיין פיל ערגער פאר דעם פארגאנגענעם, וועלכער איז פון דער געזעצגעבונג קאמיטע פון דער אמעריקאן פעדעריישאן אוו לייבאר כאראקטעריזירט געווארען אלס „דער רעאקציאנערסטער קאנגרעס, פון וועלכען אמעריקא האט ווען ס'איז געליטען".

„יענער קאנגרעס, לויטעט דער באריכט פון דער דאזיגער קאמיטע, איז געווען א לידיג־געהער קאנגרעס, א חוץ די רעאקציאנערע רעזאלוציאנען ·זיינע. די גאנצע פראגראם זיינע איז באשטאנען אין נים צו דערלאזען, אז ס'זאלען דורכגעפירט ווערען ערלייכטענדע געזעצען. יעדער פראיעקט, וואס האט באצוועקט די באשיצונג פון פאלק איז אדער דירעקט דער'הרג'עט געווארען, אדער נעשטארבען אויף דעם קאלענדאר, אדער פאררוקט געווארען אין א קאמיטע לאך".

עס איז שווער זיך פארצושטעלען, אז דער איצטיגער קאנגרעס זאל קאנען איבערשטייגען זיין פארגענגער אין גארנישט טאן אדער אנטאן צרות. זאל דאס זיין אונזער טרייסט און לאמיר זאגען: גם זו לטובה.

א ווארט צו די ווייסט און דרעס־מאכער.

(שלוס פון זייט 1).

געווארען סלעק און די ארבייטער דארפען זעהן, אז דאס ביסעל ארבייט, וואס איז נאך דא, זאל פארטיילט ווערען צווישען אלע ארבייטער גלייך. די ארבייטער דארפען זעהן, אז קיינע ארבייטער זאלען נים אפגעלייגט ווערען, פארקעהרט, אויב עס איז דא שעפער, וואו עס קאנען ארויסגענומען ווערען נאך ארבייטער, דארפען די ארבייטער דאס מעלדען אין אפיס פון דער יוניאן.

האט איהר צו מאכען א קאמפליינט?

עס איז געווען אמאל א צייט, ווען די מיטגליעדער פון דער יוניאן האבען זיך באקלאגט, אז עס האט גענומען צו לאנג איידער א קאמפליינט, וואס איז אריינגעבראכט געווארען, איז געווארען אטענדעט.

מיר ווייסען נים גענוי, צי עס איז דעמאלט אזוי געווען, היינט אבער איז עס געוויס נים אזוי. זינט דער דזשאינט באארד האט איבערגענומען דעם קאנטראל איבער די שעפער, איז די מאשינערי פון דער יוניאן אזוי איינגעשטעלט געווארען, אז די קאמפליינטס זאלען אטענדעט ווערען אזוי גיך, ווי זיי קומען אריין אין אפיס.

זאלען די טשערלייט, אדער טשערלייטס נים פארנאכלעסיגען צו ברייגגען די קאמפליינטס אין אפיס פון דער יוניאן. געדיינקט, אז די קאמפליינטס ווערען אטענדעט אזוי גיך, ווי זיי קומען אריין.

נאמינייישאנס אין נייעם דרעסמאכער לאקאל 22.

דאנערשטאג, דעם 14טען אפריל, איז געמאכט געווארען נאמינייישאנס פאר לאקאל בעאמטע אין דעם נייעם דרעסמאכער לאקאל 22, און אין גיכען וועט פארקומען די וואהלען.

צו דער געלעגנהייט וועט אפשר נים שאדען צו באמערקען, דאס דער דרעס־טרייד איז א סך א רייכערער, ווי דער ווייסט טרייד, און מים א גוטער יוניאן קאנטראל וואלט די לאגע פון די ארבייטער אין די דרעס־שעפער געקאנט א סך פארבעסערט ווערען. און דאס ווענדט זיך פיעל אן דעם עקזעקוטיוו באארד פון דער יוניאן.

זאלען די מיטגליעדער פון דעם לאקאל זיך באטייליגען אין די וואהלען, וואס וועלען אינגיכען פארקומען, און זאלען זיי זעהן, אז די בעסטע און די פעהיגסטע פון די מיטגליעדער, וואס לויפען אויפ'ן באלאט, זאלען ערוועהלט ווערען.

א סורפרייז־באנקעט פאר מאריס זיגמאן.

פאראכטאגען מיטוואך ביי־נאכט האבען די אקטיווע מיטגלידער אין דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע געמאכט אין דער שטיל א סורפרייז באנקעט פאר מאריס זיגמאן, אין בעטהאווען האל.

דער באנקעט איז ארגאנזשירט געווארען גאנץ אין דער שטיל, ווארים זיגמאן האט עס בשום אופן נים געוואלט. די געסט, וואס זיינען געלאדען געווארען, זיינען געקומען צו דער באשטימטער צייט און זיגמאנען האט מען פארנארט אין בעטהאווען האל גלייך נאכ'ן מיטינג פון דזשוינט באארד. מען האט איהם איינגעשמועסט, אז אין בעטהאווען האל ווערט אפגעהאלטען א זעהר וויכטיגער מיטינג, און ער איז געגאנגען אהין גלייך מים אלע די וואס זיינען געווען אנוועזענד אויף דעם מיטינג פון דזשאינט באארד. ערשט ווען ער איז אריין אין האל, האט ער זיך דערוואוסט, צו וואס מען האט איהם געפיהרט אהין. דורך דעם באנקעט האבען אלע זיינע פריינד איהם געזאגט א הארציגען „גוד־באי".

דער טאוסטמאסטער איז געווען דער נייער מענעדזשער ברודער דזש. האלפערין, און די רעדנער, אויסער זיגמאן, זיינען געווען פרעזידענט שלעזינגער, סעקרעטער אב. באראף, י. פיינבערג, מענעדזשער פון דער קלאוקמאכערס דזשאינט באארד; ש. יאנאווסקי, רעדאקטאר פון „גערעכטיגקייט"; י. האכמאן, מאלי פריעדמאן, דזשעני מייטעס און נאך אנדערע פון דער ווייסט און דרעס מאכער יוניאן.

אין אונזער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט

...ר אונטערהאלט פון אונזערע סטו־
דענטען מיט די לעהרער.
...דער אונטערהאלט פון אונזערע סטו־
...טען מיט די לערער לעצטען שבת ביי־
...ט אין דער וואשינגטאן אירווינג היי־
...ל, איז געווען זעהר שעהן און גייסט־
...

...איבער 300 מענער און פרויען פון
...זערע קלאסען זיינען געקומען און אלע
...בען זיך אמוזירט אויפ׳ן שעהנסטען און
...סטען אופן. די ווענט און די טישען
...ען׳ געווען שעהן דעקארירט מיט רויט
... גרין, און דאס האט געשאפען אן ער־
...בענע שטימונג.

... די מיטגלידער, וואס זיינען געזעסען
...ם די טישען, האבען פארגעשטעלט א
...ר פון פרייליכקייט און פריינדליכקייט.
... איז ניט געווען קיין פארמאליטעט.
... געפיהל פון קאמעראדענשאפט האט
...הערשט די לערער ווי די סטודענטען,
... אויך די באאמטע פון דער יוניאן.

... סארא שאפירא פון לאקאל 25 האט
...ן געפיהרט די טשער. איהרע באמער־
...גען זיינען געווען יומאריסטיש און אין
...יז. קורצע רעדען זיינען געהאלטען
...וארען פון לערער און סטודענטען, אין
...לכע עס איז אויסגעדריקט געווארען
...רקענונג פאר דער עדיוקיישאנאל טע־
...קייט פון אונזער אינטערנעישאנאל.
... א רעדע איז אויך געהאלטען געווארען
... פרעזידענט שלעזינגער און זיינע רייד
... אויפגענומען געווארען מיט ענטוזי־
...

... פון די לערער האבען גערעדט: שולץ,
...אלפער און ווילבארט.

... פון די סטודענטען האבען גערעדט:
...די גאף, סעם ראגאף, איזידאר גערנער
... ליזע רודאף פון דער פילאדעלפיער
...סמאכער יוניאן.

... א רעדע איז אויך געהאלטען געווארען
... בעסי סוויטצקי, טשערליידי פון דער
...טי האוז קאמיטע פון דעם דזשוינט
...ארד אין דער וועסט און דרעס אינדו־
...ריע. רעדענדיג האט זי איינגעלאדען
...אנוועזענדע צו באזוכען די זומער יו־
...י האוז פון דער יוניאן.

... עס האבען געזאלט רעדען נאך אנדערע
...מט, אבער עס איז קיין צייט ניט געווען.
... א טעלעגראמע איז פארגעלעזען גע־
...רען פון סעקרעטאר אב. באראף.

... די האל איז פארקלונגען געווארען מיט
... לוסטיגע „יוניטי לידער“, וואס דער
...צער עולם האט מיטגעזונגען. עס זיי־
... אויך געזונגען געווארען יומאריסטישע
...ער און באזונדערס האט דער עולם
...שעצט די פאלקס־לידער, געזונגען פון
...ם. מ. פישהאנדלער.

... דער סטודענטען קאנסול פון אונזער
...בייטער אוניווערזיטעט פארדינט א בא־
...ער דאנק פאר׳ן שעהנעם ארגאנזשירען
... דעם אווענט. א דאנק קומט אויך
...ט רעבעקא סילווער, פאר׳ן איינקויפען
...י גוט אלעם פאר׳ן בופעט צו האלסייל
...יזען. א דאנק קומט אויך די סטודענ־
...־, וואס האבען געהאלפען דעקארירען
...האל.

...צו די אינטערנעשאנאל לאקאלס.

... דער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט
...ט אינגיכען איינרופען א מיטינג פון
...ן לאקאל עדיוקיישאנאל קאמיטעס.
...י עדיוקיישאנאל דעפארטמענט וויל
... באצייטענס דורכרעדען מיט די קא־
...טעס פון די לאקאלס אין באצוג די
...וקיישאנאל ארבייט פאר׳ן נעקסטען
...אן, ווי אזוי דיעזע ארבייט זאל אמ־
...סטען ארגאניזירט ווערען.

... זאלען די עקזעקוטיוו באארדס פון
...לאקאלס גלייך אויסוועהלען די עדיו
...שאנאל קאמיטעס. עס איז ראטזאם,
... אין די קאמיטעס זאלען אויסגעקלי־
... ווערען אזעלכע פערזאנען, וואס זיי־
... אליין פאראינטערעסירט אין ארביי־
...־בילדונג, און וועלכע אינטערעסירען
... אויך מיט די פראבלעמען פון זייער
...אן. מיר בעטען די לאקאלס צו שי־
... דעם עדיוקיישאנאל דעפארטמענט
...נעמען און אדרעסען פון זייערע מיט־
...ער, וואס זיינען ערוועהלט געווארען
... די עדיוקיישאנאל קאמיטעס. שיקט
...זע נעמען און אדרעסען אין 31 יוני־
... סקווער, רום 1003.

... דער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט
...ט נעקסטען סיזאן זיך אפגעבען, מעהר
... ביז אהער, מיט די ביזנעס מיטינגען
... די יוניאנס, מיט לעקטשורס אין אוי־
...ט אויף יענע מיטינגען. פאר דעם
... נויטיג, אז די באזונדערע קאמיטעס
... די לאקאלס זאלען זיך איינפאר־
...עהן מיט דעם אינטערנעשאנאל עדיו־
...שאנאל דעפארטמענט, וועלכער סארט
...ציעס עס וועט זיין מעהר צוגעגנלי־
... צו די מיטגלידער פון זייער לאקאל.
... אלזא, זאלען די לאקאלס באלד ער־
...הלען די עדיוקיישאנאל קאמיטעס און
...ינשיקען די נעמען און אדרעסען צום
...טערנעשאנאל עדיוקיישאנאל דע־
...טמענט.

די ארבייטער לאגע אין ענגלאנד.

מיט דעם איצטיגען קאמף פון די מאינערס אין ענגלאנד אינטערעסירט זיך די גאנצע וועלט. עס האלט דארט ביים צוזאמענברוך פון דער גאנצער איצטיגער ארדנונג.

די מיטגליעדער פון אונזער יוניאן פאלגען געוויס נאך מיט געשפאנטקייט די אלע פאסירונגען, וואס קומען איצט פאר אין ענגלאנד. און מיר ראטען זיי ניט צו פארפעלען די לעקטשורס פון א ר ט ו ר ג ל י ס א ן וועגען דער איצטיגער לאגע פון דער ארבייטערשאפט אין ענגלאנד.

זיין ערשטע לעקטשור איז פארגעקומען אין אונזער ארבייטער־אוניווערזיטעט, דעם 9טען אפריל. די צווייטע לעקטשור וועט געגעבען ווערען דעם שבת 1,30 בייטאג, דעם 16טען אפריל.

מר. גליסאן וועט באריהרען די פאלגענדע פראגען:

„די ווירקונג פון דער מלחמה און פון דער רוסישער רעוואלוציע; די צוזאמענשמעלצונג פון איינצעלנע יוניאנס; די שאפ־סטיוארד באוועגונג; דער איינפלוס פון די מאדערנע שרייבער; די שטעלונג פון די ענגלישע ארבייטער צו געוואלד־רעוואלוציעס; די קאמף־מעטאדען פון די ענגלישע ארבייטער היינט צו טאג“.

צו די לעקטשורס מעגען קומען אויך אזעלכע, וואס האבען די ערשטע לעקטשור פארפעלט. יעדע לעקטשור איז אן אפהאנדלונג פאר זיך, כאטש אלע צוזאמען שטעלען צוזאמען איין רינג.

די קאאפעראטיווע באוועגונג.

א גרויסער עולם פון אונזערע מיטגליעדער זיינען געקומען לעצטען שבת, דעם 9טען אפריל, צו דער לעקטשור פון דר. ווארבאס, איבער דער קא־אפעראטיווער באוועגונג. זיין צווייטע לעקטשור אויף דער טעמא וועט פארקומען אין אונזער ארבייטער אוניווערזיטעט דעם שבת, דעם 16טען אפריל, 2.30 נאכמיטאג.

די קא־אפעראטיווע באוועגונג געפינט אלץ מעהר אנהענגער צווישען די טרייד־יוניאניסטען. קא־אפעראטיווע סטארס האבען גענומען שפיעלען א גרויסע ראלע אין צייט פון א סטרייק, און אויב אזעלכע סטארס זיינען גוט אין צייט פון א סטרייק, ווארום זאלען זיי אויך ניט גוט זיין פאר די ארבייטער אין צייט פון פריעדען?

קומט צו די לעקטשורס פון דר. ווארבאס און איהר וועט זיך באקאנען מיט אלע פאזען פון דער קא־אפעראטיווער באוועגונג. די לעקטשורס זיינען זעהר אינטערעסאנט און באלערנד.

אן אינטערעסאנטער פאמפלעט איבער דער ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד

דער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט האט צו פארדאנקען מר. ארטור גליסאן פאר א זעהר אינטערעסאנטען פאמפלעט איבער דער ענגלישער ארבייטער באוועגונג. דער פאמפלעט איז געשריבען געווארען פון איינעם פון די גרעסטע אויטאריטעטען איבער דער ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד, מר. ג. ד. ה. קאלע, און דאס וועט באזונדערס ניצליך זיין פאר די סטודענטען פון דר. וואלמאנ׳ס קלאס איבער טרייד־יוניאניזם.

דער פאמפלעט איז א קורצע געשיכטע פון דער ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד, פון יאהר 1760 ביז דעם היינטיגען טאג. דארט שפיגעלט זיך אפ די גאנצע אינדוסטריעלע רעוואלוציע, וואס עס איז דארט פארגעקומען, די שייכות צווישען סאציאליזם און טרייד־יוניאניזם, און די גאנצע סאציאלע באוועגונג.

ווער שטעהט הינטער דער „אפען שאפ“ באוועגונג?

ווער שטעהט הינטער דער באוועגונג פאר „אפען שאפ“?

אז דיעזע באוועגונג איז א פינסטערע, א רעאקציאנערע, ווייסען אלע, אבער ווער עס האט געשאפען די באוועגונג און ווער עס פינאנסירט איהר, דאס האט מען גיט גענוי געוואוסט כאטש מען האט זיך געקאנט לייכט אנשטויסען פון וואנען דאס שטאמט.

איצט אבער, איז עס אן אפענע זאך. די „ביורא אוו אינדאסטריעל ריסוירטש“ האט די גאנצע זאך גענוי אויסגעפארשט, און מר. סוועל זימאנד, איינער פון דער ביורא, האט לעצטענס פארעפענטליכט א פולען רעפארט פון דער אונטערזוכונג. מר. זימאנד האט געמאכט א גרינדליכע אונטערזוכונג פון דעם גאנצען „אפען־שאפ דרייוו“ און די פאקטען ווערען איבערגעגעבען אין דעם דערמאהנטען רעפארט. די פאקטען ווייזען, אז דער „אפען שאפ דרייוו“ איז א קאנספיראציע געגען דער טרייד־יוניאן באוועגונג, וואס ווערט פלאנמעסיג אנגעפיהרט פון א פאראייניגונג פון פיעלע מאנופעקטשורערס אסס׳נס, צו פארניכטען די יוניאנס.

דער רעפארט פון מר. זימאנד האט ארויסגערופען עדיטאריעלע נאטיצען אין דער גאנצער פרעסע פון אמעריקא.

דער פרייז פון דעם ביכעל איז 50 סענט. מיטגליעדער פון דער אינטערנעשאנאל קאנען עס באקומען פאר א העלפט געלד, בלויז פאר 25 סענט א קאפיע. דער ביכעל איז צו באקומען אין אפיס פון עדיוקיישאנאל דעפארטמענט, 31 יוניאן סקווער, רום 1003. קויפט דעם רעפארט און באקאנט זיך מיט די אמת׳ע פאקטען פון דער פינסטערער פארשווערונג געגען דער ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא.

ווילט איהר לערנען אין וואקיישאן צייט?

מאנכע מיטגלידער האבען אונז געלאזט וויסען, דאס זיי פלאנעווען פארטצוזעצען זייער שטודיום אין דער וואקיישאן־צייט, און זיי ווילען פאר דעם צוועק זיך איינשאפען ביכער.

צו די ווילען מיר זאגען, דאס אלע ביכער, וואס זיי דארפען פאר דעם, קאנען זיי באקומען אין עדיוקיישאנאל דעפארטמענט מיט 20 און 30 פראצענט ביליגער, ווי עס איז דער ריטייל פרייז. לאזט אונז וויסען וועלכע ביכער איהר דארפט, און מיר וועלען זיי קריגען פאר אייך.

צווישען די קלאוקמאכער אין מאנטרעאל

פון יוסף שובערט.

דער „סיזאן“ אין דער קלאוק אינדוסטריע ביי אונז אין מאנטרעאל איז שוין באלד צו ענדע. אין אייניגע פאבריקען האט מען שוין אפגעלייגט די ארבייטער, און אין אנדערע וועט מען דאס טאן אין א וואך אדער צוויי ארום.

דער סיזאן, טראץ דאס געוויין פון פיעלע מאנופעקטשורערס ביים אנפאנג סיזאן, האט זיך ארויסגעצייגט צו זיין ניט קיין שלעכטער, און פילע מאנופעקטשורערס האבען דערפון פראפיטירט.

א פאר שעפער האבען באקומען פיל פון די ארדערס, וואס א. סאמער און קא., דער פארביסענער יוניאן פיינט, האט ניט געקאנט אויפמאכען מיט זיינע סקעבס. און דאס האט פילע מאנופעקטשורערס געלערענט א לעסאן, אז אנצופאנגען מיט דער יוניאן היינט צו טאג מיינט צו פארלירען א סיזאן. דעם בעסטען לעסאן האט געלערענט סאמער אליין... אין דער פארגאנגענהייט, ווען די יוניאן פלעגט ביי איהם ערקלערען א סטרייק, פלעגט עס אנהאלטען א פאר וואכען, העכסטענס א מאנאט, דאן פלעגט מען אויפגעבען דעם סטרייק, ווא אויך די יוניאן, און אזוי פלעגען אוועקגעהן יאהרען איידער מען איז געווען אימשטאנד עפעס צו טאן.

דאס מאל האט ער זיך שטארק אפגענארט. די מעמבערס פון אונזער יוניאן האבען פארשטאנען, אז מיט א ביסעל אנשטרענגונג קאנען זיי אפילו סאמער׳ן געבען א לעסאן. און זיי האבען דאס געטאן מיט דעם, וואס יעדער מעמבער האט זיך געטעקסט מיט א טאג „פעי“, ווי אויך מיט צו 3 דאלער פאר פרויען און 6 דאלער פאר מענער א חוץ. דיזער אסעסמענט איז פון אלעמען באצאהלט געווארען און דאס האט געמאכט מעגליך, אז מיר זאלען פיהרען דעם סטרייק ביי סאמער׳ן ביז היינט און אויך פארטצוזעצען עס אויף דעם קומענדען סיזאן. דער שאפ ווערט געפיקעט יעדען טאג און די רעזולטאטען זיינען צופרידענשטעלענד.

* * *

דער קאנטראקט, וואס די דזשוינט באארד האט מיט די מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן, ווי אויך מיט איינצעלנע מאנופעקטשורערס, ענדיגט זיך ענדע דיזען מאנאט, און די אסאסיאיישאן האט אונז שוין איינגעלאדען צו א קאנפערענץ צו פארבארייטען די פונקטען פאר דעם נעקסטען אגרימענט.

נעמענדיג אין אנבאטראכט, אז לעצטען סיזאן האבען מיר צופיל טראבעל ניט געהאט מיט די מאנופעקטשורערס, האפען מיר צו קומען צו א פריינדליכע פארשטענדניס.

צו דער זעלבער צייט איז אבער די יוניאן אויף דער וואך און יעדער שריט וואס די מאנופעקטשורערס טוען ווערט גוט באוואכט.

קומענדע וואך וועלען מיר האבען א מאס מיטינג, וואו די לאגע פון טרייד וועט ערקלערט ווערען צו די מיטגלידער, ווי אויך וועגען די פארהאנדלונגען מיט די באלעבאטים. ביי דיזען מיטינג וועט באשטימט ווערען די שטעלונג, וואס די יוניאן וועט נעמען אין פאלס די מאנופעקטשורערס וועלען ניט וועלען נאכגעבען אונזערע פאדערונגען.

* * *

א זעהר שעהנער באנקעט איז געגעבען געווארען לכבוד בר. לאנטש, אונזער געוועזענער מענעדזשער, וועלכער פארט אין קורצען נאך לאס אנדזשעלאס. ביי דיזען באנקעט זיינען אנוועזענד געוועזען אלע אקטיווע מעמבערס פון אלע לאקאלען און כמעט יעדער איינער האט אויף זיין שטייגער געלויבט די ארבייט פון בר. לאנטש, ווי אויך אויסגעדריקט דעם באדויערען, וואס ער פארלאזט אונז.

בר. לאנטש האט אין א זעהר ווארימע רעדע באדאנקט די מיטגלידער פון דער יוניאן פאר דעם צוטרויען וואס מען האט צו איהם און פאר די הילף וואס מען האט איהם געגעבען, וואס האט מעגליך געמאכט, אז די ארבייט פון אלעמען זאל האבען א ווירקונג אויפ׳ן גאנצען טרייד.

ער האט אויך אויסגעדריקט דעם געדאנק, אז ווען ער האט אפגעמאכט זיין מיינונג אוועקצופארען, האט ער געמיינט, אז די מעמבערס ווי אויך ער, וועלען זיין צופרידען, וואס מען צושיידט זיך. זעהענדיג אבער דעם געפיהל פון די מעמבערס טוט איהם באנק, וואס צוליב דעם געזונט פון זיין פאמיליע מוז ער פארלאזען די שטאדט.

ער זאגט אבער צו, אז דאס אנערקענונג פוז זיין ארבייט אין מאנטרעאל גיט איהם פרישע מוט און האפנונג און ער וועט דאס אויסנוצען צו גונסטען דער יוניאן אזוי שנעל ווי ער וועט קומען אין קאליפארניא.

* * *

בר. לאנטש האט באדארפט אוועקפארען ענדע מארטש. אבער צוליב דעם, וואס די מאנופעקטשורערס רופען די יוניאן צו א קאנפערענץ, און אזוי ווי בר. לאנטש איז זעהר גוט באקאנט מיט דער לאגע ביי אונז אין טרייד, האט דער דזשוינט באארד גע׳פועל׳ט ביי איהם, אז ער זאל נאך בלייבען מיט אונז ביז איבער די קאנפערענצען, און צוזאמען מיט די אפיסערס באטייליגען זיך אין די קאנפערענצען.

מיר האפען אין קורצען צו שרייבען א באריכט וועגען אונזערע געווינסען פאר׳ן קומענדען סיזאן.

* * *

בר. א. לעווין, איינער פון די עלטסטע און איבערגעבענסטע מעמבערס פון אונזער יוניאן, וועלכער איז שוין א לאנגע צייט שאפ דעלעגאט ביי דער פירמע קאזאר און נאוועק, איז פרעזענטירט געווארען פון די ארבייטער פון דיזען שאפ מיט א שעהנע זילבערנע סיגארעטען פושקע. עס איז איבעריג צו שרייבען, אז בר. לעווין שעצט דאס און האפט צו זיין אימשטאנד ווייטער פארטצוזעצען די גוטע ארבייט פאר זיינע מיטארבייטער.

היינט פאר׳ן שלאף
נעהמט אן
עקס - לאקס!
און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי ניי־געבוירען.

מיטינג פון דזשאינט באארד פון דער ניו יארקער קלאוקמאכער יוניאן

עס ווערען אויפגענומען קאמיטעס.

א קאמיטע פון לאקאל 130, שיפינג, קלוירקס, פארלאנגען, אז דער דזשאינט באארד זאל זיי געבען מאראלישע שטיצע. די קאמיטע פארלאנגט, אז די ביזנעס אייזשענטס זאלען אינסטרואירט ווערען, דאס ווען זיי באזוכען די שעפער, זאלען זיי אויך באזוכען דעם שיפינג קלוירק־דעפארטמענט און זעהן צו די שיפינג־קלוירקס זיינען יוניאן־לייטע.

דער פארלאנג ווערט איבערגעגעבען צום דזשענעראל מענעדזשער.

א קאמיטע פון דער סאציאליסטישער פארטיי אינפארמירט, אז דעם 13טען אפריל וועט די אויבענדערמאנטע קערפערשאפט ערשיינען פאר פרעזידענט הארדינג, פאר אטארני דזשענעראל דאהערטי, און פאר דעם ספיקער פון קאנגרעס, און פון זיי פארלאנגען די באפרייאונג פון די פאליטישע פריזאנערס. דער דזשאינט באארד ווערט געבעטען צו אפאינטען א קאמיטע, וועלכע זאל זיך באטייליגען אין דער דעמאנסטראציע פאר פאליטישער אמנעסטיע.

די דעלעגאטען גלויבען, אז עס וואלט ניט געווען ראטזאם, אז דער דזשאינט באארד זאל נאך א מאל שיקען א דעלעגאט קיין וואשינגטאן, נאך דעם ווי די יוניאן האט שוין געהאט איהרען א פארטרעטער ביי פרעזידענט הארדינג אין דער לייבאר קאמיטע מיט דעם צוועק צו פארלאנגען פון איהם, אז ער זאל ערקלעהרען אמנעסטיע פאר פאליטישע פריזאנערס.

צושריפטען.

לאקאלס 9 און 11 אינפארמירען, אז זייערע עקזעקוטיוו באארדס האבען צוריקגעוויזען דעם באשלוס פון דעם דזשאינט באארד, אז די ביזנעס אייזשענטס זאלען אפאינטעט ווערען.

די לאקאלס 10 און 48 אינפארמירען, אז זייערע לאקאלס האבען גוטגעהייסען דעם באשלוס, אז די ביזנעס אייזשענטס פון דזשאינט באארד זאלען אפאינטעט ווערען.

סעקרעטער לאנגער אינפארמירט, דאס אויף דעם פארלאנג פון דעם סעקרעטער פון דעם סענטראל טרייד און לייבאר קאונסיל האט ער געשיקט א פראטעסט צו דעם סענאט און אסעמבלי פון ניו יארק סטייט פראטעסטירענדיג געגען א פארגעשלאגענעם ביל, וועלכער גיט די מאנופעקטשורערס די פרייהייט ארונטערצוהייסען די וויידזשעס פון ארבייטער אין געוויסע טריידס.

די האנדלונג פון סעקרעטער ווערט גוטגעהייסען.

ספעשעל־קאמיטע באריכט.

ברודער לאנגער באריכטעט, אז מאנטאג, דעם 4טען אפריל, איז ער געווען מיט א לייבאר דעלעגיישאן פון דער אמעריקען פעדערעישאן אוו לייבאר פאר פרעזידענט הארדינג און פון איהם פארלאנגט, אז ער זאל ערקלעהרען א דזשענעראל אמנעסטיע פאר אלע פאליטישע פריזאנערס. אין דער קאמיטע איז אויך אנוועזענד געווען ברודער שלעזינגער, מאקס פיין און גענאסע מאיר לאנדאן. פרעזידענט גאמפערס האט געהאלטען א שטארקע רעדע פאר פאליטישער אמנעסטיע. אין זיין רעדע האט ער עטליכע מאל באטאנט, אז די אמעריקען פעדריישאן אוו לייבאר איז איינשטימיג אין דעם פארלאנג. ער האט אויך ערקלעהרט, אז ביז יעצט זיינען באפרייט געווארען 602 קאנשיענשיאוס אבדזשעקטארס און 1162 פריזאנערס, וועלכע זיינען באשטראפט געווארען דורך דעם עספיאנעזש געזעץ. עס זיצען נאך 133 פריזאנערס און זיי אלע דארפען באפרייט ווערען. אויך קאנגרעסמאן לאנדאן האט גערעדט און פארלאנגט, אז דער פרעזידענט זאל ערקלעהרען פאליטישע אמנעסטיע.

פרעזידענט הארדינג איז געווען זעהר העפליך צו דער קאמיטע און האט פיל סימפאטיע ארויסגעציינט. ער האט ערקלעהרט, אז די אדמיניסטריישאן גיט דער פראגע פיל אויפמערקזאמקייט. די קאמיטע האט פלאזען דאס „ווייסען הויז" מיט דעם איינדרוק, אז פילע פון די פאליטישע פריזאנערס וועלען אין קורצען באפרייט ווערען. דער פרעזידענט האט אינדירעקט געגעבען צו פארשטעהן, אז קיין דזשענעראל אמנעסטיע קען די אדמיניסטראציע ניט ערקלעהרען.

דער סעקרעטער באריכטעט אויך, אז די רענד סקול האט גערופען א קאנפערענץ צו באשפרעכען ווי אזוי צו באקעמפען די צוויי בילס, וועלכע סענאטאר לוסק האט פארגעשלאגען די לעצטע טעג, ווען דער סענאט האט זיך ביי

ער ערקלעהרט, אז אויף דעם קאנפערענץ האט גענאסע ליע אנאליזירט דעם ביל, וועלכער באציהט זיך צו די סקולס, און ברודער לעפקאוויטש, פון דער טיטשערס' יוניאן, האט אנאליזירט דעם ביל, וועלכער באציהט זיך צו די טיטשערס און די פאבליק סקולס. ביידע רעדנער האבען אנגעוויזען די גרויסע געפאהר, וועלכע די צוויי בילס שטעלען מיט זיך פאר. דינסטאג, דעם 12טען אפריל, וועט אין אלבאני פארקומען א הירינג אין באצוג צו די צוויי בילס. ארגאניזאציאנען, וועלכע גלויבען אין פרייהייט פון רעדען און דענקען, דארפען שיקען פארטרעטער צו דיזער הירינג. ברודער לאנגער איז מיט דער מיינונג, אז אזוי ווי די לאקאלס מיטען ניט פריהער פון דינסטאג נאכט און צוליב דעם קענען זיי ניט האנדלען אין דער פראגע, דארום זאל דער דזשאינט באארד שיקען א קאמיטע פון 5 דעלעגאטען.

די רעקאמענדאציע ווערט גוטגעהייסען און די ברידער קושנער, ברוק, גאלד, מאשאוויטש און טראמבעטא ווערען אינסטרואירט צו געהן צו דער הירינג.

ברודער לאנגער אינפארמירט ווייטער דעם דזשאינט באארד, אז דאנערשטאג, דעם 14טען אפריל, וועט פארקומען א ספעשעל קאנווענשאן פון אלע יוניאנס אין אלבאני, און אויף דער קאנווענשאן וועט די רעאקציאנערע האנדלונג פון דער אסעמבלי און סענאט אין באצוג געוויסע ארבייטער־געזעצע באהאנדעלט ווערען. די קאנווענשאן וועט אדרעסירט ווערען פון פרעזידענט גאמפערס. דער דזשאינט באארד און די לאקאלס דארפען שיקען דעלעגאטען צו דער קאנווענשאן וועלכע וועט טראגען א זעהר ערנסטען כאראקטער.

דער רעפארט פון דעם סעקרעטער ווערט גוטגעהייסען און די אפיסערס פיינבערג, פינקאפסקי און לאנגער ווערען אינסטרואירט צו פאהרען צו דער קאנווענשאן.

פינאנץ־קאמיטע באריכט.

די פינאנץ קאמיטע באריכטעט אז זי האט געהאט איינינגע פארלאנגען פאר שטיצע און זי רעקאמענדירט פאלגענדעס:

עס געהט ארויס אין איטאליענישע צייטונג „דער האמער", און דיזע צייטונג האט אריינגעשיקט פאר 10 דאלאר טיקעטס. די פינאנץ קאמיטע האט די טיקעטס אנגענומען.

די פינאנץ קאמיטע באריכטעט אויך, אז זי האט אויפגענומען דעם פארלאנג פון גענאסע וול. מעדעם, וועלכער האט זיך געווענדעט צום דזשוינט באארד און פארלאנגט שטיצע פאר די „די לעבענס פראגען", אן ארבייטער צייטונג וועלכע זוערט ארויסגעגעבען פון די אידישע ארבייטער אין פוילען. די קאמיטע רעקאמענדירט אז די אויבענדערמאנטע צייטונג זאל געשטיצט ווערען מיט 300 דאלאר.

א קאמיטע פון לאקאל 17 האט זיך געווענדעט צו דער פינאנץ קאמיטע ערקלערענדיג, אז דער לאקאל האט גענומען א טעאטער בענעפיט פאר ברודער בערקאוויטש, דער געוועזענער וויס־פרעזידענט פון דזוש. באדר און דער געוועזענער מענ. פון דעם ריפער און אינדיפענדענט דעפארטמענט און די קאמיטע האט פארלאנגט אז דער דזשוינט באארד זאל זיי העלפען אין זייער אונטערנעהמונג. די קאמיטע האט ערקלערט אז דער ברודער דארף צום פערטען מאל אפערירט ווערען און זיין אפעריישאן דארף קאסטען 500 דאלאר.

די פינאנץ קאמיטע רעקאמענדירט אז דער ברודער זאל געשטיצט ווערען מיט 300 דאלאר.

די רעקאמענדיישאן רופט ארויס א דיסקוסיאן.

מאנכע דעלעגאטען זיינען מיט דער מיינונג, אז דער דאנעישאן איז א צו גרויסער. אבער נאך דעם ווי די לאגע אין וועלכער דער ברודער געפינט זיך, ווערט ערקלערט פאר די דעלעגאטען פון דעם דזשוינט באארד, ווערט די רעקאמענדיישאן פון דער פינאנץ קאמיטע גוטגעהייסען.

א קאמיטע פון לאקאל 9 האט זיך געווענדעט צו דער פינאנץ קאמיטע פארלאנגענדיג שטיצע פאר זייערם א מעמבער וועלכער איז פאראליזירט געווארען. די קאמיטע האט ערקלערט, אז זיי האבען גענומען פאר 90 דאלאר טעאטער טיקעטס וועלכע וועלען אריינברענגען 300 דאלאר פאר דעם קראנקען ברודער. די פינאנץ קאמיטע רעקאמענדירט אז די קאמיטע זאל געשטיצט ווערען מיט 25 דאלאר.

א ברודער מיט דעם נאמען עפשטיין, א מעמבער פון לאקאל 1, איז שוין קראנק פאר די לעצטע 4 מאנאטען און אן ארגאניזיישאן, צו וועלכער דער ברודער באלאנגט, האט געמאכט א טעאטער בענעפיט און דער גאנצער פראפיט וועט געהן פאר דעם קראנקען ברודער. די קאמיטע ערקלערט אז לאקאל 1 האט שוין די אונטערנעהמונג געשטיצט מיט 50 דאלאר, און זי פארלאנגט אז אויך דער דזשוינט באארד זאל די אונטערנעהמונג שטיצען. די פינאנץ קאמיטע רעקאמענדירט, אז די

אונטערנעהמונג זאל געשטיצט ווערען מיט 25 דאלאר.

אלע רעקאמענדיישאנס ווערען גוטגעהייסען.

דזשענעראל מענעדזשער, בר. פיינבערג, ערקלערט, אז וועגען דער לאגע אין טרייד איז ניטא קיין וויכטיגעס צו באריכטען. עס ווערט שוין סלאו אין טרייד. עס זיינען ווידער געווען איינינע קאמפליינטס געגען מאנופעקטשורערס פון דער „פראטעקטיוו" און די קאמפליינטס זיינען געשליכטעט געווארען צו דער צופרידענהייט פון די ארבייטער.

מיט דעם ווערט דער מיטינג געשלאסען.

ל. לאנגער, סעק.

נייעס פון פילאדעלפיא

פילאדעלפיער קלאוקמאכער באשליסען צו העכערען די דיום פון 40 אויף 50 סענט.

לעצטען שבת איז אפגעהאלטען געווארען א ספעשעל דזשענעראל מיטינג פון לאקאל 2, וואו עס איז אפגעגעבען געווארען א באריכט פון די קאמיטע פון 15, וועלכע איז ערוועהלט געווארען ביי דעם שאפ־טשערמאן מיטינג מיט א וואך צוריק. אויף דעם מיטינג איז אויפגענומען געווארען די רעקאמענדיישאן פון די שאפ־טשערלייט, אז די דיום זאל געהעכערט ווערען פון 40 אויף 50 סענט א וואך. די פראגע איז ברייט דיסקוטירט געווארען און אבוואהל געוויסע מענשען האבען געטרייט מאכען שטערונגען, איז דאך כמעט איינשטימיג אנגענומען געווארען די רעקאמענדיישאן פון די שאפ־טשערלייטע.

בראווא, פילאדעלפיער קלאוקמאכער! איהר האט ווייטער באוויזען, אז איהר ווייסט ווי צו שעצען אייער יוניאן און איהר האט זיך אפגערופען ווי אמת'ע, טרייע יוניאן לייט דארפען זיך אפרופען, אבוואהל געוויסע פערזאנען האבען אייך געטרייט אפצוהאלטען פון דיזען שריט. איהר האט ווידער באוויזען, אז ווען אייער יוניאן דארף אייך זייט איהר אימער אם פלאץ. מיר מעגען זיך גראטולירען מיט אונזערע מעמבערס און מיט אונזער יוניאן.

בעטעלהיימס שאפ אין סטרייק.

עס איז שוין דער מזל פון אונזערע ארבייטער, אז אלע בילס וויל מען אז זיי זאלען באצאהלען. איז איינער נישט קיין פעהיגער ביזנעס מאן איז דער ארבייטער שולדיג; האט איינער קיין געלט נישט, איז דער ארבייטער שולדיג. א כלל מען מאכט זיי שולדיג אין אלעס.

אנפאנג סיזאן האט דיזע פירמע קאמפליינט, אז זי קען נישט עקזיסטירען, „מען מאכט איהר וועניג ארבייט". און די פירמע האט פארלאנגט, אמען זאל זיי געבען „בייסטערס". די ארבייטער פון דעם שאפ, מיינענדיג ערנסט אז דאס איז די אורזאכע, האבען אפגעהאלטען א שאפ־מיטינג צוזאמען מיט אונזערע אפיסערס, וואו עס איז באשלאסען געווארען צו מאכען מיט דעם שאפ אן אויסנאהם און זיי געבען בייסטערס. די ארבייטער האבען זיך געזעצט צו דער ארבייט און האבען געטרייט דאס בעסטע. דער סוף איז געווען, אז די „בייסטערס" זיינען באלד אפגעשאפט געווארען, טאקי פון דער פירמע אליין. עס האט זיך אויסגעלאזט, אז די באסעס זיינען נישט געווען צוגעגרייט צו דעם סיזאן

יעצט האט די פירמע פארלאנגט מען זאל גאר ארבייטען פון שטיק... אז ניט וועלען זיי פארשליסען דעם שאפ. און דער שאפ איז איצט אין סטרייק. אויב די פירמע בעטעלהיים וועט וועלען מאכען קלאוקס אין פילאדעלפיא, וועט עס מוזען געמאכט ווערען פון וואך, אונטער יוניאן קאנדישאנס.

פיינגאלד און סלעפינס שאפ אויך אין סטרייק.

אויך דיזע פירמע זוכט זיך טראבעל, און אויב זי פארלאנגט עס וועט זי עס האבען.

א גאנצען סיזאן איז געווען וואויל און גוט. די פירמע האט ניט געהאט קיינע קאמפליינס, אפילו ניט, אז „מען מאכט וועניג ארבייט". פארקעהרט, אויב עס איז געווען קאמפליינס איז עס געווען פון די ארבייטער. און מען האט נעשוויגען, ווייל מען האט ניט געוואלט מאכען קיין טראבעל אין מיטען סיזאן.

אבער ווי נאר דער סיזאן האט זיך געענדיגט, האט דער פירמע באנג געטאן וואס עס איז אוועק אזוי רוהיג און אויף דעם דריטען טאג נאך'ן סיזאן, ווען די ארבייטער זיינען אריינגעקומען פרעגען וויפיל ארבייטער זאלען אריינקומען דעם נעקסטען טאג צו דער ארבייטער, איז איינער פון די באסעס אריינגעלאפען ווי א ווילדער טיגער און גענומען שרייען און באליידיגען די ארבייטער, עפעס ז'ערפאר וואס א סקווירט פינישער איז ניט נעקומען אויספינישען א פאר סינגעל סקוירטס. קאן מען דאך מיינען, אז ער האט געהייסען דעם פינישער אריינקומען און יענער איז נישט געקומען. עס פאנגט זיך גאר נישט אן! דער באס האט בלויז געזוכט א וועג ווי אזוי עטוואס אנצופאנגען א טראבעל, ווייל עס איז שוין סלעק.

אויך די פירמע האט געוואלט מען זאל ארבייטען פון שטיק, און האט עס פארלאנגט פון שאפ־טשערמאן.

אלזא, אויך דער שאפ איז ערקלערט געווארען אין סטרייק.

קומט באצאהלען אייערע שולדען.

נאך דעם לעצטען באשלוס וועט די דיום געהעכערט ווערען פון 40 אויף 50 סענט א וואך. אלע מיטגלידער, וועלכע זיינען שולדיג דיום דארפען קלירען זייערע שולדען. ווען נישט, וועלען זיי דארפען באצאהלען זייערע שולדען צו 50 סענט א סטעמפ.

א. נייבאוער, סעק. לאקאל 2.

די פראטעקטיוו אסס'ן פון די קלאוק מאנופעקטשורער מאכט א מלחמה־אנשטעל.

(שלוס פון זייט 1)

וואוסט, האט זי דאך מיט א צייט צוריק אפגעבראכען די באציהונגען מיט דער קלאוקמאכער יוניאן. אין דעם באריכט איז יעדענפאלס ניט ערקלערט, צו וועמען דיזע פאדערונגען ווערען געשטעלט. עס ווערט דארט אויך גארניט געזאגט, ווי אזוי די „פראטעקטיוו אסס'ן" דענקט איהרע פאדערונגען דורכצופיהרען.

דאס בעסטע אלזא איז אביסעל אפצוווארטען, ביז די זאך וועט קלארער געמאכט ווערען.

עס איז איבעריג דא צו דערמאנען, אז די קלאוקמאכער יוניאן איז ב"ה געזונט און שטארק, און זי וועט אודאי וועגען דעם האבען אויך עפעס צו זאגען. ווארום עס איז דאך שוין לאנג אוועק יענע צייט, ווען די באלעבאטים זיינען געווען די זעלבסטהערשער אין די שעפער און האבען געטאן מיט די ארבייטער וואס זיי אליין האבען געוואלט. היינט זיינען שוין אנדערע צייטען. די קלאוקמאכער זיינען ארגאניזירט און איבער זייער ארבייטס־קראפט האבען זיי אויך א דעה. און מיט אט דער דעה פון די ארבייטער, וואס ווערט אויסגעדריקט דורך דער יוניאן, וועלען די באלעבאטים זיך מוזען רעכענען, צי זיי ווילען עס יע אדער זיי ווילען עס ניט.

רעדענדיג וועגען דער קלאוקמאכער יוניאן וועט נים שאדען צו באמערקען, אז די יוניאן איז גאנץ אויף דער וואך, און געהט זיך אן רעגעלמעסיג מיט איהר ארבייט.

די קלאוקמאכער יוניאן איז איצט, ווי זי איז דאס אימער געווען, אין סאמע פראנט פון דער אידישער ארבייטער באוועגונג, שטיצענדיג אלעס וואס איז ווערט געשטיצט צו ווערען, און זיך באטייליגענדיג אין אלע קאנפערענצען וואס קומען פאר אין דער פראגרעסיווער באוועגונג.

מיט א וואך צוריק איז פאר דעם דזש. באארד ערשינען דער פארשטעהער פון „בונד" אין פוילען, גענאסע וולאדימיר מעדעם, און פארלאנגט פינאנציעלע שטיצע פאר א צייטונג וואס דער „בונד" אין פוילען פלאנט אין גיכען ארויסצוגעבען, און דער דזשאינט באארד האט באשלאסען צו געבען דריי הונדערט דאלאר.

ביי דעמזעלבען מיטינג איז אויך אויפגענומען געווארען די פראגע פון די נייע „לאסק בילס", וועלכע צילען צו אונטערברענגען די רענד סקול. לואיס לאנגער, סעקרעטער פון דזשאינט באארד, האט באריכטעט פון דעם קאנפערענץ, וואס די רענד סקול האט גערופען אויפצוהויבען א פראטעסט באוועגונג געגען די רעאקציאנערע בילס און עס איז באשלאסען געווארען איינטייל צו נעמען אין קאמף געגען די בילס. עס איז גלייכצייטיג ערוועהלט געווארען א קאמיטע פון פינף צו ערשיינען ביי דער פאבליק הירינג וועגען די בילס אין אלבאני. די ערוועהלטע קאמיטע איז קשונער, פון לאקאל 1; ברוק, פון לאקאל 11; גאלד, פון לאקאל 23; מאשקאוויץ, פון לאקאל 3; און טראנבעטא, פון לאקאל 48.

א דעלעגאציע איז אויך ערוועהלט געווארען צו דער ספעציעלער טרייד יוניאן קאנווענשאן פון ניו יארק סטייט, וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין אלבאני דעם דאנערשטאג, אויסצופלאנעווען מעטאדען פאר א קאמף געגען דער רעאקציאנערער לעדזשיסלייטשור אין סטייט. אין דער דעלעגאציע זיינען ערוועהלט געווארען: מ. פינקאווסקי, דער טשערמאן פון דזשאינט באארד; י. פיינבערג, דער דזשענעראל מענעדזשער, און לואיס לאנגער, דער סעקרעטער.

די יוניאן איז, אלזא, גאנץ לעבעדיג און גאנץ טעטיג און זי וועט דאס אויך זיין ווייטער.

ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

פון א סטעף רעפארטער.

עס איז א באוואוסטער פאקט, דאס קיין באלעבאס גלייכט ניט צו פארהאנדלען מיט א יוניאן. זיי זיינען אימער מעהר צופרידען צו האבען צו טאן מיט יעדען ארבייטער באזונדער, איידער צו פארהאנדלען מיט א פארשטעהער פון א יוניאן, וואס רעפרעזענטירט די ארבייטער פון גאנצען שאפ. און מעהר פון אלעמען האבען דאס פיינט די גרויסע פירמעס, די רייכע באסעס, די וועלכע זיינען שוין זעהר רייך געווארען פון דעם שווייס און בלוט פון זייערע ארבייטער. פאר אזעלכע איז די יוניאן פון ארבייטער ווי א דארן אין אויג.

אויב דער געדאנק דארף נאך האבען א באשטעטיגונג, קאן מען דאס געפינען אין א שטיקעל נייעס, וואס מיר דרוקען דא איבער פון דעם שיקאגא'ער „פארווערטס" פון 26טען מערץ, וועגען א סטרייק ביי א געוויסער פירמע.

אט איז די שטיקעל נייעס:

„די גרויסע קלאדינג פירמע, קלינג בראדערס, וועלכע איז גרויס און רייך געווארען פון איהרע ארבייטער, האט זיך פארוואלט איינפיהרען א נאן יוניאן שאפ אין דעם דעפארטמענט וואו מען מאכט רייןקאוטס.

אכט יאהר האט דיזע פירמע געהאט אן אגרימענט מיט דער רייןקאוט מייקערס יוניאן און אונטער די אכט יאהר איז די פירמע געוואקסען ווי אויף הייוון.

לעצטענס האט די פירמע אויסגעבויט א ריזיגע בילדינג, קארנער וואבאנסיא עוו. און אוקלי בולווארד. אין דיזען נייעם בילדינג האט די פירמע באשלאסען, זאלען ניט ארבייטען קיין יוניאן רייןקאוט מייקערס און האט זיך ענטזאגט צו פארהאנדלען מיט דער יוניאן.

דער דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן, צו וועמען דער רייןקאוט מייקערס לאקאל 59 געהערט, האט פארהאנדעלט די פראגע און האט געטרייט מיט אלע כחות צו פארמיידען א סטרייק. ער האט אבער ניט געהאלפען דער טריזען. די דזשאינט באארד איז געווען געצוואונגען צו ערקלערען א סטרייק ביי קלינג בראס. און אלע ארבייטער זיינען ארויס אין סטרייק.

די דזשאינט באארד און די אינטערנעשאנאל לידיס גארמענט ווארקערס יוניאן וועט אנווענדען אלע כחות ניט צו דערלאזען קלינג בראס. צו צוברעכען די רייןקאוט מייקערס יוניאן.

און אפיל וועט געמאכט ווערען צו אלע אנדערע יוניאנס וועלכע זיינען אויף אירגענד וועלכען אופן פארבונדען מיט דער פירמע און איהר ארבייט אלס קליידער מאנופעקטשורערס, זיי זאלען העלפען געווינען דיזען גערעכטען קאמף פון די רייןקאוט מייקערס יוניאן געגען די זעלבסטהערשאפט פון קלינג בראס."

מיר האפען, אז דיזע פירמע וועט באקומען דעם נויטיגען לעסאן, און דאס דער סטרייק וועט גיך געוואונען ווערען.

* * *

ריידענדיג וועגען סטרייקס: אין פילאדעלפיא האלט יעצט ניט ביי א סטרייק אין אונזערע אינדוסטריען. אי ביי די קלאוקמאכער, אי ביי די וויסט־מאכער הערשט דארט איצט שלום. אבער אונזערע יוניאנס אין פילאדעלפיא האבען זיך ענדליך ארומגעזעהן, דאס געראדע אין צייט פון שלום איז גוט זיך צו צוגרייטען פאר מלחמה... ווארים גאנץ אפט פאסירט עס, דאס ווי באלד א יוניאן איז גוט צוגעגרייט פאר מלחמה, האט דער שונא מורא זיך אנצופאנגען מיט איהר, און ניש איין ארבייטער־קאמף ווערט אזוי נאך אויסגעמידען.

קוריז, אין פילאדעלפיא האט, אי די קלאוקמאכער יוניאן, אי די וויסט און דרעסמאכער יוניאן, זיך גענומען בעסער באפעסטיגען. ביידע יוניאנס זאמלען „עמוירדזשענסי פאנדס", דערווארטענדיג מסתמא, אז מיט דער צייט קאן זיך מאכען טראבעל.

וועגען דער אנגעלעגענהייט האט דער פילאדעלפיער „פארווערטס" געהאט א זעהר גוטען עדיטאריעל, וועלכען מיר גיבען דא איבער ווארט אין ווארט. דער עדיטאריעל איז געדרוקט געווען דעם 27טען מערץ. דער עדיטאריעל רעדט ספעציעל צו די וויסט מאכער פון פילאדעלפיא, דאסזעלביגע קאן אבער אויך אנגעווענדעט ווערען צו אלע אונזערע לאקאל יוניאנס איבער'ן גאנצען לאנד.

אט איז דער עדיטאריעל:

„ארבייטער זיעגע מוזען באפעסטיגט ווערען.

צו זיגען איז איין זאך, און אנצוהאלטען א זיג איז א צווייטע זאך, אבער די „צווייטע זאך" איז אזוי וויכטיג ווי די ערשטע.

ווען ארבייטער געהען ארויס אין א קאמף פאר בעסערע לעבענס באדינגונגען, זיינען זיי אין די מייסטע פעלע גוטע קעמפער. זיי זיינען אנטשלאסען צו זיגען, מאכט ניט אוים ווי לאנג דער קאמף זאל אנגעהאלטען ווערען. זיי זיינען מוטיג און זייער מוט און באגייסטערונג פאר דעם קאמף רופט ארויס באוואונדערונג ביי אלע קלאסען מענשען, מאכט ניט אוים צי זיי זיינען מיט די קעמפער, צי ניט.

דער קלאוק און סקוירט מייקערס סטרייק מיט אכט יאהר צוריק האט אזא באוואונדערונג ארויסגערופען. 26 וואכען האבען זיי געליטען הונגער און נויט, אבער זייער גייסט איז ניט געבראכען געווארען; זיי זיינען געשטאנען פעלזען־פעסט און האבען געקעמפט אזוי, אז זיי האבען ארויסגערופען באוואונדערונג.

דאס, וואס זיי זיינען געגאנגען צוריק צו דער ארבייט איז געווען ניט מעהר ווי זיך אביסעל אויסצורוהען, אנקלייבען אביסעל מעהר קרעפטען, און ווען דער נעקסטער סיזאן איז געקומען, זיינען די בראווע קעמפער ווידער געווען פארטיג דעם קאמף אנצופאנגען. די מאנופעקטשורערס האבען אבער דערזעהן, אז דער שפיל איז ניט פאר זיי; זיי האבען אויסגעפונען אז געגען ארבייטער איינינקייט קענען זיי גאר ניט טאן, און — זיי האבען זיך געבויגען.

עס זיינען געווען אנדערע אזעלכע קעמפע, וועלכע האבען ארויסגערופען באוואונדערונג, און די קעמפער האבען געזיגט און זיי זיינען געגאנגען זיגרייך צו דער ארבייט.

אבער, זיגען איז איין זאך, און אנהאלטען זיגע איז א צווייטע זאך.

ארבייטער האבען שוין געקעמפט און געזיגט, און דאך האבען זיי זייערע זיגע לאנג ניט געקענט אנהאלטען; זיי האבען נאכהער פארלארען, און זייערע בעלעבאטים האבען נאכהער גענומען ראכע פון זיי; זיי האבען זייערע ארבייטער פשוט ערנידריגט ביי יעדער געלעגענהייט; האבען געריסען ווייידזשעס, האבען זיי געמאכט ארבייטען לאנגע שטונדען און זיי זיינען אין אלגעמיין שלעכט באהאנדעלט געווארען.

ווארום האבען זיי פארלארען נאכדעם ווי זיי האבען לאנג געקעמפט און געזיגט? דאס איז געווען דערפאר, ווייל זיי, די זיגער, האבען געמיינט, אז נאכ'ן זיג „מעג מען געהן שלאפען"; מען דארף מעהר ניט באזוכען די מיטינגען פון דער יוניאן; מען דארף זיך מעהר ניט אינטערעסירען מיט דעם טרייד, ווייל — זיי האבען געזיגט...

אין דער צייט ווען זיי, די זיגער, האבען זיך פארלאזען אויף זייער זיג און זיינען געווען זיכער אז אלעס וועט שוין זיין ווי געוואונשען, האבען אבער די ארבייטס־געבער געהאלטען אפען זייערע אויגען און — ביי דער ערשטער געלעגענהייט האבען זיי זייערע ארבייטער ווידער אנגעהויבען צו דריקען און שטיקען, ווייל די נאכלעסיגקייט פון די „זיגער" אין באצוג צו דער יוניאן, האט די יוניאן אפגעשוואכט; די ארגאניזאציאן זייערע האט פארלוירען כחות. די מאנופעקטשורערס האבען זיך דערוואוסט דערפון, און — דער רעזולטאט איז געווען א זעהר טרויעריגער.

עס איז וויכטיג א זיג, אבער, נאך וויכטיגער איז דאס אנהאלטען פון דעם זיג; צו זיין אימער אויף דער וואך; צו באפעסטיגען די יוניאן; צו מאכען איהר שטארקער און פעסטער. נאר דאן וועלען די ארבייטער קענען קריגען זייערע רעכטע.

אין דער צייט ווען די קלאוק און סקוירט מייקערס אין פילאדעלפיא זיינען געגאנגען צוריק צו דער ארבייט, נאכדעם ווי זיי האבען אזוי העלדיש געקעמפט זעקס און צוואנציג וואכען, זיינען זיי ניט געגאנגען שלאפען... זיי האבען אויפגעזאמעלט זייערע קרעפטען. זיי האבען באפעסטיגט זייער יוניאן און — א דאנק דעם האבען די מאנופעקטשורערס זיך געמוזט בויגען.

די קלאוק און סקוירט מייקערס יוניאן איז אבער אלע מאל אויף דער וואך, און זי האט עס ארויסגעצייגט מיט א פאר וואכען צוריק, ווען זי האט אנגעהויבען צו זאמלען א פופציג טויזענט דאלאר פאנד די יוניאן צו באפעסטיגען; צו טאן ארגאניזאציאנס־ארבייט, און צו זיין פארטיג פינאנציעל אין פאל עס וועט ווידער אויסקומען צו קעמפען מיט די מאנופעקטשורערס. די ארבייטער האבען זיך אפגערופען ווי באוואוסטזיניגע מענער; זיי האבען פאר דיזען צוועק געגעבען א טאג וויידזשעס און — מיט ענטוזיאזם האבען זיי עס געטאן, ווייל זיי האבען באגריפען און זיי באגרייפען ווי וויכטיג עס איז צו זיין אויף דער וואך און אפצוהיטען זייער פעסטונג — די יוניאן.

די קלאוק און סקוירט מייקערס יוניאן האט אלע מאל געוואלט אויסמיידען סטרייקס, און דער פופציג טויזענט דאלאר פאנד איז בלויז פאר א נויט־פאל; פונקט ווי אין דער פארגאנגענהייט, אזוי וועט אויך דיזע יוניאן אין דער צוקונפט טאן אלעס מעגליכע צו פארהיטען שטרייטיגקייטען אין טרייד.

די וויסט און דרעס מייקערס יוניאן האט אויך געפיהלט די נויטווענדיגקייט פון שאפען א ריזיגען פאנד פאר די זעלבע צוועקען, און עס איז באשלאסען געווארען צו געבען צוויי טעג ארבייט פאר אזא פאנד. די וויסט און דרעס מייקערס יוניאן האט שוין ארויסגעצייגט איהר ענערגי, איהר מוט און איהר טאפפערקייט; זי האט שוין געהאט גרויסע קעמפע און גרויסע זיגע. זי האט אויך מיט א פאר מאנאטען צוריק געהאט א גרויסען זיג, אבער, זיגען איז איין זאך, און אנהאלטען דעם זיג איז א צווייטע זאך, און — א זעהר וויכטיגע זאך.

טראץ דיזען זיג מוזען די ארבייטער זייער ארגאניזאציאן באפעסטיגען, איהר מאכען שטארקער, מעכטיגער און איינפלוסרייכער; זי מוז האבען א גרויסען פאנד צו זיין פארטיג פאר אן „עמוירדזשענסי", אין פאל פון אן אנגריף, און עס איז צו האפען אז די ארבייטער פון דיזען טרייד, די מעמבערס איהרע וועלען פארשטעהן און באגרייפען די וויכטיגקייט פון אזא פאנד; עס איז צוליב זייערע אייגענע אינטערעסען, ווייל ווער איז דען די יוניאן אויב ניט זיי אליין?

די וויסט און דרעס מייקערס האט אלע מאל געוואלט אויסמיידען א סטרייק. זי וועט עס אויך טאן אין דער צוקונפט אזוי לאנג ווי זי וועט קענען קריגען גערעכטיגקייט פאר יעדען מעמבער איהרען, אבער מיט די מאנופעקטשורערס איז מען קיינמאל ניט זיכער ווען זיי וועלען מאכען אן אנגריף אויף ארבייטער, און — מען מוז זיין פארטיג צו ענטפערען ווען אזא אנגריף ווערט געמאכט.

דערמיט וואס די וויסט און דרעס מייקערס וועלען געבען צוויי טעג וויידזשעס פאר דיזען צוועק, וועלען זיי אויסמיידען צו פארלירען גאנצע וואכען וויידזשעס אין דער צוקונפט. און — אויסער דעם וועלען זיי אויסמיידען טראבעל אין אלגעמיין אין טרייד.

די יוניאנס מוזען ווערען באפעסטיגט, מוזען ווערען שטארקער און דער שטרעבען פון יעדען ארבייטער דארף זיין צו האבען הונדערט פראצענט ארגאניזאציאן!"

ביי אייער
פסח טיש

היינטיגען יאהר דארף זיך געפינען

סיימאן און
וויל מצה

פון סינסינעטי

„די קרוין פון אלע מצות"

פאדערט מיט'ן נאמען און
האט אן עונג יום טוב.

SIMON & WEIL MATZOH CO.

CINCINNATI, OHIO.

א באזוך אין דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק

פון דזשעני מייטעס.

מיר זיינען געזעסען אין טריין און ארויסגעקוקט דורכ'ן פענסטער. דער צוג איז שנעל געפלויגען, זיך פארבייטראגענדיג די פעלדער, וועלדלאך און פארמס פון ניו דזשוירזי. דער צוג האט זיך געטראגען אזוי שנעל, אז עס האט געשיינט, דאס אויך ער יאגט זיך צו קומען צו אונזער יוניטי הויז, פונקט ווי מיר. און מיר זיינען ווירקליך געווען אומגעדולדיג, שוין געוואלט זיין דארט וואס גיכער.

דער טאג איז געווען א כמארנער, אבער אונז האט עס ניט געארט, — אירגענד וועלכער טאג שיינט, אויב מען פאהרט אין דער יוניטי הויז!

און אט זיינען מיר שוין אין פענסילווייניא. אונזער צוג טראגט זיך פארביי די פארוויכערטע שטעטלאך, און מיר זיינען אין די „בלויע בערג", וועלכע זיינען אייביג גרין. און אונזער צוג הויבט זיך אלץ ארויפצו, ער קריכט אויף די בערג. מיר פיהלען, אז מיר קומען אלץ נעהענטער צו אונזער יוניטי הויז.

און אט טראגען מיר זיך פארביי דעם „...רעלאוער ריווער". מען זעהט גאנצע [illegible] באדעקט מיט וואסער. [illegible]

און מיר זיינען שוין דארטען.

און אט בין איך שוין דארטען. און דער צופאר מאכט א מאדנעם איינדרוק. עפעס איז דארט איצט אזוי שטיל... עס דערווארט אייך ניט ביים אנקומען די גרויסע צאהל פריינד, די געסט, וועלכע שרייען אוים די פארשיידענע יוניטי־אויסרופען, מיט וועלכע מען נעהמט דארט אויף די נייאנגעקומענע. די הייזער און די קאטעדזשעס שטעהען צוגעמאכטע, פארלאזענע, עס איז קיינער ניטא אין זיי, אבער ווי עס פרייט דאס הארץ, ווען מען דערזעהט זיי ווידער אמאל!

אין אבענד. די לבנה איז נאך ניט ארויסגעקומען. מיר מאכען א שפאציר דורך די יוניטי גארדענס ארונטער צום טייך. דער טייך ליגט זיך גלאט, ווי א שפיגעל, און רוהט. אין די וואסער שפיגעלט זיך אט עפעס א פאר'גנב'עטער שטראהל פון דער לבנה און עס בייטען זיך די קאלירען.

צומארגענס אין דערפריה נעהמען מיר זיך צו דער ארבייט, צוליעב וואס מיר זיינען געפאהרען אהין, — מיר זעהען נאך וואס עס טוט זיך דארט, צו עס דארף [illegible]

טעדזש צום צווייטען, און דערקלערט צו איהר נאכפאלגערין, וואס מען דארף דארט גלייך פארריכטען. זי צייגט אן יעדען ווינקעל, וואו עפעס איז שוין ניט מיט אלעמען און זי רעקאמענדירט דאס זאל גלייך פארריכט ווערען. זי צייגט אן וועלכע הייזער עס דארפען שוין ווערען איבערגעפארבט, וועלכער דאך עס דארף פארריכט ווערען און אזוי ווייטער.

און אזוי האבען מיר פארבראכט איינעגע שטונדען צייט, ארומקוקענדיג אלע ווינקעלעך.

פארטיג געווארען מיט דעם, האבען מיר גענומען טראכטען וועגען פארזעען אן אייגענעם גארטען. ערד איז דא גענוג, מען דארף עס בלויז באארבייטען. מיר דארפען האבען וועדזשעטייבעלס פון אונזער אייגענעם גארטען. מיר דארפען האבען אייגענע וועדזשעטייבעלס, פונקט ווי מיר האבען אייגענע בלומען.

פון די גרינסען זיינען מיר אריבער צו אנדערע זאכען. ווארום דארט ניט האבען אייגענע הינער?

און אזוי איז עס טאקע באשלאסען געווארען, — דעם זומער וועלען מיר האבען אייגענע הינער אויף די יוניטי־גראונדס.

און אזוי האבען מיר געטראכט פון נאך אנדערע איינפיהרונגען, פון נאך אנדערע פארבעסערונגען.

[illegible]

זיך אזוי ניט פון דארטען אוועקפאהרען:

און מיר פאהרען שוין צוריק. אלעס איז'ן וועג צום טרייען זעהט אוים אזוי שעהן, אזש באצויבערענד, כאטש עס ווישט נאך ניטא דארט דאס לעבען, וואס רוישט אין צייט פון זומער אין יעדען ווינקעלע. עס איז שוין דער פריהלינג. די ביימער פארנעהמען זיך שוין ארויסצושיסען אויף זיך נייע בלעטער און עס שפראצט שוין מיט נייעם לעבען.

ווען מיר זיינען צוריקגעקומען צו „בושקיל פאלס", האבען מיר ניט געקאנט בליישטעהן דעם פארלאנג ארונטערצוגעהן זעהן, ווי דאס זעהט אוים אין דער איצטיגער צייט. עס האט זיך געוואלט זעהן, צי דער מעכטיגער וואסערפאל ווערט גע־שטערט פונ'ם ווינטער.

אבער וואונדער איבער וואונדער! דער וואסערפאל לויפט מיט דער זעלבער קראפט, עס רוישט און קאכט דער מעכטיגער שטראם, היינט, ווי אלע מאל.

אויפצומארגענס אין דערפריה, מאנטאג, זיינען מיר שוין געווען צוריק אין דער פיקעט־ליין מיט די סטרייקער פון די וויסט־ און דרעס שעפער. און שטעהענדיג דארטען, האט זיך געוועבט פאר אונזערע אויגען די שעהנע בילדער און פאנאראמעס, וואס מיר האבען געזעהען מיט א טאג פריהער אין אונזער יוניטי הויז, און א שטארקע בענקשאפט האט אונז ארומגענומען. עס האט זיך [illegible] געוואלט לויפען צוריק אהין.

פאר א ווייל מיט פרעז. הארדינג

פון ל. לאנגנער.

פינף און צוואנציג פארטרעטער פון פארשיידענע אינטערנעשאנאלס און סענטראלע קערפערשאפטען, מיט פרעזידענט סעמיועל גאמפערס און קאנגרעסמאן מייער לאנדאן אן דער שפיצע, זיינען ערשינען מאנטאג, דעם 14טען אפריל, פאר פרעזידענט הארדינג און פון איהם פארלאנגט דזשענעראל אמנעסטיע פאר אלע פאליטישע פריזאנערס.

דער שרייבער פון דיזע צייל‌ען איז געווען איינער פון דער דעלעגיישאן, פארטרעטענדיג די ניו יארקער קלאוקמאכער, און עס פיהלט זיך א פארלאנג איבערצוגעבען איינינע, דאכט זיך, אינטערעסאנטע איינצעלהייטען פון דער דאזיגער פאסירונג.

איידער איהר האט די זכיה צו טרעפען זיך פנים אל פנים מיט פרעזידענט הארדינג אין ווייסען הויז, באקענט איהר זיך צו ערשט מיט זעהר א וויכטיגע פיגור, ווי איהר קומט נאר אריין אין דעם הויף פון ווייסען הויז, — איך מיין עס פרעזידענט הארדינג'ס הונט. דיזער הונט איז כמעט א נאציאנאלע פיגור. איהר אלע קענט דעם הונט. איהר האט איהם שוין ניט איין מאל געזעהן אויף דעם ליינוואנט פון די מואווינג פיקטשורס צוזאמען מיט דעם פרעזידענט. דער פרעזידענט געהט ניט אהן דעם הונט קיין שריט. ער נעמט איהם מיט זיך איבעראל מיט. מען זאגט, אז דער פרעזידענט האט זיין הונט זעהר ליב.

דער הונט איז זעהר שעהן געוואקסען. זיין פארב איז דונקעל ברוין. זעלטענס ווען ער גיט א ביל. און ווען ער גיט א ביל, טוט ער עס בכיון, ווייל ער וויל מען זאל ניט פארגעסען, אז ער איז א הונט. דאס גוטסקייט ליגט איהם אויסגעגאסען אויף זיין געדיכט-באוואקסענעם פנים. ער טשעפעט נט קיינעם. עס קאנען דורכגעהן טויזענדער מענשען, איהם געהט עס ניט אן. ער ווייסט מסתמא, אז יעדער, ווער עס געהט דארט דורך, געהט זיך זעהן מיט זיין בעל-הבית. איהר קאנט איהם גלעטען, איהר קאנט אויף איהם שרייען, איהם ארט ניט. ער איז העפליך צו אלעמען, ווי עס פאסט פאר א כלב פון א פרעזידענט. דער ניגער, מיט דעם שווארצען וועלוועטענעם פנים, וועלכער שפילט זיך מיט דער פיער פיסיגער חיה, איז אויך זעהר העפליך צו די פארבייגעהער. דער ניגער און דער הונט באציהען זיך איינער צום צווייטען מיט דעם גרעסטען רעספעקט. איינער היט דעם אנדערענס באוועגונגען. טאמער לאכט דער ניגער, שטעהט זיין פריינד מיט די קודלעוואטע האר און קוקט זיין באשיצער גלייך אין די אויגען אריין. ביידע פארשטעהען און פיהלען, אז זיי זיינען געבוירען אין זיירענע העמדלאך.

דאס ווייסע הויז איז ארומגעצאמט מיט א נידעריגען, אייזערנעם פארקען. די טירען פון דעם הויף זיינען פריי, אפען פאר יעדען פארבייגעהער. איהר קאנט אין דעם הויף גאנץ פריי שפאצירען. קיינער וועט אייך ניט אפשטעלען און פרעגען, ווער איהר זייט און וואס איהר טוט אין דעם הויף פון דעם פרעזידענט'ס וואוינונג.

דער הויף איז גאנץ איינפאך. ער איז זעהר ענליך צום סענטראל פארק, וואו אונזערע ניו יארקער קומען זיך צוזאמען אין די הייסע זומער טעג שבת און זונטאג צו הערען מוזיק. דער הויף קוקט ניט אויס ווי א פאלאץ, וואו עס זיצט א הערשער און רעגירט איבער א הונדערט און צעהן מיליאן מענשען. און אזוי ווי דער הויף איז איינפאך, אזוי איז אלעס איינפאך. עס פילט זיך א דעמאקראטישער גייסט אויף שריט און טריט. איהר באגעגענט דארט מענשען פון פארשיידענע שאטירונגען. מאנכע באוואונדערען די שעהנע פאסנע בוימער, מאנכע שטעהען ארום די שעהנע בישעם מיט פארשיידענע בלומען און רויזען און ציהען אין זיך אריין דעם דופט פון די שמעקענדע פארפיומען. די פרויען באזוכערינס שטעלען זיך ניט צופרידען מיט די שעהנע בלומען און בוימער אין דעם הויף, זיי האלטען אין איין אריינקוקען אין די אפענע פענסטער, אזוי ווי זיי וואלטען געוועזען זעהר טשיקאווע צו וויסען, וואס פאר א דינער מיסיס הארדינג גרייט צו פאר דעם פרעזידענט.

דאס ווייסע הויז אליין איז אן איינפאכע בילדינג. דאס הויז ציהט די אויפמערקזאמקייט נאר דערפאר, ווייל מען ווייסט, אז דארט וואוינט דער פרעזידענט.

די משרתים אין דעם הויף, וועלכע היטען דאס איינענטום, זיינען אויך זעהר העפליכע מענשען. מען לאזט אייך אלעס באקוקען און באזוכען אומגעשטערט. קיינער וועט אייך ניט זאגען, אז דא קאנט איהר ניט געהן אדער דא טארט איהר ניט שטעהן. אלעס איז פריי.

דעם פרעזידענט האבען מיר געדארפט זעהן פונפצעהן מינוט נאך צוועלף. איידער מיר זיינען אריין צום פרעזידענט, האט זיך א מואווינג פיקטשור קאמפאני פארגלוסט אונז צו האבען פאר די מואווינג פיקטשורס. און דיזע מואווינג פיקטשור לייט זיינען מאדנע חוצפה'ניקעס. זיי פרעגען ביי אייך גאר ניט. זיי שטעלען אן דעם אפאראט און מען דרעהט איהם און מען כאפט ארונטער אייער פנים.

די צייט צו זעהן דעם פרעזידענט איז אנגעקומען. דאס איז געווען דעם ערשטען מאל, וואס איך בין געגאנגען זעהן אזא גרויסע פערזענליכקייט, דאך האב איך געפיהלט ווי אימער. איך האב געוואוסט, אז דער פרעזידענט האט ניט קיין הערנער. נאך פיער יאהר, נאך דעם ווי ער פארלאזט זיין אפיס, איז ער דאך א בירגער גלייך מיט אלעמען.

די לאבי פון דעם פרעזידענטס צימער איז געפאקט מיט מענשען. עס קאכט דארט ווי אין א קעסעל-גרוב. דארט דרעהען זיך ארום מענשען מיט פארשיידענע בקשות צום פרעזידענט. יעדער איינער איז פול מיט האפנונגען, אז זיין קליינע בקשה וועט דער פרעזידענט ערפילען. צווישען דער מענשען-מאסע דרעהען זיך אויך ארום רעפארטערס פון פארשיידענע צייטונגען. דארט, אין דער לאבי, איז דער בעסטער פלאץ פאר די צייטונגס לייטע צו קריגען זייערע קרבנות. איהר רעדט ניט צו זיי, אבער זיי טוען זיך זייערס, און לאזען וויסען דער גאנצער וועלט, אז איהר זייט געווען ביים פרעזידענט.

מיר געהען אריין צום פרעזידענט. דאס פארערשטע צימער, אין וועלכען מיר זיינען צו ערשט אריין, איז זעהר א קליינער, כאטש זעה זיך אויפ'ן פלאר. דערצו איז דער צימער ניט איבעריג שעהן. דער צימער איז שוין פאר יאהרען און יאהרען ניט געפיינט געווארען.

די טיר פון דער רעספשאן רום האלט זיך אין איין באוועגען. מענשען געהען ארויס און קומען אריין. אויף יעדען מענשענס פנים אין דעם רום קאנט איהר עפעס אנדערש לעזען. מאנכע פנים'ער דריקען אויס פארצווייפלונג און מאנכע זיינען פול מיט האפנונגען און לעבען. פון דיזען רום ציהט זיך א קייט פון קליינע רומקעס. אין יעדען רום שטעהט א שרייב טיש, אויף וועלכען דער קלוירק טוט זיין טאג-טעגליכע ארבייט. אויף יעדען שרייב טיש שטעהט א וואזע מיט שמעקענדע בלומען.

דעם פרעזידענט'ס קאבינעט איז שוין א ביסעל גרעסער און שעהנער. אבער אלץ ניט אזא רום, ווי עס פאסט פאר א פרעזידענט פון אזא רייכער און גרויסער רעפובליק. דאס צימער איז גרין געפייפערט. ווען ניט דער ווייסער באלקען, וואלט אין דעם צימער געווען גאנץ דונקעל. די פארניטשור אין דעם צימער איז איינפאך, אבער שעהן. אלעס וואס געפינט זיך דארט איז געמאכט פון מאהאגאני האלץ. אויך אויף דעם פרעזידענט'ס שרייב טיש שטעהט א וואזע מיט העל-ראזע שמעקעדיגע בלומען. די בלומען זיינען די איינציגע דעקאראציע אין דעם פרעזידענט'ס צימער.

זיין סעקרעטער זאגט אונז אן, אז דער פרעזידענט איז גרייט צו עמפאנגען די קאמיטע. די טיר פון דעם צימער, וואו דער פרעזידענט זיצט, עפענט זיך אויף, און מיר מארשירען אריין אהן צערעמאניעס. א הויכער, שעהנער מענש מיט ברייטע פלייצעס באגעגענט אונז מיט א נאסט פריינדליכען שמייכעל אויף זיין פנים. דער פרעזידענט איז געוועזען זעהר מונטער און אויפגעלעגט. ער מאכט דעם איינדרוק פון א זעהר סימפאטישען מענש. אויסער זיין שעהנע און גלייכע פיגור, גיט איהם זיין ווייסער קאפ האר צו זעהר פיל חן. ער קוקט אוים ווי א פרעזידענט.

ברודער סעמיועל גאמפערס האט אונז אלעמען פארגעשטעלט. פרעזידענט הארדינג האט זיך צו אונז גאנץ איינפאך פארהאלטען. ער איז מיט אונז געוועזען זעהר פריינדליך. יעדען איינעם פון אונז האט ער געדריקט די האנד. ער האט זיך אריינגעדרעהט אין מיטען פון דעם קרייז און אונז געמאכט פיהלען, אז ער איז איינער פון די „באיעס". אז ער פארשטעהט די „גיים", דאס האט ער אונז עטליכע מאל באמערקט.

דער פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדערעישאן אוו לייבאר איז געווען דער ערשטער, וועלכער האט אויפגעפאדערט דעם פרעזידענט צו ערקלערען דזשענעראל אמנעסטיע. ברודער גאמפערס האט ניט גערעדט ווי קיין שתדלן, ווי איינער וועלכער בעט עפעס א טובה. ער האט גערעדט מיט שטאלץ און מוט. זיין שטימע איז געווען א ביסעל נערוועז, דאך האט זי קרעפטיג געקלונגען. צווישען אנדערעם האט ער געזאגט: „איך וויל, אז איהר זאלט וויסען, מר. פרעזידענט, אז די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג איז געווען די פארקעמפערין פאר פאסיפיזם. איך אליין האב זיך געהאלטען פאר איינעם פון די עקסטרימסטע פאסיפיסטען". דא האט איהם דער פרעזידענט אונטערבראכען: „מיר זיינען קיינער ניט קיין מלחמה מענשען". ברודער גאמפערס האט באטאנט, אז די ארבייטער זיינען די יעניגע, וועלכע דארפען טראגען די לאסט פון דער מלחמה, דארום איז די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג פאסיפיסטיש געשטימט.

אויסער פרעזידענט גאמפערס האט סעקרעטער מאריסאן פארגעלעזען די רעזאלוציע, וועלכע איז אנגענומען געווארען אויף דער מאנטרעאלער קאנווענשאן, און וועלכע פאדערט אויף אונזער רעגירונג צו ערקלערען דזשענעראל אמנעסטיע. פרעזידענט הארדינג האט זיך צו דער רעזאלוציע צוגעהערט מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט. אויך דא האט דער פרעזידענט אונטערבראכען און געגעבען אנצוהערען, אז די פראגע פון אמנעסטיע איז איינע פון די פראגען, וועלכע די אדמיניסטריישאן האלט אין באטראכטען.

קאנגרעסמאן מייער לאנדאן האט ניט געהאט פיל צייט צו רעדען. די פאר ווערטער, וועלכע ער האט געזאגט, האבען דעם פרעזידענט א ביסעל געטראפען. דער שמייכעל פון זיין פנים איז גלייך פארשוואונדען. יעדער האט באמערקט, אז דער פרעזידענט איז געווארען א ביסעל נערוועז. אין אלגעמיין האבען די רעדעס געמאכט א זעהר שטארקען און טיפען איינדרוק אויף דעם פרעזידענט.

ביים פארלאזען דעם פרעזידענט'ס צימער דורך א הינטער טיר האט ער אונז פארזיכערט, אז ער איז צופרידען מיט אונזער באזוך. ער האט אונז פארזיכערט, אז די יעצטיגע אדמיניסטראציע וועט געבען גערעכטיגקייט ווען גערעכטיגקייט קומט. מיר האבען פארלאזט דאס ווייסע הויז מיט דער האפנונג, אז באלד-באלד, וועט גענאסע דעבס זיין פריי און מיט איהם צוזאמען נאך פילע אנדערע פריזאנערס, וועלכע שמאכטען אין די פריזאנס פאר קיין אנדער זאך, ווי נאר פאר זייערע איבערצייגונגען און זייערע אידעאלען.

צוויי מיטינגען פון דזשאינט באארד אין דער דרעס און ווייסט אינדוסטריע

איין מיטינג איז אפגעהאלטען געווארען מארטש דעם 30טען, אין רענד סקול, אונטער דעם פארזיץ פון בר. בערלין.

באריכט פון באארד אוו דירעקטארס.

באטראכטענדיג די פראגע וועגען דעם טעקס, וואס מיר קאלעקטען איצט פון אונזערע מיטגלידער, האבען מיר נאך א גרינדליכע דיסקוסיע איינגעשטימט רעקאמענדירען צו דער דזשוינט באארד, אז אן אסעסמענט פון 6 דאלער זאל ארויפגעלייגט ווערען אויף אלע מעמבערס, אהן אונטערשייד וויפיל זיי פארדינען און דער טעקס זאל גערעכענט ווערען אלס א געוויינליכער אסעסמענט.

ווייטער אינפארמירט די באארד אוו דירעקטארס, אז די קאמיטע וואס איז אויסגעקליבען געווארען צו זוכען א דזשענעראל מענעדזשער באריכטעט:

אז זיי האבען געהאט אן אונטערהאלטונג מיט בר. האלפערן, איינער פון די וויס-פרעזידענטען פון אונזער אינטערנעשאנאל, און עס איז זייער מיינונג, אז ער וואלט געווען דער פאסענדסטער פערזאן פאר דער שטעלע. ניט וויסענדיג אבער די שטעלונג פון דער דזשוינט באארד, דענקען זיי, אז עס איז ניט ריכטיג פון זייער זייט איהם צו פרעגען, צי ער וואלט אנגענומען דעם אמט. פונדעסטוועגען גלויבען זיי, אז אויב די דזשוינט באארד זאל פארלאנגען פון איהם ער זאל אננעמען אלס דזשענעראל מענעדזשער, וואלט ער אנגענומען. די באארד אוו דירעקטארס רעקאמענדירען, אז דער דזשוינט באארד זאל אנשטעלען בר. האלפערן אלס דזשענעראל מענעדזשער.

א צושריפט איז ערהאלטען געווארען פון לאקאל 10 מיט פינף טיקעטס, איינלאדענדיג דער דזשוינט באארד צו קומען צו זייער יעהרליכען באל. די איינלאדונג איז מיט דאנק אנגענומען געווארען.

א קאמיטע פון זיבען ווייסטמאכער, מעמבערס פון לאקאל 25, זיינען געקומען צו דער דזשוינט באארד און ערקלערט, אז נעמענדיג אין אנבאטראכט דעם פאקט, אז די אינטערנעשאנאל האט באוויליגט א טשארטער צו די דרעסמאכער, וועלכע זיינען איצט באקאנט אלס לאקאל 22 און אז זיי זיינען רעפרעזענטירט ביי דער דזשוינט באארד, פארשטעהען זיי ניט, פאר וואס לאקאל 25 ווערט נאך אלץ רעפרעזענטירט ביי דער דזשוינט באארד פון דעלעגאטען, וואס זיינען דרעסמאכער. זיי גלויבען דאריבער, אז עס איז ניט ריכטיג, ווען די דרעסמאכער ווערען רעפרעזענטירט פון צווייערליי דעלעגאטען און די ווייסטמאכער האבען אפילו ניט קיין איין פארשטעהער ביי דער דזשאינט באארד. נאך מעהר, זיי האבען ערקלערט, אז זיי זיינען צוויי מאל געגאנגען צו דער עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 25, ווען די באארד האט געזאלט האבען מיטינגען, כדי איבערצוגעבען זייערע טענות, אבער זיי האבען זיך דערוואוסט אז די עקזעקוטיוו באארד האלט ניט אפ קיין זיצונגען, ווייל זיי האבען ניט די נויטיגע צאהל מיטגלידער צו עפענען א מיטינג. זיי האבען דעריבער פארלאנגט פון דער דזש. באארד, אז זי זאל נעמען א שטעלונג כדי די ווייסטמאכער זאלען דאך רעפרעזענטירט ווערען ביי דער דזשאינט באארד. א פארשלאג איז געמאכט געווארען אז זייער פארלאנג זאל איבערגעגעבען ווערען צו דער באארד אוו דירעקטארס און די לעצטע זאל אריינברענגען איהר באריכט צום קומענדיגען מיטינג פון דער דזשאינט באארד.

ברודער שלעזינגער, פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, האט באזוכט די דזשאינט באארד און געגעבען אן איבערבליק איבער די אינדזשאנקשאנס, וואס מיר קריגען איצט פון פארשיידענע געריכטען. ער האט דערצעהלט אין קורצען וועגען דעם ערשטען אינדזשאנקשאן וואס איז ארויסגעגעבען געווארען אין אילינאיז אין 1894, וועלכער האט דעמאלט אריינגעזעצט דעבס'ען אין פריזאן. „אין דער וועסט זיינען די געזעצען וועגען פיקעטען א סך שטרענגער ווי זיי זיינען אין דער איסט". עס איז אמת, אז מיר פלעגען קריגען אינדזשאנקשאנס אין ניו יארק, אבער קיינמאל זיינען די אינדזשאנקשאנס ניט געווען געשריבען אין אזא שפראך געגען ארגאניזירטע ארבייטער, ווי די שפראך אין די לעצטע אינדזשאנקשאנס. ער האט דרינגליך פארלאנגט, אז די דזש. באארד צוזאמען מיט דער אינטערנעשאנאל זאלען באקעמפען דיזע אינדזשאנקשאנס ביז צום קאורט אוו אפילס. די דזשאינט באארד איז געווען פאלשטענדיג איינפארשטאנען מיט דער שטעלונג וואס ברודער שלעזינגער האט גענומען און די אראנדזשמענטס וואס זיינען געמאכט געווארען מיט מארים הילקוויט און מארים ראטענבערג צו קעמפען געגען די אינדזשאנקשאנס וועט דורכגעפיהרט ווערען. צום סוף האט ברודער שלעזינגער ערקלערט אז מיר וועלען דארפען די הילף פון דער אמעריקאן פעדעריישאן אוו לייבאר און אז ער האט שוין ארענדזשירט מיט'ן פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדעריישאן אוו לייבאר צו קומען קיין ניו יארק, וואו פרעזידענט גאמפערס וועט רעדען וועגען אונזערע אינדזשאנקשאנס.

די קאמיטע, וואס איז אויסגעקליבען געווארען צו פארהאנדלען מיט ברודער האלפערן, באריכטעט:

אז ברודער האלפערין האט אנגענומען די שטעלע וואס איז איהם אנגעבאטען געווארען פון דער דזשאינט באארד. דער קאמיטע'ס באריכט איז איינשטימיג אנגענומען געווארען.

דער טשערמאן האט דאן פארלאנגט פון ברודער זיגמאן, אז ער זאל אונז ניט פארלאזען דעם קומענדיגען שבת, נאר זאל זעהן זיין מיט ברודער האלפערן א פאר וואכען כדי איהם באקאנט צו מאכען מיט זיין ארבייט. אויף דעם האט ברודער זיגמאן געענטפערט מיט א קורצער רעדע, אז ער דענקט אזוי צו טאן. נאך מעהר, ער האט ערקלערט אז עס זיינען פאראן פילע פראגען צו פארהאנדלען און אזוי ווי עס איז שוין שפעט, וואלט ער געראטען צו האבען א ספעציעלען מיטינג פון דער באארד אוו דירעקטארס. זיין פארשלאג איז אנגענומען געווארען.

דער טשערמאן האט דאן געגעבען דאס ווארט צו שוועסטער סוויצקי, וועלכע איז אויסגעקליבען געווארען פון די יוניטי הויז קאמיטע אלס סעקרעטערי און פארוואלטער. זי האט ערקלערט אז ביז איצט האט זי קיין ערפארונג ניט געהאט אין דיזער סארט ארבייט, אבער זי זאגט צו צו טאן אלץ וואס זי קאן, אז די יוניטי הויז זאל זיין אן ערפאלג און אז זי האפט צו האבען שוועסטער סילווער אלס איינקויפערין פאר דער יוניטי הויז. די אויסזיכטען זיינען צוזאגענד.

אויף א פארשלאג איז ברודער דזשעספער פון לאקאל 60 אויסגעקליבען געווארען צו רעפרעזענטירען זיין לאקאל אין דער יוניטי הויז קאמיטע און א מעמבער פון לאקאל 22 וועט אויסגעקליבען ווערען ביים נעקסטען מיטינג פון דער דזשאינט באארד צו זיין אין דער יוניטי הויז קאמיטע.

דער צווייטער מיטינג איז אפגעהאלטען געווארען אפריל דעם 6טען אין בעטכאווען האל, אונטער דעם פארזיץ פון ברודער בערלין.

די רעקאמענדאציעס פון דער באארד אוו דירעקטארס זיינען נאך א לאנגע דיסקוסיע אנגענומען געווארען.

א צושריפט איז איבערגעלעזען געווארען פון לאקאל 50 מיט דעם פארלאנג זיך אנצושליסען אן דער דזשאינט באארד.

א קאמיטע פון די ברידער הוראוויץ, סאנדלער און ריעזעף איז אויסגעקליבען געווארען צו קאנפערירען מיט לאקאל 50 און אריינברענגען איהר באריכט צום נעקסטען מיטינג פון דער באארד אוו דירעקטארס.

(שלוס נעקסטע וואך.)

...יוניאן קאנטראל, אדער שאפ קאמיטעס?

פון ל. פינקעלשטיין.

(צווייטער ארטיקעל.)

ין דעם ארטיקעל פון לעצטע
האב איך שוין אנגעוויזען, ווי דער
צו גרינדען שאפ-קאמיטעס אין גע-
ין צו די עקזיסטירענדע טרייד-יו-
איז שוין לאנג צוריק געווען אין
פראגראם פון דער קאמבינאציע פון
פעקטשורער און באנקירען, וועלכע
פארניכטען די יוניאנס און צוריק
יהרען דעם אפען שאפ. מיר הא-
אויך געזעהן דאס פריהער איז די
ציע פאר שאפ קאמיטעס באטרי-
געווארען אין געהיים. אבער
היימע פראפאגאנדא האט קיין ער-
ניט געהאט. די „באוועגונג" פאר
קאמיטעס איז פארבליבען א טויטע
און די „קאפיטאנען פון דער אינ-
ריע" האבען באשלאסען צו פרובי-
מזל און ארויסקומען מיט דער פרא-
אגאנדא גאנץ אפען. זיי גיבען גאנ-
פיידזשעס אדווערטייזמענטס אין
יידענע צייטונגען איבער'ן לאנד, אין
ע מען אפעלירט צו די ארבייטער אין
ן פון „פערזענליכע פרייהייט" און
אמען פונ'ם „ריינעם 100 פראצענטי-
מעריקאניזם", די ארבייטער זאלען
אפזאגען פון זייערע „דעספאטישע"
-יוניאנס און בעסער גרינדען שאפ-
טעס. און די פראפאגאנדא ווערט
געפיהרט בלויז דורך אדווערטייז-
ס אליין, דאס ווערט אויך געטאן
לאנגע ארטיקלען אין דער קאפיטא-
ישער פרעסע.

עם 26טען מערץ איז ערשינען א
ר ארטיקעל אין דער „וואומענס
", אין וועלכען עס ווערט איבערגע-
א „פילאדעלפיער פלאן", וועל-
איז געשאפען געווארען פון די „פי-
לפיא טעקסטיל מאנופעקטשורערס
ויאיישאן".

ער פונדאמענט פון דעם „פילאדעל-
פלאן" איז דער זעלבער ווי דער פון
„אמעריקען פלען" און אלע אנדערע
ר פון דעם סארט. ער בארוט אין
ן אויף דער ג ר י נ ד ו נ ג פ ו ן
פ-ק א מ י ט ע ס, וועלכע זאלען
ר נ ע ה מ ע ן דעם פלאץ פון די
טירענדע טרייד-יוניאנס.

ער „פילאדעלפיער פלאן" פון די
טיל מאנופעקטשורער איז א גאנץ
מגילה, מיט אן אויסגעארבייטער
סטיטוציע" פון 16 ארטיקלען, לויט
ע די שאפ-קאמיטעס זאלען זיך אויפ-
ען און מיט א גאנצען פאק „רולס
עגולייטשאנס", וואס זאל שאפען די
יע, אז די מאנופעקטשורער זיינען
ן טאקע באמת צו ארגאניזירען די
טיל ארבייטער... צו שאפען פאר
ן ארגאניזאציאן.

ון אט דער לאנגער דאקומענט איז
ביטרע צוזאמענגעשטעלט, מיט דער
ט אפצונארען, אויב ניט די ארביי-
איז כאטש דאס „ווערטהעס פוב-
". עס ווערט דארט, למשל, גאר-
געזאגט, אז זיי, די פילאדעלפיער
טיל פאבריקאנטען זיינען געגען
-יוניאניזם. פארקערט, פון טרייד-
ניזם האלטען זיי יע, זיי האלטען
ניט פון די איצטיגע טרייד-יוניאנס.
ייד-יוניאנס זיינען „ניט קיין אמע-
ער אינסטיטוציעס". זיי באשרענ-
י „פערזענליכע פרייהייט" פון דעם
יווידום" און... אזעלכע ארגאניזא-
פאסען זיך איבערהויפט ניט פאר
פריי לאנד ווי אמעריקא.

אלדענע ווערטער!...

לזא, אט דער דאקומענט איז אן אפע-
ומפארשעמטע אויפפאדערונג צו די
טייל ארבייטער פון פילאדעלפיא,
ע זיינען ארגאניזירט, וועלכע זיינען
לידער פון דער „יונייטעד טעקסטיל
ערס אוו אמעריקא", אז זיי זאלען
אזען זייער יוניאן און ליבערשט
ען שאפ-קאמיטעס. און אין דעם
ען „פילאדעלפיא פלען" ווערט גע-

זאגט בפירוש, אז „עס וועט זיין געזינטער פאר דער אינדוסטריע" עס זאל איינגעפיהרט ווערען א שאפ קאמיטע קאנטראל, אויף דעם פלאץ פון יוניאן-קאנטראל.

אבער די פארפאסער פון אט דעם נייעם פלאן זיינען דאך ניט געווען פארזיכטיג גענוג און האבען, ווי מען זאגט, ארויסגעלאזען די קאץ פון זאק, וואס מאכט קאליע דעם גאנצען עסק. עס ווערט דארט, נעמליך געזאגט:

„דער הויפט אונטערשייד צווישען די צוויי — יוניאן קאנטראל און שאפ קאנטראל — באשטעהט, לויט דעם פלאן, אין דאס פאלגענדע: וועהרענד די יוניאן איז דער ביזנעס אגענט פ א ר א ל ע מ י ט ג ל י ד ע ר, וועט י ע ד ע ר ב א ז ו נ ד ע ר ע ר שאפ קאמיטע זיין דער ביזנעס אגענט פאר זיך אליין".

אט דא ליגט דער הונט באגראבען! אט דאס איז וואס עס וויל ניט נאר די „טעקסטיל מאנופעקטשורערס אסס'ן" אין פילאדעלפיא, דאס ווילען אלע „קאפיטאנען פון דער אינדוסטריע" איבער'ן גאנצען לאנד. זיי ווילען ברעכען די מאכט פון אייניגקייט וואס באשאפט זיך דורך דער פאראייניגונג פון אלע ארבייטער אין א געוויסער אינדוסטריע, און באשאפט א י ו נ י א ן ק א נ ט ר א ל.

יוניאן קאנטראל פיהרט איין אין דער גאנצער אינדוסטריע גלייכע ארבייטס-באדינגונגען, עס שאפט א געוויסע ארדנונג אין אלע שעפער גלייך. דורך דער יוניאן שטעלען ארויס אלע ארבייטער פון א געוויסען פאך אזא שטארקע מאכט, וואס די מאנופעקטשורער קאנען ניט באקעמפען און זיי מוזען ניט ווילענדיג נאכגעבען די גערעכטע פאדערונגען פון די ארבייטער. און עס איז קיין סוד ניט, אז אט די יוניאן-מאכט האבען די באלעבאטים פיינט ווי דעם טויט! אלזא, „ניעדער מיט'ן יוניאן-קאנטראל" און „עס לעבע די שאפ קאמיטעס!" ווייל, אויב עס איז שווער צו ברעכען די מאכט פון דער יוניאן, די ארגאניזאציע פון א ל ע א ר ב י י ט ע ר אין א געוויסער אינדוסטריע, וואלט געווען פאר זיי גאנץ לייכט צו ברעכען די מאכט פון אן איינצעלנער שאפ קאמיטע. דאס וואלט גיך פארניכטעט די גלייכע ארבייטס-באדינגונגען און די „יוניפארם מינימום סקייל", וואס זיינען שוין עטאבלירט געווארען אין פילע אינדוסטריען און וואלט באשאפען צוריק דעם מיש-מאש וואס האט עקזיסטירט אין די שעפער איידער די יוניאנס זיינען ארגאניזירט געווארען.

און דעריבער, פארשטעהט זיך, לעכצען אזוי די „קאפיטאנען פון דער אינדוסטריע" נאך שאפ-קאמיטעס. זיי האבען דאס אויסגעשטעלט פאר א נעץ אום ארייינצונארען אין איהר די ארגאניזירטע ארבייטער און צוצוברעכען זייער מאכט. די זאך איז אבער צו אומגעלומפערט, און די אפענע פראפאגאנדא פאר שאפ-קאמיטעס וועט האבען דעם זעלבען סוף ווי עס האט פריהער געהאט די פראפאגאנדא אין געהיים. פריהער, ווען דאס איז אגיטירט געווארען אין געהיים, האבען טאקי איינצעלנע עהרליכע און גוט-מיינענדע ארבייטער אין די יוניאנס פון דעם געקאנט פארפיהרט ווערען. ווארום דאס ווארט שאפ-קאמיטע איז פאר יוניאן לייט ניט פרעמד. עס זיינען דא אין פילע יוניאן שעפער שאפ-קאמיטעס. זיינען דאך אלע פרייז-קאמיטעס אין שעפער וואו מען ארבייט פון שטיק, אויך שאפ-קאמיטעס. אבער אלע דיזע שאפ קאמיטעס שטעהען אונטער'ן קאנטראל פון דער יוניאן, און ווען א מאנופעקטשורער פאררייסט זיך אמאל מיט אזא שאפ קאמיטע האט ער געגען זיך די מאכט פון דער גאנצער יוניאן. אבער אז אך און וועה וואלט געווען צו די ארבייטער, ווען זיי וואלטען דארפען ארבייטען אונטער א סיסטעם פון שאפ-קאמיטעס ווען יעדער שאפ וואלט געווען א „יוניט" פאר זיך אליין; ווען יעדער שאפ זאל זיין אונטער

דער הערשאפט פון באזונדערע שאפ-קאמיטעס.

פון די שאפ-קאמיטעס, וואס די יוניאן שטעלט אויף אין די שעפער פאר געוויסע יוניאן-צוועקען, ביז די שאפ-קאמיטעס וואס ווערט געפרעדיגט פון דער פינסטערער קאמבינאציע, מאנופעקטשורערס און באנקירען, איז אזוי ווייט ווי פון הימעל צו דער ערד. די קאמבינאציע האט אויפגעכאפט דעם נאמען ווייל עס קלינגט יוניאן-מעסיג און עס קאן פארפיה"ען. דאס איז אבער אלץ מעגליך געווען, ווען אט די „רעפארמע" איז געפרעדיגט געווארען אין געהיים. איצט אבער, ווען יענע חברה שפילט אפענע קארטען, וועלען זיי פארלירען אודאי און אודאי. איצט איז גענוג, די ארבייטער זאלען לעזען די „קאנסטיטוציע" פאר די שאפ קאמיטעס און זיי זאלען זיך פון דעם אפקערען מיט פאראכטונג.

אין דער קאנסטיטוציע פון דעם „פילאדעלפיא פלאן" ווערט דאס ווארט שאפ-קאמיטע אינגאנצען אויסגעלאזען. דארט ווערט געברויכט א ווארט וואס קלינגט נאך שעהנער... דארט ווערט עס אנגערופען „ווארקערס קאונסיל". איהר פארשטעהט? אן „ארבייטער קאונסיל". דאס קלינגט שוין באלד אמת רעוואלוציאנער. קומען אבער די פונקטען פון דער קאנסטיטוציע גופא און הרג'ען די גאנצע מעשה.

אין פונקט 3 פון ארטיקעל 2 ווערט, למשל, געזאגט בפירוש, אז אין דעם „ארבייטער קאונסיל" קאנען ערוועהלט ווערען בלויז אזעלכע ארבייטער וואס זיינען בירגער פון דעם לאנד און זיינען שוין דא אין לאנד א סך יאהרען, און וועלכע ארבייטען אין דעם שאפ פון א לענגערע צייט. דאס מיינט אז אין די „קאונסילס" וועט מען אריינגעמען בלויז באלעבאטישע מענשען, ארבייטער וואס זיינען שוין איינגעזעסען אין לאנד און אין שאפ... און אזעלכע ארבייטער פאדערען געוועגליך וועניגער, און מען קאן בכלל מיט זיי בעסער דורכקומען.

פונקט 1 פון ארטיקעל 3 זאגט ווידער, אז די פירמע דארף האבען אין ארבייטער קאונסיל א גלייכע פארטרעטערשאפט, מיט „שטימרעכט אויף די זיצונגען"... עס ווערט אבער אויך געזאגט דאס צייטענווייז, אויב נויטיג, קאנען זיך די צוויי טיילען פון דעם „קאונסיל" מיטען באזונדער. אבער ווי קאן מען אנרופען „ארבייטער קאונסיל" א קערפערשאפט אין וועלכער די באלעבאטים האבען א פארטרעטערשאפט? הפנים די פארפאסער פון דעם „פלאן" אין די פראגע ניט איינגעפאלען. פאר זיי איז וויכטיג געווען צו געבען דער מאבערייקע א שעהן-קלינגענדען נאמען, וואס זאל זיין אביסעל פארפיריש, און זיי האבען עס א נאמען געגעבען „ארבייטער קאונסיל", כאטש דער נאמען פאסט זיך צו דעם ווי אן ארבעס צום וואנט.

אבער ווי ווייט אט די „ארבייטער-קאונסילס" ווערען געשאפען נאר לטובה די ארבייטער קאן מען אמבעסטען זעהן פון די פונקטען 4, 5 און 6 פון ארטיקעל 3. אין די אלע דריי פונקטען ווערט אייגענטליך גערעדט פון איין זאך, וועגען דער באלוינונג פון די מיטגלידער אין דעם „קאונסיל".

פונקט 4 זאגט: „ארבייטער, וואס דינען אלס מיטגלידער פון ארבייטער-קאונסילס, זאלען באקומען פון דער קאמפאני זייער געוועהנליכען געהאלט דורך דער צייט וואס זיי זיינען אבוועזענט פון דער ארבייט, און זיינען פארנומען מיט דער ארבייט פון קאונסיל. און די ארבייטער קאנען אליין באשטימען, וויפיעל די קאמפאני (אדער פירמע) זאל זיי באצאהלען פאר דער צייט".

דאס זעלביגע, נאר אין אנדערע ווערטער, ווערט איבערגע'חזר'ט אין פונקט 5. דערפאר אבער ווערט אין פונקט 6 נאך צוגעזעצט, אז „די מענעדזשמענט פון פעקטארי זאל באזארגען דעם „ארבייטער קאונסיל" מיט א פאסענדען פלאץ אויף אפצוהאלטען אלע זיינע מיטינגען און די מענעדזשמענט זאל באצאהלען אלע אויסגאבען וואס זיינען מיט דעם פארבונדען".

איז דאס ניט צוקער-זיס? קאן נאך זיין עטוואס בעסער? קאן מען גאר פארלאנגען פון באלעבאטים צו זיין בעסער?... ווער קאן דאס איצט זאגען, אז יענע טעקסטיל מאנופעקטשורערס פון פילאדעלפיא זיינען געגען דעם אז די ארבייטער זאלען זיין „ארגאניזירט"? פארקערט, זיי זיינען צופרידען צו טראגען אלע אויסגאבען פון די „קאונסילס". עס פעלט נאך דא בלויז איין זאך; זיי האבען נאך אין דער קאנסטיטוציע געדארפט האבען א פונקט, אז אויב דער קאונסיל וועט באשליסען א סטרייק, זאל די פירמע באצאהלען די סטרייקער ווי לאנג דער סטרייק וועט געדויערען...

אבער אן אומגליק, גראדע וועגען סטרייקס איז אין דער קאנסטיטוציע א ווארט ניט דערמאנט, וואס מען קאן דערפון דריינגען, אז אונטער א סיסטעם פון שאפ קאמיטעס, אדער — ווי עס ווערט דא גערופען — „ארבייטער קאונסילס" — וועט קיין מאל קיין סטרייק ניט זיין. זעהט איהר, וועגען „סטאפעדזשעס" ווערט יע דערמאנט א ווארט. עס ווערט געזאגט, אז טאמער וועט חלילה וחס אמאל פארקומען א סטאפעדזש, זאל דער „קאונסיל" זעהן, אז אין א שטונדע צייט זאלען די ארבייטער זיין צוריק ביי דער ארבייט... וועלען אבער די ארבייטער ניט פאלגען, האבען זיי מעהר אינגאנצען קיין רעכט ניט אויף דער פעקטארי.

בלייבט אבער א פראגע: וואס וועט זיין אין אזא פאל מיט דעם „ארבייטער-קאונסיל"? וועט ער פארלאזען די פעקטארי צוזאמען מיט די ארבייטער, וואס האבען איהם ערוועהלט, אדער דער „קאונסיל" וועט פארבלייבען סקעבען?

אלזא, י ו נ י א ן - ק א נ ט ר א ל אדער שאפ-קאמיטעס?...

די פינסטערע רעאקציע אגיטירט פאר שאפ-קאמיטעס. די ארבייטער שטעהען פאר יוניאן קאנטראל. און עס וועט בלייבען יוניאן-קאנטראל צום טראץ פון אלע „פלאנען" פון די „קאפיטאנען פון דער אינדוסטריע", פון דער „בייגקער-מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן" און די אלע פינסטערע רעאקציאנערען וואס שטעהען הינטער דער באוועגונג פאר „אפען שאפ". מען וועט אפשר דארפען אויף דאס ניי פיהרען דערפאר ביטערע קאמפען, אבער די יוניאן קאנטראל וועט זיעגען און בלייבען.

ן זיין אומזיסט, אזוי לאנג ווי די
ליכע מיינונג וועט ניט זיין פאל-
דיג אויפגעקלערט וועגען דעם, וווא-
י ארבייטער ברייגנען דיזע אפפער.
אמיר זיך פארשטעלען, אז אין אונ-
רייהען זיינען דא גענוג פיהרער און
טער, וועלכע זיינען בארייט צו פיה-
קאמף געגען אינדזשאנקשאן, אפילו
י וויסען זיכער, אז זיי מוזען געהן
עפענגנים. שטעלט אייך ווייטער
אז זיי ווערען אויך באשטראפט.
וועט עס אבער העלפען, אויב דער
וועט האלטען די מארטירער פאר
הנליכע פארברעכער?
די זייערע ליידען, וואס זיי נעהמען
זיך, זאלען האבען די נויטיגע וויר-
אזוי, אז דער אינדזשאנקשאן זאל
אנצען פארלירען זיין קראפט, מוז
עולם זיין גוט אינפארמירט איבער די
באדייטונג פון דעם אינדזשאנק-
און מוז פארשטעהן, אז די מענ-

שען, וועלכע זיינען פאראורטיילט געווארען צו פריזאן אין קאמף געגען דעם אינדזשאנקשאן, זיינען ניט נאר ניט קיין פארברעכער, נאר מארטירער, מענשען, וועלכע קעמפען פאר פרייהייט, וואס עס זאל ניט זיין דער פרייז, וואס זיי מוזען באצאהלען פאר דעם. נאר אויף אזא אופן קאן דער קאמף געגען אינדזשאנקשאן פון דער זייט פון די ארבייטער מאכען א סוף צום אינדזשאנקשאן גאר אין גאנצען.

אויף אן אנדער פלאץ אין דעם נומער וועט דער לעזער געפינען אלע איינצעלהייטען וועגען דעם קומענדען קאמפיין. לאמיר האפען, אז דער קאמפיין וועט געפיהרט ווערען אזוי שטארק, דאס ער וועט ענדליך אויפטרייסלען די עפענטליכע מיינונג צו דער געפאהר פון דער איצטיגער אינדזשאנקשאן-מגפה, און דאן וועט קומען די רייהע אן די ארבייטער צו טאן זייער טייל אין דיזען גרויסען און זעהר ערנסטען קאמף.

אוזענט

פון י. קיסין.

וואס רופט אזוי, און ציהט
דיך אין די גאסען פרעמדע?
דו הערסט קוים דיינע טריט,
און עפעס רופט און ציהט.

עס וועבט די אווענט-רויט
א בלוטיגע לעגענדע
פון אומרוה, נויט און טויט,
און פארבט די שויבען רויט.

לאנג שלאפט די שטאדט ארום,
קיין פוסגעהער, קיין פאהרער.
און שאטענס פאלען קרום,
און וויסט איז אלץ ארום.

ווי שטיל דער שיין פארגעהט
ווערט בלייכער און אונקלארער.
א קיהלער ווינטעל וועהט,
די נאכט פון הינטען געהט.

די נאכט מיט ריזען שריט
ברענגט פינסטערניש צוטראגען,
צושפרייט ארום און הים
מאכט שווערער דיינע טריט.

וואו איז דער אווענטשיין?
דו קענסט איהם ניט דעריאגען.
געה אין דיין הויז אריין
און שלאף אין פרידען איין.

GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.

B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor.

A. BAROFF, Sec'y-Treas. — ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, $1.00 per year.

Vol. III. No. 16 — Friday, April 15, 1921

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכעל

מיר און זיי.

אין ענגלאנד זיינען די מיינער ארויס אין סטרייק, איז די רעגירונג און דאס גאנצע לאנד — אזוי לייענען מיר אין די צייטונגען — אין היילע ציטערניש פאר א רעוואלוציע, און אין די גאסען פון לאנדאן און פילע אנדערע אינדוסטריעלע שטעדט פון ענגלאנד, שוויבעלט און גריבעלט מיט סאלדאטען, וועלכע די רעגירונג האט מאביליזירט באצייטענס פאר'ן קאמף מיט דעם „אינערליכען שונא".

אין דער זעלבער צייט, באריכטען אונז די קייבעלס, ווערען אפגעהאלטען קאנפערענצען צווישען די מיינער און די מינען-אייגענטימער, און מען מאטערט זיך צו געפינען אירגענד אן אויסוועג פון דער איצטיגער לאגע.

שטעלט זיך א פשוט'ע פראגע: שוין-זשע ווייסען זיי ניט דארט, אין ענגלאנד, וואס אן אינדזשאנקשאן איז? שוין-זשע ווייסען זיי ניט, וואס פאר אן אייזערנע גבורה דיזע אינדזשאנקשאן האט ביי אונז אין אמעריקא, און ווי ערשט גארניט לאנג, האט דיזער אינדזשאנקשאן-מזיק צובראכען און צו גארניט געמאכט א דזשענעראל סטרייק פון די קוילענגרעבער אין אמעריקא? היינט, ווען דער אינדזשאנקשאן האט אזא רעפוטאציע פון אזא זעלטענעם, פון אזא אומבאזיגבארען סטרייק-ברעכער אין אמעריקא, טא ווארום זאל דער זעלבער סטרייק-ברעכער ניט קענען טאן זיין ארבייט אויך אין ענגלאנד?

ווען לאיד דזשארדזש וואלט געווען באקאנט כאטש אלס א שטארקער איבערקלייבער אין מיטלען וואלט מען נאך, אפשר, געקאנט פארשטעהן, ווארום דער אינדזשאנקשאן ווערט אין ענגלאנד ניט באנוצט. אבער דאס איז דאך ניט דער פאל. לאיד דזשארדזש איז איינער פון די, וועלכע גלויבען אז „דער צוועק היילigt די מיטעל", און וואס קען נאך זיין א גרעסערער צוועק, ווי רעטען דאס פאטערלאנד? טו פאר וואס ווערט פארט דער אינדזשאנקשאן ניט באנוצט? ווארום לאזען אויפשטורעמען דאס גאנצע לאנד, ווארום דערלאזען צו א דעמאראליזאציע, פון דער גאנצער אינדוסטריע, אז מיט א י י ן אינדזשאנקשאן פון א רזשאדזש ניט צו סטרייקען, און טאמער יא, ווערען אלע פיהרער ארעסטירט, וואלט מען געקאנט מאכען א סוף צו דער גאנצער מהומה.

אדער זאל עס מעגליך זיין, אז די ענגלישע רעגירונג וויים פאראוים, אז אין ענגלאנד, פאר די ענגלישע ארבייטער, איז דער אינדזשאנקשאן גאר קיין מיטעל ניט? קען עס זיין, אז די ענגלישע ארבייטער-פיהרער זיינען אזוי געבויט, אז ווען מען וואלט זיי געסטראשעט מיט פריזאן, וואלטען זיי אויף דעם געענטפערט מיט א הילכיגען געלעכטער, אזוי ווי זיי וואלטען געזאגט: אדרבה, פרובירט עס נור, און לאמיר זעהן, וואס איהר וועט דערמיט אויספיהרען!

און, אז איהר ווילט זיך גוט אריינטראכטען, מוז עס דאך טאקע אזוי זיין. ווארים אז לאיד דזשארדזש וואלט עס נאר געוואוסט, אז דאס קען העלפען, וואלט ער אויף א מינוט זיך ניט געקווינקעלט, און וואלט געווים באלד ארעסטירט אלע אגיטאטארס און סטרייק-אויפהעצער. דער פאקט, אז ער טוט דאס ניט, באווייזט איינס פון די ביידע: אדער אז די פיהרער פון סטרייק זיינען אזעלכע מאדנע מענשען, וועלכע האבען ניט די מינדעסטע מורא פאר פריזאן, און וואלט מען זיי געסטראשעט מיט אן אינדזשאנקשאן, וואלטען זיי געענטפערט: טוט אייער ערגסטעס, מיר וועלען דעם סטרייק-ארדער נ י ט צוריקרופען; אדער לאיד דזשארדזש וויים, אז ווען אפילו די פיהרער וואלטען זיך איבערגעשראקען, און צוריקגערופען דעם ארדער צו סטרייקען, וואלטען די באלד אנדערהאלבען מיליאן מיינערס געהערט זייערע פיהרער מיט דעם אינדזשאנקשאן, ווי די קאץ, און די קוילען פון די מינען וואלטען אלץ געבליבען ניט אויסגעגראבען. דאס איז דער איינציגער לאגישער שלום, צו וועלכען מיר קענען קומען, אויב מיר ווילען ריכטיג פארשטעהן, ווארום דער אינדזשאנקשאן וואס איז אזא מורא'דיגע וואפע געגען אמעריקאנער סטרייקער, האט די מינדעסטע שליטה ניט אין ענגלאנד, געגען די סטרייקער אין ענגלאנד. עס מוז מסתמא זיין, אז אין ענגלאנד איז דער ארבייטער-פיהרער נאר א פיהרער אזוי לאנג, ווי ער איז בארייט צו טראגען אויף זיך די גאנצע פאראנטווארטליכקייט און די גאנצע געפאהר פון פיהרערשאפט. איינער, וואס האט מורא פאר פריזאן, קען אין ענגלאנד מסתמא ניט זיין קיין ארבייטער-פיהרער; איינער, וואס קען זיך ניט איינשטעלען מיט לייב און לעבען פאר די אינטערעסען פון די ארבייטער געגען דער גאנצער רויב-לוסט פון קאפיטאל, קען מסתמא דארטען ניט זיין קיין ארבייטער-פיהרער. איינער, וואס האט ניט דעם מוט פון זיינע איבערצייגונגען, און קען ניט און וויל ניט ברייגגען די נויטיגע אפפער פאר זיי, קען ניט זיין קיין פיהרער פון די ענגלישע ארבייטער.

במילא קענען מיר שוין דערפון דרינגען, וואס פאר א סארט ארבייטער דער ענגלישער ארבייטער איז, ווארים פונקט ווי עס איז ביז א געוויסער מאס ריכטיג דאס ווארט, אז „יעדעס פאלק האט די רעגירונג, וואס עס „פארדינט", איז דאס אבער אין א פיל גרעסערער מאס ריכטיג בנוגע צו דער ארבייטערשאפט. יעדע ארבייטער באוועגונג האט נאר אזעלכע פיהרער, וועלכע זי פארדינט. דער פאקט אלזא, דאס די ענגלישע ארבייטער באוועגונג האט באשאפען פון זיך אזעלכע פיהרער, געגען וועמען אינדזשאנקשאנס קענען גארניט אויפטאן, איז דער בעסטער באווייז, אז די ענגלישע ארבייטער באוועגונג אליין איז אויך גאנץ אנדערש, ווי אונזערע.

מיר מיינען ניט, חלילה, צו זאגען, אז די ענגלישע ארבייטער-באוועגונג איז דורכאוים רעוואלוציאנער, און אז איהר גאנצער טראכטען איז נאר וועגען דעם, ווי צו מאכען די גרויסע וועלט-איבערקערעניש, בעת אונזער ארבייטער-באוועגונג טראכט גאר ניט וועגען אזא נארישקייט, און מעהר ווי א העכערער ווייזדזש ליגט איהר ניט אין זינען.

ניין, דאס איז ניט אזוי. די ענגלישע ארבייטער, ווי פארטגעשריטען זיי מעגען זיין, אבער, ווען זיי געהען ארוים סטרייקען, האבען זיי דוקא ניט אין זינען צו מאכען די באלדיגע רעוואלוציע. ווארים, אויב יא, וואלטען זיי ניט געלאזט גאר קאנפערירען מיט זיך, וואלטען זיי זיך ניט געלאזט אפרינגען דאס מינדעסטע. דער אמת'ער אמת איז, אז אויך די דארטיגע ארבייטער מיינען מיט זייערע קעמפפע פריהער פון אלץ דאס גרעסערע שטיקעל ברויט, מעהר לעבענס באקוועמליכקייטען, פונקט ווי אלע אנדערע געוועהנליכע שטערבליכע. דער פאקט איז, אז דער געשריי און דער פארלאנג פון אט די רעוואלוציאנערע מיינערס איז: גיט אונז אזא ווייזדזש, וועלכען עס קריגט דער אמעריקאנער מיינער. זייער פארלאנג איז ניט דערוייל, אז „די מיין זאל געהערען צום מיינער", ניין, זייער פאדערונג איז א פיל מעהר געמעסיגטע, אז דער ווייזדזש פון מיינער, וואו עס זאל ניט זיין די מינע, פון וועלכער ער גראבט אוים „די שווארצע דימענטען", זאל זיין גלייך מיט דעם ווייזדזש פון דעם מיינער אין אלע אנדערע מינען. ער וויל ניט וויסען פון דעם, וואס געוויסע מינען קענען ניט באצאהלען א ריכטיגען לעבענס-ווייזדזש. ער וויים, דאס ער איז א מענש, און דאס פאר זיין ארבייט איז ער בארעכטיגט צו קענען לעבען מענשליך.

אלזא, דער ענגלישער ארבייטער איז ניט קיין רעוואלוציאנער. אין אלע זיינע קעמפפע ווייזט ער זיך ארוים צו זיין דוקא אלס א זעהר פראקטישער מענש, וועלכער נעמט דאס, וואס ער קען קריגען, איבערלאזענדיג דאס ווייטערע אויף שפעטער. אבער דאך אין זיין גייסט, אין זיין פיהלען, אין זיין באוואוסטזיין איז ער גאנץ אנדערש, ווי דער אמעריקאנער ארבייטער. פשוט ער איז גייסטיג מעהר ענטוויקעלט, ווי דער אמעריקאנער ארבייטער. ער האט טאקע אימער אין אויג זיינע באלדיגע צילען, ער קען אבער מיט זיין גייסטיגען אויג אריינבליקען אין דער צוקונפט. און אזוי געהט ביי איהם דאס פראקטישע מיט דאס אידעאלע האנד אין האנד. דער אמעריקאנער ארבייטער איז אין די מייסטע פעלע בלויז א פראקטיקער; ער האלט שטארק פון דעם ווארט: „נאטהינג באט ביזנעס"; ער מאכט חוזק פון אלץ, וואס איז אידעאליסטיש, גרוים, וואס געהערט צום מארגען. ביים ענגלישען ארבייטער איז דער מארגען א פארטזעצונג פון דעם היינט, און ער קען ניט דענקען פון דעם היינט, ניט דענקענדיג פון דעם מארגען.

און ווייל די ענגלישע ארבייטער זיינען אזוי, דערפאר איז זייער באוועגונג אזוי שטארק; דערפאר איז זייער איינפלוס אזוי גרוים, און דערפאר איז דער מארגען, לויט אלע ווארשיינליכקייטען, זייערער. אונזער ארבייטער באוועגונג איז שוואך, פארהעלטניסמעסיג שוואך, און הילפלאז, ווייל זי איז בלויז פראקטיש, ווייל זי רעכענט זיך בלויז מיט דעם היינט; ווייל קיין מארגען עקזיסטירט ניט פאר איהר.

פון וואנען ווייסען מיר עס? אויף וועלכען גרונד איז געשטיצט אט די באהויפטונג? דער ענטפער איז פון אויבען-אויף: אט דער גענעראל סטרייק פון די מיינער איבער גאנץ ענגלאנד איז דער בעסטער באווייז דערצו. זיכער זיינען אין דעם סטרייק דא פילע מיינערס, וועלכע האבען ניט געהאט קיין באלדיגען אינטערעס ארויסצוגעהן אין קאמף. ווארים די מיינער אין די בעסערע מינען וועלען דורך דעם איצטיגען סטרייק ניט קריגען קיין העכערען ווייזדזש, ווי זיי האבען ביז איצט געקראגען, און דאך זיינען א מיליאן און צוויי הונדערט טויזענט מיינער, אלע, ווי איין מאן ארוים אין קאמף. דארף מען נאך פיל ריידען פון דעם גייסט, וואס באהערשט די ענגלישע ארבייטער-באוועגונג?

און אט איז נאך א פאקט. די אייזענבאהן-ארבייטער און טראנספארט-ארבייטער זיינען אין דעם סטרייק דירעקט ניט פאראינטערעסירט. און דאך האבען זיי באשלאסען ארויסצוגעהן אין סימפאטיע-סטרייק, אויב דער סטרייק זאל ניט קענען געסעטעלט ווערען. בעת מיר שרייבען דיזע צייל[ע]ן, ווייסען מיר נאך ניט, צי עס איז שוין געקומען דערצו, צי ניט. אבער דער פאקט איז, אז די פיר הונדערט טויזענט אייזענבאהן-ארבייטער און די 250 טויזענט טראנספארט-ארבייטער זיינען ענטשלאסען ארויסצוגעהן אין סטרייק, אום צו העלפען געווינען דעם סטרייק פון די קוילען מיינער — רעדט דאס ניט שטארק גענוג פאר דעם גייסט פון דער ענגלישער ארבייטער-באוועגונג!

דערמאנט זיך, מיט א פאר יאהר צוריק זיינען דא, אין ניו יארק, ארוים אין סטרייק די קאר-ארבייטער. דער סטרייק האט געקאנט געוואונען ווערען, און די ארבייטער פיהרער זיינען געווען פאר א דזשענעראל-סטרייק. און וואס האט אויף דעם געענטפערט אונזער ניו יארקער ארבייטערשאפט? גארניט. זי האט זיך ניט גערוהרט פון ארט און ווייטער געארבייט.

לעצטעס יאהר האט אויסגעבראכען דער שטאל-סטרייק. ווען די מיינער וואלטען בלויז צוגעשטאנען צו זיי; ווען די אייזענבאהן-ארבייטער וואלטען זיי געגעבען די נויטיגע הילף; ווען די ארבייטערשאפט אין אמעריקא וואלט איבערהויפט ניט געווען אזוי פארברעכעריש גלייכגילטיג צום סטרייק, וואלט דען דער קאמף ניט געוואונען געווארען? אבער גערי, דער שטאל-טראסט צאר, האט געפונען אין דעם סטרייק א פגימה, א פאסטער, וועלכער האט אמאל אנגעשריבען א סינדיקאליסטיש ביכעל, און די גאנצע אמעריקאנער ארבייטערשאפט, א חוץ אונזערע ראדיקאלע אידישע יוניאנס, האט זיך אפגעטרייסעלט פון דעם שטאל-סטרייק, ווי פון עפעס א מצורע.

דאס וועט זיין גענוג פאר דאס מאל, אום צו ווייזען דעם טיפען גראבען, וואס ליגט צווישען „מיר" און „זיי". און ווען איינער פארשטעהט דאס אלעס, האט ער ווירקליך א קנאפען גרונד זיך איבערצונעמען מיט אונזערע אויפטואונגען, מיט אונזערע זיגען, ווי דאס טוט אפט דער קאפ פון אונזער באוועגונג, סעמועל גאמפערס, דער פרעזידענט פון דער א. פ. אוו ל., דער פיהרער פון פינף מיליאן ארבייטער.

יע, פינף מיליאן ארבייטער איז א גאנץ היבשע צאהל, און איז ווירקליך א גרויסע מאכט, אבער אז עס פעהלט דער נויטיגער גייסט, די נשמה אין דיזען קערפער, איז דער קערפער בלויז א ליימענער גולם, און קען זעהר, זעהר ווייניג אויפטאן.

אונזער גליקוואונש צו די ליידים ווייסט און דרעסמייקערס אין זייערע פארשיידענע לאקאלס.

א נייער, א בעסערער גייסט האט אנגעהויבען זיך צו ווייזען צווישען די לײדים ווייסט און דרעסמייקערס.

מיר זיינען לעצטע וואך געווען אנוועזענד אויף א סורפרייז-באנקעט, וואס איז געגעבען געווארען צו וויים-פרעזידענט זיגמאן פון דער דזשוינט באארד אין דער דרעס און ווייסט-אינדוסטריע, אלס אנערקענונג פאר זיין ארבייט אין דעם משך פון די לעצטע פיער מאנאטען, אלס מענעדזשער פון דער דזשוינט באארד, און מיר מוזען זאגען, אז מיר האבען געפיהלט בחוש דעם נייעם גייסט, וועלכער האט געשוועבט איבער אלע, וועלכע זיינען נאך ערשט גארניט לאנג געווען אזעלכע פלאמענדיגע רעוואלוציאנערען און אזעלכע פאר'עקשנ'טע און ביטערע געגנער פון אונזער „רעאקציאנערער" אינטערנעשאנאל און אלע איהרע הנהגות און בעצוג צו דער לײדים און דרעס-ווייסט אינדוסטריע.

דער זעלבער זיגמאן, וועלכער איז באטראכט געווארען גאר ניט לאנג אלס „רעסיווער", אלס אן אנשיקעניש פון דער „אינטערנעשאנאל", אום צו שטערען די „רעוואלוציאנערען" אין דער אויספיהרונג פון זייערע גרויסע פלענער, איז פון אלע רעדנער איינשטימיג געלויבט געווארען פאר אלץ, וואס ער האט אויפגעטאן אין די פיער מאנאטען אלס מענעדזשער פון דזשוינט באארד, און עס איז ניט געווען קיין איינציגער פון די רעדנער, וועלכער זאל ניט האבען אויסגעדריקט זיין באדויערען, וואס זיגמאן פארלאזט דעם דזשוינט באארד.

דאס אליין, וואס דער גאנצער דזשוינט באארד, אהן אן אויסנאהם, האט געהאלטען פאר נויטיג אין אזא שעהנער פארם אויסצודריקען זיין אנערקענונג צום אלטען טרייד-יוניאניסטישען וועטעראן, באווייזט, אז אין די רייהען פון דער לײדים ווייסט און דרעס-מייקערס איז אין דער לעצטער צייט פארגעקומען ווירקליך א שטארקע ענדערונג צום בעסערען; אז די צייט פון פוסטע פראזען-דרעשעריי און גלאט היסטערישע אויסגעשרייען איז, א דאנק דעם אויבערשטען, שוין פארביי, און אז עס איז געקומען די צייט פון קלארען פארשטאנד, פון קאנען קוקען די פאקטען גלייך אין פנים און זעהן זיי אין זייער ריכטיגער ליכט.

ווירקליך פון גאנצען הארצען באגריסען מיר דיזע ענדערונג צום בעסערען צווישען די לײדים ווייסט און דרעס-מייקערס פון די לאקאלס 25 און 22 און אלע אנדערע, וואס זיינען אנגעשלאסען אן דעם ניי-געגרינדעטען דזשוינט באארד. און אויב דער דזשוינט באארד האט נאר דאס אליין אויפגעטאן, וואס ער האט געהאלפען ברייננען אט דעם נייעם גייסט, אט די נייע „ערקענטניס", האט ער שוין פיל, זעהר פיל אויפגעטאן פאר די לאקאלס, און די גאנצע מיה פון דער אינטערנעשאנאל איז געקרוינט געווארען מיט דעם בעסטען ערפאלג, מיט דעם ערפאלג, וואס די אינטערנעשאנאל האט פאראויסגעזעהן.

און אויף אזוי פיל, אויף וויפיל וויים-פרעזידענט מארים זיגמאן האט געהאלפען צו דער ענדערונג, אויף אזוי פיל מעג ער זיך פיהלען מיט רעכט שטאלץ צו האבען אויפגעטאן איינע פון זיינע בעסטע ארבייטען זייט ער איז מיט דער ארבייטער-באוועגונג.

זיין פלאץ פארנעהמט, ווי דאס איז שוין באריכטעט געווארען דורך די „גערעכטיגקייט" פון לעצטע וואך, וויים-פרעזידענט דזשייקאב האלפערן.

וועגן עס קען דזשייקאב האלפערן, זיין ענערגיע, זיין גרויסען חשק צו „מאכען גוט", צו וואס ער זאל זיך ניט נעהמען, זיין גערעדען פארשטאנד, זיין פעהיגקייט צו קאנען אריינבליקען אין דעם סאמע תוך פון דער זאך, דער וועט מיט אונז איינפארשטאנען זיין, אז דזשייקאב האלפערן איז אין פולען זינען פון ווארט א ווירדיגער נאכפאלגער פון מארים זיגמאן.

עס איז ניטא דער מינדעסטער צווייפעל ביי אונז, אז דעם גוטען אנפאנג, וואס מארים זיגמאן האט געמאכט אין דער אנגעדייטעטער ריכטונג, וועט האלפערן אלץ מעהר און מעהר אנטוויקלען, ביז די פארשידענע יוניאנס אין דער ווייסט און דרעס-אינדוסטריע וועלען זיין אזוי שטארק, אזוי מעכטיג און אזוי איינפלוסרייך צום וואויל און בעסטען פון זייער גאנצער מעמבערשיפ, ווי דאס איז אונזער גרויסע מעכטיגע קלאוקמאכער-יוניאן.

דער קאמף געגען אינדזשאנקשאנס.

ענדליך וועט דער קאמף געגען די אינדזשאנקשאן-מגפה אריבערגעטראגען ווערען פון די קאורטס, וואו די לופט איז אזוי שטיקענדיג, אין די ברייטע עפענטליכקייט, פאר דעם גרויסען עולם. זאל די עפענטליכע מיינונג ווערען אויפגעקלערט איבער דעם, וואס אן אינדזשאנקשאן איז. זאל דער עולם פארשטעהן, אז אן אינדזשאנקשאן מיינט פראקטיש די פארשוועכונג פון די עלעמענטארסטע רעכטע פון יעדען בירגער פון אונזער רעפובליק, און אז דער אינדזשאנקשאן גערי[כ]טעט געגען די ארבייטער, איז אייגענטליך געריכטעט געגען יעדען מענש, וואס גלויבט אין פרייהייט און דעמאקראטיע.

פון אויבען-אויף קאן איינעם זיך אויסדוכטען, אז דער קאמף איז נוצלאז, אז די עפענטליכע מיינונג וועט דא גארניט קאנען העלפען, ווען די ארבייטער אליין וועלען מיט זייערע אייגענע כחות און אויף זייער אייגענע געפאהר ניט באקעמפען דעם אינדזשאנקשאן.

דאס איז אבער נאר ביז צו א געוויסען גראד ריכטיג. עס איז אמת, אז אזוי לאנג, ווי די ארבייטער אליין וועלען ניט זיין פארטיג צו געהן אין פריזאן אום צו באקעמפען דעם אינדזשאנקשאן פון א דזשאדזש, וועט אט דער עפענטליכער קאמפיין, וואס ווערט געפלאנעוועט, אויף דער איניציאטיווע פון אונזער אינטערנעשאנאל, פון אונזער גאנצער ארבייטער-באוועגונג, צו גארניט פיהרען. אבער פון דער אנדערער זייט איז אמת, דאס אלע אפפער פון דער זייט פון די ארבייטער.

...ער שטרייט צווישען די אייזענבאהן יוניאנס און די אייזענבאהן מאגנאטען

פון ה. לאנג.

דאס אריבערטראגען די אייזענבאהן ...אגע פון דער ריילוויי לייבאר באארד ... דירעקטע קאנפערענצען, צווישען די ...יזענבאהן יוניאנס און די אייזענבאהן ...אגנאטען ווערט אויסגעטייטשט אלס א ...ראטעגישען „מואוו" פון ביידע צדדים. ... הייסט, אז די אייזענבאהן קאמפאניס ...יבען, אז זיך דינגענדיג מיט די אר...יטער פארשטעהער דירעקט וועלען זיי ...ער קענען וואס אראפדינגען פאר זיך. ... אזוי, נאר אויף א פארקעהרטען אופן, ...אכטען אויך די פארשטעהער פון די ...ילראוד יוניאנס.

די לעזער פון דער „גערעכטיגקייט" ...לגען געוויס נאך די פארהאנדלונגען און ...נען געוויס פאראינטערעסירט מיט דעם. ... אייזענבאהן אינדוסטריע איז די גרעס... אינדוסטריע אין לאנד. אייזענבאה... זיינען די לעבענס־נערוועז פון א לאנד. ... צוקריפעלטע אדער פארהאלטענע ...אנספארטאציע רופט זיך אפ אויפ'ן ...צען גאנג פון א מדינה. עס ריהרט ... די אינטערעסען פון יעדען איינצעל... מענשען. די קאסטען און באקוועמ...קייט פון קריגען אלע לעבענס־מיט... ווענדעט זיך אן דער טראנספארטא...אן. אין דעם קאמף וואס קומט איצט ...ר צווישען די קאמפאניעס און די יו...אנס איז אלזא יעדער פאראינטערעסירט ... דוקא, ווייל דאס איז א גרויסער אינ...סטריעלער קאמף, נאר ווייל מיט דעם ... פארבונדען דאס לעבען פון לאנד און ...ס לעבען פון יעדען איינציגען מענ...ן.

די פראגע איז א ביסעל צופלאנטערט ...יב קאנפערענצען און הירינגס דא און ...נפערענצען און הירינגס דארטען. לא... דאס ערקלעהרען:

עס איז דא א ספעציעלער ריילוויי ...ארד, א רעגירונגס־קאמיסיע, וועמעס ...פגאבע עס איז נאכצוקוקען דעם גאנ... אייזענבאהן באטריב. דיזע קאמי... איז אין איהר אויפגאבע און ארבייט ...הענגט צו דער „אינטערסטייט קאמירס ...מישאן" — דעם האנדעלס־קאמער פון ...בד. דערפאר, ווען די יוניאנס האבען ...יהער אנגעקלאגט די קאמפאניס, אז זיי ...בען אפ ארבייטער, כדי צו פארגרעסע... ארבייטסלאזיגקייט און דורך דעם די ...יאן סטענדארדס און די קאמפאניס ...גען שפעטער געקומען מיט א טענה, אז ...ב מען וועט זיי ניט לאזען רעדוצירען ... וויידזשעס וועלען זיי געהן באנקראט ...ט זיך דער ריילוויי לייבאר באארד גע...ט נעמען צו דער ארבייט און זעהן וואס ... איז.

...גלייך ווי דער סכסוך האט זיך אנגע... ...נגען האב איך געשריבען אין דער „גע...כטיגקייט" וועגען די טענות, וואס מר. ...טערבורי, איינער פון די אייזענבאהן ...גנאטען, האט אין נאמען פון זיינע קא...ען אנגעגעבען פאר דעם האנדעלס קא...ר און אויך כאראקטעריזירט דעם טיפ ...יאנס וועלכע זיינען פארוויקעלט אין ...ם סכסוך. זייט דאן זיינען שוין פאר...קומען די הירינגס פאר דעם ריילוויי ...באר באארד און ביידע צדדים זיינען ...קומען אהין מיט ציפער און דאקומענ... צו באווייזען, אז דאס וואס זיי בא...פטען איז גוט באגרינדעט. פרענק פ. ...לש, דער באקאנטער לאיער איז אויפ...ראטען אלס קאונסיל פאר די אייזענ...ן יוניאנס. ער האט גענומען די ...רשטעהער פון די קאמפאניס אויף א ...יז פארהער און ארויסגעטראגען פילע ...טיגע פונקטען, וועלכע באפעסטיגען ...פאזיציע פון די יוניאנס. דערווייל איז ...יאנס געווארען אז פרעזידענט הארדינג ... אין זיין ערשטען מעסעדזש צום ...ם קאנגרעס האבען פילעס צו זאגען ...ען דער אייזענבאהן פראגע און אז ער ... וועגען דעם א הירינג די אייזענבאהן ...פאניעס. די פארשטעהער פון די ...יאנס האבען פארלאנגט פון הארדינג'ען, ...ער זאל אויך זיי אויסהערען און ער ... באוויליגט. און איצט קומט די ...ס, אז ביידע צדדים, די קאמפאניס ... די יוניאנס האבען זיך באגעגענט אין ...נפערענץ.

...איז דאס טאקי געווען א וואונדער ביי ...מען.

...לויט די געשעהענישען ביי די הירינגס ... דער ריילוויי לייבאר באארד און פון ... גאנצער האלטונג איינע צו די אנ...ע האט מען ניט געקענט ערווארטען, ... ביידע צדדים זאלען זיך אליין צונויפ...ן אין א קאנפערענץ. איינע פון די ...טע מעלדונגען פון די אייזענבאהן ...פאניס איז געווען, אז זיי וועלען מיט ... יוניאנס מעהר קיינמאל ניט האבען ... צו טאן. פארהאנדלען מיט די אר...טער אינדיווידועל אדער גרופענווייז, ... אבער מיט די יוניאנס — ניט. פון ...קאלעקטיווען נעגאציאטען אגרימענט ... די יוניאנס זאלען זיי אודאי און

אודאי ניט הערען. איז טאקי פאר אלעמען געווען א וואונדער ווען מען האט דערהערט, אז לעצטען מאנטאג זיינען זיך ביידע צדדים צוזאמענגעקומען צו א קאנפערענץ אין אסטאר האטעל.

טייטשט מען דאס טאקי אויס אלס א סטראטעגישען „מואוו" ביי ביידע צדדים.

מען רעכענט, אז די יוניאנס האבען זיך באטראכט, אז לאזען דאס אין גאנצען אין די הענד פון דער ריילוויי לייבאר באארד וועט די ארבייטער קיין פיעל גוטעס ניט טאן. א רעגירונגס־קאמיסיע וועט אודאי ענטשיידען, אז די ארבייטער זאלען אראפלאזען פון די וויידזשעס; אויב ניט אזוי פיל ווי פיעל די קאמפאניעס ווילען, — 25 פראצענט, — נאר עפעס יא; טא פאר וואס דאס לאזען ביי דער רעגירונגס־קאמיסיע?

אזוי זאלען די יוניאנס טראכטען און דערפאר בעשלאסען, אז אויב עס איז דא א מעגליכקייט פאר א דירעקטען צוזאמענקונפט מיט די קאמפאניעס, טאר מען די מעגליכקייט ניט פארביינעהן.

און אזוי האבען אויך געטראכט די קאמפאניעס. זיי האבען זיך באטראכט, אז עס טויג איבערהויפט ניט, אז א רעגירונגס־קאמיסיע זאל צו פיעל אריינקוקען אין זייערע ביזנעס. די רעגירונגס־קאמיסיע מעג זיך זיין א קאפיטאליסטישע און אלע פון דער קאמיסיע מעגען זיין קאלעגען צו די מענעדזשערס און פארוואלטער פון די אייזענבאהנען; אבער א „פרעמד אויג" איז דאס פארט. און אויב מען קען מאכען, אז א „פרעמדע אויג" זאל ניט אריינקוקען אין די ביזנעס, איז געוויס בעסער. און דערפאר, הייסט עס, האבען זיי געטראכט, אז מען טאר ניט פארביילאזען די געלעגענהייט זיך צוזאמענצוטרעפען מיט די יוניאנס דירעקט און זעהן וואס מען קען טאן.

אלזא, די לאגע איז איצט די:

דער ריילוויי לייבאר באארד איז כמעט פארטיג מיט אלע הירינגס און זשבונ'ט שוין פאר זיך וואס עס איז צו טאן; קאמיטעס פון די קאמפאניס און קאמיטעס פון די יוניאנס האבען זיך שוין געזעהן און וועלען זיך נאך זעהן מיט הארדינג'ען; און קאמיטעס פון ביידע צדדים האבען שוין דערווייל אליין אנגעפאנגען צו קאנפערירען.

אמת, די קאנפערענצען קומען פאר מיט די פינאנסירען פון די אייזענבאהן קאמפאניס און ניט מיט די קאמפאניס דירעקט. די קאמפאניס פראטעסטירען כלומר'שט. אבער מען ווייסט, אז די פינאנסירען וואלטען צו קיין קאנפערענץ מיט די יוניאנס ניט געקומען, ווען די קאמפאניס וואלטען ערענסט פראטעסטירט. און צווייטענס, ווער זיינען די פינאנסירען? דאך אויך בעלי בתים און אפשר טאקי די אמת'ע בעלי הבתים!

וואס, אלזא, קען זיין דער פועל יוצא?

נאטירליך, איז שווער צו זאגען מיט וואס דאס וועט זיך ענדיגען. האט מען אין זינען דעם גרויסען קאמפיין, וואס ווערט געפיהרט אין לאנד פאר רעדוצירען וויידזשעס און די קאמפראמיסען, וואס די יוניאנס זיינען געצווינגט אונטער דעם דרוק פון אומשטענדען צו מאכען, קען מען זיך פארשטעלען, אז די וויידזשעס וועלען ווערען רעדוצירט. די אייזענבאהן ארבייטער וועלען דאס אראפשלינגען גלאט אדער מאכען גוואלדען, און עס וועלען זיך ווידער אנפאנגען א רייהע „אויט לאא" סטרייקס, קען מען אויך זאגען קלאר. וואו ניט וואו וועט אן „אויטלאא" סטרייק מסתמא זיין. און אפשר, — ווער ווייסט, — אפשר קען עס פיהרען צו נאך ערנסטערע רעוואלטען, — אז די יוניאנס אליין זאלען זיך א מעסט טאן אין כחות; אלענפאלס, דאס פרובירען, אלס א סטראשונאק, אלס א ושעסט...

נאר ניט וועלענדיג זיין קיין נביא און פרובירען טרעפען, וויל איך בעסער איבערגעבען נאך עפעס אין פארבינדונג מיט'ן סכסוך.

אמת טאקי, די הויפט אישו פון דעם סכסוך איז וועגען רעדוצירען וויידזשעס. אבער די וויידזש־פראגע גופא איז פארבונדען מיט עטוואס ווייטערעס, גרעסערעס און העכערעס.

די אייזענבאהן קאמפאניס גיבען אן, אז אונטער די איצטיגע אומשטענדען קענען זיי ניט באטרייבען די באהנען און קענען ניט אויפשטעלען קיין ריכטיגע באהנען. מען דארף קודם כל שניידען די וויידזשעס סאי פון די ארבייטער, וועלכע בויען די באהנען און סאי פון די ארבייטער, וועלכע זיינען באשעפטיגט ביי דער טראנספארטאציאן, ביי דעם באטריב פון די באהנען. און אויסער דעם דארפען זיי נאך האבען א פרייע האנד אין אלעס און ניט דארפען האבען אין זינען, אז זיי מוזען זיך רעכענען מיט ווער עס איז.

די אייזענבאהן יוניאנס האבען אבער נאך איידער די מלחמה האט זיך געענדיגט און דער אייזענבאהן־באטריעב איז צוריק אפגעגעבען געווארען די פריוואטע קארפאריישאנס, אנגעפאנגען אן אגיטאציאן פאר אן איבערקעהרעניש אין דעם גאנצען אויפבוי און באטריעב פון די באהנען. זיי האבען נאך א גענויע אויספארשונג און אריינטראכטען זיך געבראכט פאר דער עפענטליכקייט דאס וואס זיי האבען אנגערופען און וואס איז איצט שוין פאפולער — דער „פלאמב פלאן". עס הייסט, אז די אייזענבאהן אינדוסטריע קען ניט און טאר ניט באטראכט ווערען פאר א פריוואטע אינדוסטריע. עס איז א סאציאלע, א געזעלשאפטליכע אינדוסטריע און עס איז די געזעלשאפט, די נאציאן, וועלכע האט איבער דעם צו זאגען. שלאגט פאר פלאמב (ער איז דער לאיער פון די אייזענבאהן יוניאנס און אן אינטערעסאנטע פערזענליכקייט), אז די אייזענבאהנען זאלען פארוואלטעט ווערען פון דריי צדדים אין דער געזעלשאפט — די רעגירונג, די יוניאנס און די מענעדזשערס.

די אגיטאציע פאר דעם איז געפיהרט געווארען אויף פארשיעדענע אופנים. לעצטענס, איז עס געווען איינגעשטילט. איצט האט עס ווידער אויפגעלעבט. און ווען רעגירונגס־קאמיסיעס פאנגען אן אין איצטיגען סכסוך צו טענה'ן מיט די יוניאנס, טאמער זיינען די קאמפאניעס גערעכט, און די אייזענבאהנען קענען ווירקליך ניט אויסהאלטען דעם איצטיגען עקספענס, האבען די יוניאנס אן ענטפער אויף דעם:

„מיר שלאגען אייך פאר דעם „פלאמב־פלאן"."

אבער עס איז ניט צו גלויבען, אז עפעס וועט אין דעם פרט געטאן ווערען פון דער הארדינג־אדמיניסטראציע און פון דעם רעפובליקאנישען קאנגרעס דעם איצטיגען, כאטש עס איז דא א מיינונג, אז אן אפען אויסגעשפראכענע קאנסערוואטיווע אדמיניסטראציע איז אפט פראקטישער, ווי א ליבעראלע, און קען האנדלען ליבעראל דוקא ווייל זי איז קאנסערוואטיוו...

נאר אזוי צו אזוי, דער פאליטישער שפיעל ארום דעם אייזענבאהן סכסוך און דעם סכסוך אליין איז אינטערעסאנט נאכצופאלגען. עס ווייזט די פערדים, מיט וועלכע אונזער קאפיטאליסטישע אמעריקא איז צונויפגעשפאנט...

אלערליי פון שיקאגא

פון ה. סקולמאן.

שוין מיט וואסערע 5 יאהר צוריק האבען מיר גערעדט און אגיטירט צו אונזערע מעמבערס, דאס מיר דארפען נויטיג האבען אן „ארבייטס־ביורא". שוין דאמאלט האבען מיר אנגעצייגט, וואס פאר א גרויסען נוצען, מאראליש און פינאנציעל, אונזערע בעלי־מלאכות וועלען האבען דערפון, וואס אנשטאט יעדער פון זיי זאל דארפען זיך ארומשלעפען איבער די פארשייזענע שעפער, און כעני בפתח אויסבעטלען א דזשאב, זאלען אונזערע מענשען דאס זעלבע קריגען אויף א מעהר בכבוד'יגען אופן, נעמליך, דורך דער יוניאן, דורך א יוניאן „עמפלוימענט דעפארטמענט". מיר האבען דאמאלסט גאנץ דייטליך אנגעצייגט, דאס ווען אונזערע בעלי־בתים וועלען ניט האבען די פאלשטענדיגע פריווילעגיע צו אויסקלייבען פאר זיך ארבייטער, ווי מען קלייבט איבער ארבעס, וועט דער ווערט און רעספעקט צו יעדען פון אונז זיין פיל גרעסער און מעהרער, אבער די אומשטענדען צו יענער צייט, דער ניט גלויבען פון דער גרויסער מאיאריטעט, אז אזא אינסטיטושאן וועט קאנען אויפגעהאלטען ווערען, דער גוואלדיגער פארדאכט, אז די וואס וואלטען אזא מין ארבייטס־ביורא פארוואלטעט, וואלטען געגעבען פארצוג צו „אייגענע מענשען", צו די „מאכערס", צו די „גרויסע מיילער", און אויך דער סיסטעם פון שטיק־ארבייט, וואו יעדער איינער איז ביז דער סאמע טיפעניש פון זיין פראלעטאריש הארץ געווען דורכגענומען מיט דינגען זיך און פארדינגען זיך איבער יעדען מאנטעל און איבער זיך אליין, אט דאס אלעס האט דאס געמאכט אוממעגליך, מיט עטליכע יאהר צוריק, איינצופיהרען א מעטאדע, וואו אנשטאט וואס יעדער איינער זאל דארפען ארומלויפען, זעהר אפט אין די הייזער פון די פארלייטע, דעזיינערס, העד קאטערס און פאדפרעסערס, אום צו פארזארגען זיך מיט א „דזשאבעל", און ניט זעלטען ארויסשטופען, גאנץ אינדירעקט, א ברודער ארבייטער פון א פלאץ, דאס אנשטאט אזא צאצקעדיג, נאריש אונטערלעקריש סיסטעם, זאל עטאבלירט ווערען אין דער יוניאן גופא א דעפארטמענט, וועלכער זאל זיין די איינציגע איידזשענסי, די אבסאלוטע פארמיטלערין צווישען דעם ברויטגעבער און ארבייטער, אויף ווי ווייט דאס דינגען און פארדינגען זיך אנבאלאנגט.

די קאטערס און די פרעסערס, דער ערשטער און לעצטער בראנטש פון אונזער יוניאן, האבען אזעלכע ביוראס איינגעפירט, און כאטש עס איז פיליכט נאך צו פריה צו זאגען א מיינונג אויף ווי נוייט דיזע ביוראס „ארבייטען" אין דער פראקטיק, לטובת די מעמבערס, זיינען מיר אבער איבערצייגט, אז עס וועט ניט נעמען לאנג און אלע וועלען זיך איבערצייגען אין דער נוצליכקייט און נויטווענדיגקייט פון דעם. פון אונזער זייט ווילען מיר בלויז געבען א יישר כח צו די אויבענדערמאנטע 2 לאקאלס, פאר זיין די פיאנערען פון דיזער אידעע. עס וועט ניט נעמען לאנג און אלע איבעריגע לאקאלס וועלען נאכפאלגען דעם ביישפיל. מיר ווילען אויך ביי דיזער געלעגענהייט דערמאנען, און גאנץ שטארק אויפמערקזאם מאכען יעדען פרעסער און יעדען קאטער, דאס נעהן אליין און אויסזוכען זיך ערגעץ א פלאץ צו דער ארבייט, ווערט פארעכענט פאר גאר א גוואלדיגע עולה, און דאס זיינען גראדע די 2 לאקאלען, וועלכע וועלען בשום אופן קיין עולה ניט פארלייִדען. געדענקט און האט אין זינען, דאס מהיום והלאה, אז איהר „פאלט" ארויס פון א דזשאב, מוזט איהר תיכף קומען אין אפיס פון דער יוניאן און זיך מעלדען ארבייטסלאז, און אזוי שנעל ווי אייער נעקסט וועט קומען, וועט איהר געשיקט ווערען צו דער ארבייט.

* * *

א דאנק לאקאל 5, אדער בעסער געזאגט, די טעטיגע מיטגלידער פון לאקאל 5, וועמעס נעמען מיר ווילען ניט פארעפענטליכען צוליב דעם, אז זיי זאלען זיך ניט האלטען גרויס ביי זיך..., וועלען מיר אין גיכען האבען א סטרייק־פאנד, באטרעפענדיג די גאנץ אנשטענדיגע סומע פון הונדערט און פופציג טויזענד דאלער. ווייל אזוי שנעל ווי לאקאל 5 אפערייטארס האבען באשלאסען זיך צו טאקסירען מיט 25 דאלער, האט אונזער אלט־נייער פינישער לאקאל נאכגעפאלגט דעם ביישפיל, טאקסירענדיג די פינישערס מיט 15 דאלער און קנעפלאך נייערקעס מיט 10 דאלער. די פרעסערס, ניט וועלענדיג אפשטעהן פון קהל, האט אויך געטאן דאס זעלבע, יעדער פרעסער וועט אין די קומענדע פאר וואכען אריינטראגען א גאנצען צעהנערל אין דער יוניאן קאסע, און די קאטערס וועלען, לויט אונזער וויסען, אויך באשליסען עטוואס ענליכעס.

און אזוי ארום וועט געשאפען ווערען א גאנץ היבשער טייל פון דער אמוניציע, אהן וועלכער א יוניאן קאן זיך היינטיגע צייטען כמעט ניט באגעהן. דערצו וועלען מיר נאך דארפען האבען א היבש ביסעל באגייסטערונג און איבערגעבענהייט פון אלע אונזערע מעמבערס. אבער אונזערע מידל־וועסטערן „ראמען שניידער" באזיצען גראדע גענוג פון דיזען מאטעריאל, און מיר זארגען זיך וועגען דעם ניט פיל.

עס איז גאנץ מעגליך, אז דעם פאנד זאל מען דארפען פאר א סטרייק, בכדי אויפצוהאלטען און אויך א ביסעלע פארבעסרען אונזערע לעבענס און ארבייטס קאנדיציאנען, עטוואס וואס איז גאנץ וואהרשיינליך, כאטש זיכער אין דעם זייִנען מיר ניט, אבער זיין צוגעגרייט, און גוט צוגעגרייט, איז דורכאויס נויטיג. מיר זיינען איינשטימיג מיט די מעמבערס, וועלכע באהויפטען, אז ווען די באסעס וועלען זעהן, אז מיר מאכען זיך פארטיג, וועט זיי פיליכט פארגעהן דער אפעטיט פון געהן מיט אונז אויף מלחמה, דערווייל זיינען מיר אבער זעהר „ביזי", געלט שטראמט אריין פון אלע מעמבערס, דער גרויסער עולם צאהלט, און זעהר פיל טוען דאס מיט כונה. און ביי היינטיגע גאר ניט פויגעלדיגע צייטען איז דאס א גרויסער טרייסט, און עס וועלט זיך גלויבען, אז די צייט איז ענדליך געקומען, ווען יעדער פון אונזערע מעמבערס וועט טאן זיין פליכט, ווען דער מאמענט וועט דאס פון איהם אדער פון איהר פאדערען.

* * *

אויב וואך־ארבייט איז א סוקסעס, אדער אזוי ערפאלגרייך, ווי די פריידינער פון דיזער אידעע האבען זיך דאס פארגעשטעלט, דאס קאן און ווערט דיסקוטירט אין אונזערע קרייזען. מאנכע רעכנען, אז געוויסע ענדערונגען און מאדיפיקאציעס

אין טעאטער

„אייקעלע מוזיק" פון אברהם שאָמער אין דאָס נייע אידישע טעאַטער. — די יורשים (ענגליש) אין פראָווינסטאָן פלייערס־טעאַטער, 133 מעקדוגעל סט.

די קאָמעדיע „אייקעלע מוזיק", וועלכע ווערט אויפגעפירט די לעצטע עטליכע וואָכען מיט א היבשען ערפאָלג אין דעם נייעם אידישען טעאַטער, איז שוין מיט א יאָהר אכט צוריק אויפגעפירט געוואָרען אין פיפעלס טעאַטער.

דאָס ווידער־אויפפירען פון דער דאָזיגער קאָמעדיע איצט איז דער בעסטער באַווייז, ווי וועניג פראָדוקטיוו איז אונזער איצטיגע צייט אין דראַמען, וועלכע זאָלען קאָנען געפינען חן ביי אונזער בעסערען, מעהר פארשטענדיגערען טעאַטער־עולם. אויך איז עס א באַווייז, אז דער איצטיגער טעאַטער־עולם איז ניט דערזעלבער, וואָס מיט אכט יאָהר צוריק. וואָרום זעלטען געהען מענשען זעהן א טעאַטער־שטיק, וואָס זיי האָבען שוין איינמאָל געזעהן.

פון דעם וואָלט מען געקאָנט דרינגען, אז מען וואָלט איצט געמענט דורכלופטערען אונזער גאַנצען רעפּערטואַר און אויפפיהרען אויף דאָס ניי אלע אונזערע בעסערע פיעסען. בנאמנות, זיי וואָלטען דעם עולם פיל בעסער געשמעקט, ווי די אלע „נייע" פיעסען, וועלכע זיינען דאָך אין דער אמת'ן ניט מעהר, ווי איבערגעניצעוועטער אלטוואַרג.

„אייקעלע מוזיק" איז ניט פון די סאַמע בעסטע, וואָס מיר האָבען. אמת, עס איז דאָ אין איהר א גאַנץ פרישער הומאָר, און אייקעלע מוזיק איז געוויס א פארשוין, וואָס איז א פראָדוקט פון אונזער איצטיגען טרויעריגען לעבען, און וועלכער מאַכט זיין שטאַרקען אפיל צום עולם, אָבער אויפגעבויט איז די פיעסע גאַנץ האַמעטנע. דאָס ערגסטע אין דער קאָמעדיע איז דער פראָלאָג. ער איז איבעריג, ער מאַכט די גאַנצע קאָמעדיע פאַר א שלעכטען „סוירמאַן". די קאָמעדיע וואָלט ניט נאָר געקאָנט זיך זעהר גוט באַגעהן אָהן דעם פראָלאָג, נאָר זי וואָלט נאָך זיכער פיל געוואונען.

די אידעע פון דער קאָמעדיע איז, אז עס זיינען ניטאָ קיין געבאָרענע פארברעכער. אז פארברעכען און פארברעכער זיינען א רעזולטאַט פון די אומשטענדען, פון אונזער שלעכטע אָרדנונג.

לויט אונזער מיינונג, איז דער געדאַנק א גאַנץ ריכטיגער. אָבער דער געדאַנק ווערט ניט באַוויזען דורך דער קאָמעדיע. דאָס, וואָס אייקעלע מוזיק ווערט א בעל־תשובה איז ניט קיין באַווייז, אז א פאַרברעכער פאַר די לעצטע צוואַנציג יאָהר קאָן אזוי רעפאָרמירט ווערען. ווען אונזער פּראָפעסאָר וואָלט זיך פאַרוואָלט צו באַווייזען פונקט דעם געגענזאַץ, וואָלט ער עס פונקט אזוי לייכט געקאָנט טאָן; ער וואָלט געקאָנט מאַכען אייקעלע מוזיק דערשיסען אין דעם לעצטען אקט זיין וואָילטעטער, באַרויבען איהם און אנטלויפען. די דאָזיגע האַנדלונג וואָלט געווען פונקט אזוי לאָגיש און איבערצייגענד, און אפשר נאָך מעהר, ווי די פּלוצלינגע אומוואַנדלונג צום גוטען, וואָס קומט פאָר מיט אייקעלע מוזיק.

מעהר ניט, אזוי האָט געוואָלט דער פּראָפעסאָר און ער האָט געטאָן, ווי ער האָט געוואָלט. און געוואָלט און געטאָן האָט עס דער פּראָפעסאָר ניט, ווייל ער אליין איז איבערצייגט, אז יעדער פאַרברעכער קאָן און מוז ווערען א בעל־תשובה לויט א געוויסען רעצעפּט — דאָס פיהלט זיך ניט פון דער גאַנצער קאָמעדיע, נאָר ווייל ער האָט געגלויבט, אז דער עולם וועט בעסער גלייכען אזאַ מין ענדע פון דער קאָמעדיע. אין דאָס לעצטע האָט ער געוויס קיין טעות ניט געמאַכט. אונזער עולם איז פון דעם סאָרט, וואָס גלייכט צו זעהן, ווי א רשע ווערט א צדיק; וואָס גלייכט, אז מען זאָל איהם זאָגען, אז דער מענש בעצם איז ניט קיין זינדיגע באַשעפעניש, נאָר א קרבן פון אלערליי אומשטענדען.

רערפּאַר קאָן מען ניט צורעכענען די קאָמעדיע פון אברהם שאָמער צו אונזערע בעסערע פיעסען. אָבער פונדעסטוועגען דער פּראָטעסט געגען די איצטיגע אָרדנונג, וואָס מאַכט מענשען פאַר פאַרברעכער, דאָן דער הומאָר, דאָן דער כאַראַקטער פון אייקעלע מוזיק, וואָס איז א סאָרט אידישער זשאַן וואַלזשאַן, נעהמט אַרויס די דאָזיגע קאָמעדיע פון דער קאַטעגאָריע פיעסען, וואָס מען רופט „מאַכערייקעס", און דער עולם האָט א געוויסען גייסטיגען נענוס, וועלכען ער האָט ניט פון די פיעסען, וואָס מען קריגט צו זעהן אין אנדערע טעאַטערע.

די הויפּט ראָליע אין דער פיעסע שפּילט רודאָלף שילדקרויט, אלס אייקעלע מוזיק. זיין שפּילען איז אין אלגעמיין אויסגעצייכענט. בלויז אין איין שטעל איבערטרייבט ער שוין א ביסעל צו פיל, דאָס איז דאָן, ווען ער האַלט אין איין בריקען זיך פאַר זיין וואָילטעטער און וואָילטעטערין.

אייקעלע מוזיק איז ניט קיין חניאָק. ער ווייס, ער מוז וויסען, אַט די גרויסע קונסט פון אויבערפלעכליכען באַנעהמען זיך. ער איז דאָך א פאַרברעכער, וואָס האָט געקראָגען זיין ערציהונג אין ניו יאָרק און אין אלערליי ניו יאָרקער פּריזאָנס, און זיכער ווייס ער, אז ניט אזוי שאָקעלט מען זיך, ווי שילדקרויט טוט עס.

דערצו ווייכען מיר ניט, וואָרום זאָל אייקעלע מוזיק באַטראַכטען דעם רעפאָרמער, דעם פילאַנטראָפּ, אלס זיין וואָילטעטער, פאַרקערט, דער וואָילטעטער קומט דאָך צו איהם מיט אן איינפאַכען געשעפטס־פאָרשלאָג: ער זאָל ביי איהם זיין דער מענערזשער פאַר דעם געשעפט פון צדקה־פאַרטיילונג, גלייבענדיג, אז ער, אייקעלע מוזיק, איז דער ריכטיגער מאַן פאַר די ביזנעס. ער גיט איהם גלייך ביי דער ערשטער באַגעגעניש, פינף הונדערט דאָלער, אלס אן „אַוואַנס", דערצו באַהאַנדעלט איהם דער רעפאָרמער, אלס זיין גלייכען, און עס איז שווער צו פאַרשטעהן, וואָרום אייקעלע מוזיק זאָל האַלטען פאַר נויטיג אזוי זיך בוקען פאַר איהם.

דאָס איז א סאָרט פּאַיאַצטווע, וואָס פּאַסט זיך ניט פאַר אזאַ קינסטלער, ווי שילדקרויט און וואָס ווערט נאָר געטאָן, אום אַרויסצורופען א הירושענען פון דעם עולם. און דאָס מעהר פּאַרדראָסיג איז אַט דאָס פּאַיאַציאַשע שטיק, ווייל אין דער גאַנצער קאָמעדיע איז שילדקרויט אייקעלע מוזיק מיט די ביינער, מיט יעדען ריהר פון זיין פּנים, פון זיין יעדען אבר און מיט יעדען וואָרט, וואָס ער רעדט אַרויס.

אן אַנגענעמע איבערראַשונג איז פאַר אונז געווען דאָס מאָל דאָס שפּילען פון מאַדאַם שניצער אין דער ראָליע פון אייקעלע מוזיק'ס געליבטע. זי האָט ווירקליך געשפּילט די ראָליע גאַנץ גוט, און מיט איהר שפּילען האָט זי געענדערט ביז צו א גרויסען גראַד אונזער מיינונג פון פריהער, אז זי איז גאָר קיין אַקטריסע ניט, און אז זי טאָר גאָר אויף דער ביהנע ניט זיין.

נאָך א ראָליע אין דער קאָמעדיע איז געשפּילט געוואָרען מיט פיל חן פון מאַדאַם וואַראַן. מיר האָבען אויך וועגען מאַדאַם וואַראַן ניט געהאַט פיל גוטעס צו זאָגען ביי איהר ערשטען אויפטרעטען אויף דער ביהנע, אָבער אין דער לעצטער צייט האָט זי זיך אַרויסגעוויזען אלס א גאַנץ גוטע אַקטריסע. זי שפּילט איהרע ראָליען מיט חן און טאַלאַנט.

וועגען אלע אנדערע אַקטיאָרען, וואָס האָבען מיטגעשפּילט אין דער פיעסע, ווי מייזעל, סידני האַרט, מאַדאַם אַפּעל, ל. פריד, י. גאָלדשמיט, י. קאַצמאַן, און אלע אנדערע, קאָנען מיר זאָגען, אז זיי האָבען געטאָן אלעס, וואָס איז געווען מעגליך אין זייערע אומבאַדייטענדע ראָליען. אזוי האָט מייזעל געגעבען אונז א גאַנץ אינטערעסאַנטע קאַריקאַטור פון א לענדלאָרד, גאָלדשמיט פון א געמבלער, מאַדאַם אַפּעל פון דעם רעפאָרמער'ס ווייב, און אזוי ווייטער און אזוי ווייטער.

אלעס צוזאַמען, די קאָמעדיע און איהר אויפפיהרונג, קאָן באַטראַכט ווערען אלס געלונגען, און מיר ווידערהאָלען נאָך א מאָל, אז מיר האַלטען דעם פּראָלאָג פאַר פאַלשטענדיג איבעריג. די גאַנצע ביזנעס מיט דעם וועט איז א צוטשעפּעניש, וואָס מאַכט ביליג די קאָמעדיע. די קאָמעדיע וואָלט פיל געוואונען, ווען מען זאָל אוועקנעהמען פון איהם דעם מיט שפּייעכין צוגעקלעפּטען פּראָלאָג.

א זעהר אַנגענעהמען אָווענד האָבען מיר פאַרבראַכט אין דעם ענגלישען טעאַטער אין 133 מעקדוגעל סטריט, וואו עס איז געשפּילט געוואָרען די פיעסע „די יורשים".

די פיעסע האָט אין זיך גאַנץ וועניג האַנדלונג. און זי איז א טענדענץ־פיעסע. זי איז אלזאָ אלעס, וואָס א טעאַטער־שטיק זאָל ניט זיין. און פונדעסטוועגען האָבען מיר מיט גרויסען אינטערעס נאָכגעפאָלגט אלע דריי אַקטען פון דער פיעסע.

די פאַרפאַסערין פון דער פיעסע איז סוסאַן גלאַספעל, און זי האָט מיט איהר קונסט אונז געמאַכט פיהלען און גלויבען, אז די פיעסע איז דער פּראָדוקט פון א טיפע ענטריסטונג געגען אליז, וואָס עס איז געטאָן געוואָרען אין דער צייט פון מלחמה געגען די וועלכע זיינען באַקאַנט אונטער'ן נאָמען קאָנשיענשיאַס אבזשעקטאָרס און אז די משוגה'דיגע, ווילדע פאַראורטיילונגען דורך אונזערע דזשאַדזשעס האָבען געווירקט אויף זעהר פילע אמעריקאַנער צו קומען צו רעוואָלוציאָנערע איבערצייגונגען, וועלכע האָבען זיי געצוואונגען אָפּצובּרעכען מיט אליז, וואָס זיי האָבען ביז איצט געהאַלטען פאַר גוט און ריכטיג, און אויפצונעהמען א קאַמף אויף טויט און לעבען געגען אליז, וואָס געהט איצט אונטער דעם נאָמען אמעריקאַניזם.

דער אינהאַלט אלזאָ פון דער פיעסע, איהר צייטליכקייט און די שעהנקייט פון סטיל, דאָס האָט פאַר אונז געמאַכט די פיעסע זעהר אינטערעסאַנט, ניט אַכטענדיג אויף דעם, וואָס די מייסטע אַקטיאָרען, וואָס האָבען געשפּילט, וואָלטען געמאָנט פיל בעסער שפּילען.

דאָס איז שוין דאָס צווייטע מאָל דעם סעזאָן, וואָס מיר זיינען געווען אין דעם קליינעם ענגלישען טעאַטער. דאָס ערשטע מאָל האָבען מיר דאָרט געזעהן אויפגעפיהרט „עמפּעראָר דזשאָנס", א דראַמע, וועלכע האָט זיך געמאַכט א נאָמען אין דער דראַמאַטישער וועלט. נאַטירליך, קאָן מען ניט ערוואַרטען, אז אזאַ דראַמען, ווי „עמפּעראָר דזשאָנס" זאָל געשאַפען ווערען יערע וואָך. אָבער עס איז א פאַקט, אז ווען מען זאָל ניט קומען צו די פּראָווינסטאָון פּלייער, איז אימער דאָ וואָס צו זעהן. אמאָל מעהר, אמאָל וועניגער געראָטען, אָבער עס פיהלט זיך דאָרט אימער צו דאָס גרויסע שטרעבען צו געבען דאָס בעסטע, דאָס ריינסטע און דאָס נייסטע אויף דעם געביט פון דראַמע.

דער קריטיקער.

א שטיינדעל איז אַרויסגעפאַלען

(ערצעהלונג)

פון ש. ערדבערג.

ער האָט אוועקגעלייגט פאַר מיר א קליין, דין גאָלדען רינגעל, וואָס דער שטיין איז שוין אַרויסגעפאַלען דערפון, און מיט א שטילער, ווייכער שטימע, פול מיט ווייטאָג דורכגענומען, אַנגעהויבען דאָס האַרץ אַראָפּצורעדען:

— זעהסט דאָס רינגעל? דאַכט זיך, א רינגעל ווי אלע רינגען, עס ליגט אָבער אין דעם באַהאַלטען מיין לעבען, מיין גליק. ווי א כלה וואָלט אין דעם חלל געלעגען, ווי אן אלטע בייזע מכשפה וואָלט עס פאַרשאָלטען און פאַר'כישופ'ט. איך האָב עס ניט באַקומען פון אן אלטע בייזע מכשפה. ניין, א יונג שעהן מיידעל, א גוטע נשמה, האָט עס מיר געגעבען.

דרייצעהן יאָהר בין איך אלט געוואָרען, האָט מיר דער טאַטע מיטגעגעבען א קליין פעקעל זאַכען, א פּאָר גילדען אין קעשענע און מיך אוועקגעשיקט צום פעטער לערנען.

דער פעטער איז געזעסען מיט מיר און געלערענט. אין בית־המדרש האָב איך אליין געלערענט. און באַלד איז דאָס בית־מדרש פול געוואָרען מיט'ן סקאַמפּער עלוי. און וואָס מער דאָס שטעדטעל האָט גערעדט פון מיר, אלץ א בעסערע באַהאַנדלונג האָב איך באַקומען אין פעטער'ס הויז.

די מומע האָט מיר געגעבען דאָס שעהנסטע חלק פלייש נאָכ'ן פעטער, דאָס בעסטע שטיקעל פיש. און מיינע צוויי שוועסטערקינדער, דעם פעטער'ס צוויי שעהנע טעכטער, האָבען מיר די טרים אָפּגעהיט.

איך בין דאַמאָלט, ווי דער שטיינער, זעהר פרום געווען. האָב אויף מיינע שעהנע שוועסטערקינדער אפילו קיין קוק ניט געטאָן. זיי האָבען אויך געוואוסט, אז זיי דאַרפען מיר ניט שטעהן אין וועג, האָבען זיי זיך שטענדיג אָפּגערוקט פון מיר, פון דער ווייט געשטאַנען, פאַרגנעהערט [illegible]

איך האָב געוואוסט, אז פייגעלע, דעם פעטער'ס יונגסטע טאָכטער, איז מיין כלה. די עלטערען האָבען נאָך אויף מיין ברית געגעבען זיך תקיעת־כף אויפ'ן שידוך. אָבער דערווייל איז זי א מיידעל, איך — א בחור...

דריי יאָהר בין איך געווען אין פעטער'ס הויז. נאָר אויף א יום־טוב אַהיים געפאָהרען.

און די צייט שטעהט ניט. נאָכ'ן היינט קומט א מאָרגען און עס איז שוין אן אנדער טאָג. איך בין געוואָרען אן אנדערער. שטילערהייט געגומען לייענען ביכער. קיין גייעס ניט: די זעלבע געשיכטע האָט זיך דאָך מיט אונז אלעמען געטראָפען.

און מיט יעדען נייען בוך, וואָס איך האָב אין האַנט גענומען, האָבען זיך מיר די אויגען אלץ מער געעפענט. און איך האָב דערזעהן פייגעלען...

גאָר א שעהן מיידעל, הויך און איידעל, מיט אזאַ טייער, באַ'חנ'ט פּנימ'על, טיפע בלויע אויגען און א קאָפּ שאַטענע האָר, גלאַט אידישלאַך, צניעות'דיג פאַרקאַמט.

און פּלוצלונג האָט דער פעטער זיך אוועקגעלייגט און געשטאָרבען. פאַר'ן טויט האָט ער מיך מיט פייגעלען צום בעט צוגערופען און שטיל, שטיל, קוים מיט די ליפּען באַוועגט, האָט ער געזאָגט:

— אשר, געדענק, פייגעלע איז דיין כלה...

מער האָט ער ניט געזאָגט. פייגעלע האָט זיך צעוויינט. און איך, דאַכט זיך, דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען, זינט איך בין צו מיין שכל געקומען, האָב אויך געוויינט.

גאַנץ שבעה בין איך פון הויז צוזאַמען מיט אלע אבלים ניט אַרויסגעטראָטען. און מיט אמאָל, בין איך צו פייגעלען אזוי נאָהענט געוואָרען, אזוי צוגעבונדען.

חתונה האָבען זיינען מיר אָבער ביידע נאָך צו יונג געווען, בלייבען דאָרטען האָב איך ניט געקאָנט. [illegible]

אויך געווען גערעדט, בין איך אַהיים געפאָרען.

איינזיצען אין דער היים האָב איך שוין אויך ניט געקאָנט. עס האָט מיך געצויגען און געכישופ'ט ווארשאַ. טאַטע־מאַמע האָבען ניט געוואָלט הערען און געדענקען דערפון, בין איך אומגעזעגענט אוועק.

איך האָב אַנגעהויבען שרייבען בריף פייגעלען. טאָג ביי טאָג האָב איך איהר געשריבען, אויף ענטפער ניט געוואַרט און געשריבען. און אזוי ווארים, פול ליבע און בענקשאַפט. פייגעלע האָט מיר צוריק געענטפערט מיט דעם זעלבען. נאָר איז דאָך איהר האַרץ געווען צוברָאכען, אָהן א טאַטע, זיינען איהרע בריף נאָך ווייכער געווען, פול בענקשאַפט און טיפען צער.

איין מאָל בין איך צוגעפאָרען זעהן פייגעלען. זי איז געווען אזוי גליקליך מיט מיר! דעם גאַנצען ווייטאָג וועגען איהר טאַטע פאַרגעסען, נאָר אין די שטילע, טונקעלע פאַרנאַכטען, ווען איהר האַרץ איז פול מיט פרייד געווען, האָט זי שטיל באַדויערט:

— א שאָד, וואָס דער טאַטע האָט ניט דערלעבט, ער וואָלט זיך דאָך אזוי געפרעהט...

אזוי איז עס געווען די ערשטע צייט. און דו ווייסט דאָך, וואָס די גרויסע שטאָדט מאַכט פון אונז בחורים. מען הויבט אָן אויף זיין גאַנצע נעכט, מען ליגט אין די קאַפעס, מען ווערט אַנגעלאָפען, פרעמד צו זיך אליין און צום אלעם ליבען און היילינען. ניטאָ קיין גאָט, קיין טאַטע־מאַמע און וואָס פאַר א ווערט האָט דאָרט א קליין־שטעדטעלדיגע בעל־הבית'ישע מיידעל?...

די וואַרשאַווער מיידלאַך האָבען מיך פון פייגעלען אוועקגעריסען און איך האָב זי אַנגעהויבען פאַרגעסען. בריף געשריבען נאָר פון [illegible]

פון זיך און ניט פון איהר.

פייגעלע האָט דערפילט, איך האָב עס אין איהרע ענטפערס דערזעהן, אז איך בין אוועק אויף אן אנדער וועג. עס האָט איהר אוודאי געגוג וועה געטאָן און ווער ווייס, וויפיל נעכט זי האָט ניט געשלאָפען און שטילערהייט מיך באַוויינט...

מיר לאַכען פון די קליין־שטעדטעלדיגע בעל־הבית'ישע מיידלאַך. זיי זיינען אָבער גרעסער פון אונז, הייליגער און אויך שטאַרקער. איך האָב דאָס געזעהן ביים געזעגענען זיך מיט פייגעלען פאַר מיין פאָרען נאָך אויסלאַנד. אז איך בין אַריינגעקומען, האָט זי זיך אזוי דערפרעהט, איהר פּנים האָט אויפגעלויכטען, די אויגען האָבען געשיינט, זי האָט געוויינט, אז איך בין צו איהר צוגעקומען. נאָר אז איך האָב איהר געזאָגט, אז איך פאָר נאָך פּאַריז, איז דאָס גאַנצע ליכטיגקייט אין איהר פּנים אויסגעלאָשען געוואָרען. זי האָט אָבער גאָר ניט גערעדט, דער קאָפּ האָט זיך איהר נאָר געגומען בויגען און זי האָט דאָס מויל אזוי פעסט פאַרמאַכט.

זי איז מיט מיר צום באַהן געגאַנגען. און אז איך בין שוין אויפ'ן טרעפּעל פון צוג געשטאַנען, האָבען איהרע אויגען א גלאַנץ געטאָן, מיט טרערען פאַרלאָפען, זי האָט דאָס איינציגע רינגעל פון איהר פינגער אַראָפּגענומען און שטיל, שטאַמלענדיג עפּעס, מיר דערלאַנגט.

די באַהן האָט זיך גערירט און עס האָט זיך מיר געדאַכט, איך הער א שטיל געוויין. איך האָב אַרויסגעקוקט, די באַהן איז ווייט אוועק פון וואָקזאַל, איך האָב זי מער ניט געזעהן. נאָר אפשר האָט נאָר מיין האַרץ אין מיר געוויינט...

איך בין געזונטערהייט אָנגעקומען אין פּאַריז, האָב איהר א פּאָר מאָל געשריבען, באַלד אָבער אויפגעהערט און פון דעמאָלט אָן ווייס איך פון איהר גאָרניט.

די ערשטע צייט האָב איך דאָס רינגעל געהאַלטען טייער, ווי די אויגען אין קאָפּ. א סך מאָל אויסגעגאַנגען נאָך א שטיקעל ברויט, האָב עס אָבער ניט פאַרקויפט און אפילו פאַרזעצען ניט געוואָלט. און פיל מאָל, ווען איך בין אויפ'ן בעט געלעגען, [illegible]

...ן שטיינדעל איז ארויסגע־פאלען.

(שלוס פון זייט 10)

...רינגעל געקוקט, געקוקט גלאט אין
...וועלט אריין.
...און איין מאל האב איך זיך געטראפען
...א מיידעל. א היימיש מיידעל, פון
...ערע שטעטלאך, וואס איז אפשר צו־
...טאטע־מאמעס ארימקייט אוועק אין
...ברייטער וועלט.
...יענעם אווענט בין איך געווען זעהר
...ביטערט, אריינגעגאסען אין זיך א
...גלעזער וויין, „אבסענט" געטרונקען,
...דאס הארץ האט אזוי וועה געטאן, איך
...קראנק געווען... ביז שפעט ביינאכט
...אין מיט איהר געגאנגען, ניט וויסענ־
...אליין וואוהין. די טונקעלע סענא
...געלעגען רוהיג, פאריזער גאסען הא־
...געשוויגען און שווייגענדיגערהייט
...צעהלט מעשות פון איהרע אלטע צייי־
...זיינען אונז צוויי / אלטיטש־
...אפגעריסען און אפגעשליסען,
...מען. אפגעריסען און אפגעשליסען,
...א קליין פעקעל אין די הענט זיינען
...צום וואסער געגאנגען. איינער נעבען
...ערען זיך געזעצט, דעם קאפ אנגע־
...רט און זיך געלייגט שלאפען...
...איך האב א ציטער געטאן, אפגע־
...לט זיך און א זאג געטאן:
— איך געה ארויף צו אייך.
...זיינען מיר ארויף אין איהר צימעריל.
...אזוי לייכט איז עס אנגעקומען. אויפ'ן
...טען שטאק, שטיגען שמאלע, קרומע
...איינוועניג — גאט, מיין פאטער!
...א קיין פענסטער, בלויז עפעס א פיער־
...ליג לאך אין באלקען, און אזוי קאלט,
...ארים, אזוי פוסט... א רחמנות האט
...אנגענומען אויף דער ארימער,
...וואגעלטער מיידעל. איך האב
...רומגענומען, געקושט און געהאלזט,
...געשווארען. און זי האט זיך ניט
...ערט. האט אבער גארניט געזאגט,
...אויסגעהערט שטיל, גלייכגילטיג...
...האט דאס פארדראסען: וואס, זי
...בט מיר ניט! און ווי א משוגעת
...ט מיך באפאלען, האב דאס רינגעל
...טערגענומען, איהר אנגעטאן און גע־
...ט:
— נו, זעהסט, וועסט זיין מיין ווייב,
...וועל מיט דיר חתונה האבען.
...אז דאס מיידעל איז גאר אן אנדער
...ש געווארען. זי האט אויפגעצאפעלט,
...פנים האט אויפגעשיינט, ווי א ליכט
...הימעל וואלט דערויף גערוהט, אזוי
...אזוי הייליג האט זי אויסגעזעהן.
...על'ס ריינקייט, פייגעלע'ס הייליג־
...! די הענט האט זי מיר געקושט
...ווי א טרייער הונט, וואס האט זיין
...הבית געהאט פארלארען און צוריק
...ען, אזוי געגלעט און געלאסטשעט...
...אין דער פריה האב איך זיך אויפגע־
...ען און געוואלט אוועקגעהן, האט זי
...ניט אוועקגעלאזט. איך מוז עסען.
...האב איך געגעסען. זי האט מיך גע־
...ן אין טעאטער — גוט, איך בין גע־
...ען. נאך איין מאל ארויפגעהן צו
...האב איך ניט געוואלט. איך ווייס,

איך בין דאך נעכטען געווען שיכור...
און זי, דאס עלענדע, איינזאמע מיידעל, האט מיך אנגעקוקט אזוי מארנע, דאס רינגעל אויסגעטאן און געזאגט:
— איך דארף עס ניט...
איך האב עס איהר אפילו געוואלט לאזען, נאר איז פייגעלע אויסגעוואקסען פאר מיר, זי קוקט אזוי שטום, פול וועה־טאג און צער. און איך וואלט דאך דער מיידעל א האלב לעבען אוועקגעגעבען, נאך אלעמען האב איך זיך געפיהלט שולדיג, אבער פייגעלע'ס רינגעל, ניין! איך האב עס צוריק גענומען און בין געווען אזוי גליקליך דאמיט, אז איך האב אן מיין גאנ־צער נבלה אנטקעגען דאס ארימע מיידעל פארגעסען.

שווער איז מיר נאר געווען דער אנ־הויב. פון דאמאלט אן איז דאס רינגעל געגאנגען פון איין מיידעל צו דער אנדע־רער, איינע האט עס געטראגען לענגער, א צווייטע ווייניגער און איך האב עס אליץ צוריק באקומען.

און א מארנע זאך! געווען א מיידעל וואס איך האב יא געוואלט, שטארק גע־וואלט זי זאל האלטען דאס רינגעל, האב זי ליב געהאט און געוואלט מיט איהר חתונה האבען, גוטע חברים האבען אבער דאס רינגעל ביי איהר געזעהן, צולאכט זיך און געזאגט:
— ער האט שוין אייך אויך געגעבען דאס רינגעל...

און וואס ווייסען מענשען דעם אונטער־שייד צווישען פאלשקייט און ערליכקייט? זיי האבען געמיינט, אז אויך דאס מאל איז ניט מער ווי א שפיל אויף א קורצע צייט, האבען זיי איהר אליץ דערצעהלט. זי האט עס מיר הייליג צוריק געגעבען און מיר שארף אפגעהאקט:
— איך וויל מיט אייך מער ניט האבען צו טאן...

זעהסטו, איצט, אין ניו יארק, טו איך עס מער ניט. איך גיב עס צו קיינעם ניט אוועק. בין אבער אזוי צוגעוואוינט דער־מיט, אז איך געדענק עס גאר ניט מער. נאר אט טראג איך עס.

נעכטען אויף דער נאכט גיב איך א קוק, ניטא דער שטיין. א שאד, אן אפאל, געווארפען אזוי פיל שעהנע קאלירען, נו, פארפאלען, וועל איך לאזען אריינזעצען אן אנדער שטיינדעל.

זיינען דאך אבער דא ווייבער אויף דער וועלט. זיץ איך אזוי ביי מיינע בעלי בתים אין הויז, דערזעהט די מיסעס, אז דאס שטיינדעל איז ניטא, מאכט זי א געשריי:
— מיסטער! איהר האט פארלארען דאס שטיינדעל!
— יא, איך ווייס — ענטפער איך און ווייס אליין ניט פאר וואס צוגעגע־בען — ס'איז פון מיין ערשטע געליבטע...
די אידענע איז בלאס געווארען און שטיל ארויסגעשטאמעלט:
— א שלעכטער סימן... ווער ווייס?... גאט זאל אפהיטען... זי איז אוודאי גע־שטארבען...
מיין מיסטער, א פרומער איד, איז אויפגעשפרונגען, אויפגעשפיגען און מיט כעס אויסגעשריען:
— וואס פלוידערסטו, נארישע אידע־נע, א שטיינדעל איז ארויסגעפאלען, איז ביי איהר גאר געשטארבען...
איך האב זיך צולאכט. קענסט מיך דאך, איך גלויב ניט אין אזעלכע נאריש־קייטען. נאר גלויב הייגט, גלויב מאר־גען — די נעכטיגע נאכט האב איך ניט געשלאפען... אויף געלעגען, פון איין זייט אויף דער צווייטער זיך געווארפען און דאס גאנצע בילד מיט'ן פעטער'ס טויט האט זיך מיר באוויזען, נאר ניט דער פע־טער איז עס, נאר זי, פייגעלע, מיין טייע־ער, ליב פייגעלע איז געשטארבען...

און אזוי האב איך ניט קיין מנוחה, איך לאך אליין פון זיך, איך גלויב ניט, נאר וואס קאן איך מיר העלפען, איך זעה אבער דאך, ווי פייגעלע ליגט טויט, דאס פנים דאר, געל... גאט אין הימעל! זאל עס טאקע זיין אזוי? איז טאקע פייגעלע געשטארבען?... גאט!

טעלעפאן גרעמערסי 2441
די לעאנארד פרעס
42 איסט 23טע סט., ניו יארק

אויף אויסצאלען
דאס ערשטע מאל
נאר אין ניו יארק

און אפשר נאר פאר א קורצער צייט

ווערען געגעבען

אלע ווערק פון שלום עליכם

א גאנצער סעט פון 20 בענדער, שעהן געדרוקט און פראכטפול גע־בונדען מיט גאלד־שניט פון אויבען, ווערט

גלייך אריינגעשיסט פריי

דער פרייז: דער פרייז פאר דעם סעט שלום עליכם'ס ווערק אויף אפצוצאהלען איז דערזעלבער קאטאלאג פרייז וואס פאר באארעס געלד. פאר די 20 בענ־דער $53.50 ($1.50 ווייניגער ווי מ'קויפט סע־ריעסווייז פאר קעש).

די צאהלונגען: די צאהלונגען ווערען געמאכט אויף פאלגענדען אופן: $3.50 ביים באשטעלען. דעם באלאנס אין צעהן חדשים צייט — צו 5 דאלאר א חודש.

באשטעלט דירעקט: פילט אויס דעם קופאן און שיקט אונז צו. קיין געלד דארפט איהר מיט דעם ניט שיקען. אונזער פארטרעטער וועט אייך באזוכען, נעמען די ערש־טע איינצאהלונג און אין משך פון א וואך האט איהר ביי זיך אלע ביכער.

שלום עליכם פאנד.

SHOLOM ALEICHEM DISTRIBUTING CORPORATION
31 UNION SQUARE, NEW YORK

גערערטע פריינט:
זייט אזוי פריינדליך און שיקט מיר א סעט שלום עליכם'ס ווערק, פראכט־אויסגאבע אויף אויסצאהלונגען.
נאמען — — — — — — — — — — — —
גאס — — — — — — — — — — — — —
אפארטמענט — — — — — — — — — — — —

אמאלגאמייטעד קלאדינג סיסטעם
א קאאפעראטיווע אונטערנעמונג

געפיהרט פון די
קליידער ארבייטער אין ניו יארק
קויפט דירעקט פון די ארבייטער!
העלפט באקעמפען דעם „אפען שאפ"!
סוטס און אווערקאוטס
פארטיגע און צו ארדער פון
די בעסטע וואלענע וואארעס
$32 TO $50
דער קאאפעראטיווער פלאן שאפט אפ
ניט־נויטיגע אויסגאבען און פראפיטען.

אמאלגאמייטעד קלאדינג סיסטעם
827 בראדוויי, צווייטער פלאר

...קלאוס און סקוירט פרעסערס יוניאן לאקאל 35
קומט פייערען דעם
...ערשטען מאי!
...ונזער לאקאל האט באשלאסען צו פייערען דעם ערשטען מאי מיט א
קאנצערט און באל
אין פארק וויו פעלעס
3 וועסט 110טע סטריט, אנטקעגען דעם סענטראל פארק

פאלגענדע טאלאנטען וועלען אנטייל נעמען:
דער באריהמטער ארטיסט סעמועל גאלדענבערג פון 2טע עוועניו טעאטער, וועט דעקלאמירען און פארלעזען.
...מיס שריינער, די באוואוסטע סאפראנא, וועט זינגען אידישע און רוסישע פאלקס לידער.
...אייב גאלדבערג, א באריהמטער נייער טאלאנטפאלער וויאליניסט, וועט שפילען וואונדערליכע זאכען.
...שילער'ס בענד וועט געבען גוטע סעלעקשאנס און שפילען צום באל.
רעדנערס וועלען מיר אדווערטייזען נעקסטע וואך.
...דער מעמבער איז בארעכטיגט צו 2 טיקעטס פריי. — קומט און בא־זארגט זיך מיט טיקעטס.
עקזעקוטיוו באארד לאקאל 35!
דזש. ברעסלאוו, מענעדזשער.

וועלען מוזען אין דער נאהענטער צוקונפט געמאכט ווערען, בכדי אז געוויסע אויסזעצונגען מצד די בעלי־בתים זאלען פארריכט ווערען. אנדערע ווידער, און די זיינען אין דער גרויסער מעהרצאהל, גלויבען, אז קיינע ענדערונגען זיינען ניט נויטיג, און זיינען איבערצייגט, אז עס איז בלויז א פראגע פון צייט, און אלעס וועט זיך איינארדנען. די פראדוקציאן, אזוי גוט ווי די מינימום און העכער ווי די מינימום, וועט מיט דער צייט פון זיך אליין עטאבלירט ווערען, אזוי אז קיינע צוויסטיגקייטען וועלען מעהר ניט דארפען פארקומען איבער דעם. אבער וואס איינעמס מיינונג זאל ניט זיין, אלע זיינען איינפארשטאנען, אז צוריק צו שטיק־ארבייט וועלען מיר ניט געהן. דאס פארשטעהען שוין אפילו מאנכע פון אונזערע ארבייטס געבער, דאס גיבען שוין צו די געוועזענע, פון אנפאנג, געגנער צו וואך־ארבייט. עס איז אבער פארבליבען א קליינינקשטער טייל, נו, יא, א מיאוס׳ער טייל, וועלכער וויל אונטער קיינע אומשטענדען ניט נאכגעבען, און אויב זיי קאנען ניט אויספיהרען צו ארבייטען שטיק־ארבייט פאר יענעם, נעמען זיי זיך צוזאמען און מען עפענט" א „שאנד הייזקע" אונטער דעם זאנסט שעהנעם נאמען „קארפארעישאן", און מען איז ניט נאר מקיים די מצוה פון ארבייטען שטיק־ארבייט, נאר מען טוט אלעס אין דער וועלט, מחלל צו זיין ניט נאר יעדען יוניאן געזעץ, נאר אויך די פשוט מענשליך אנגענומענע עלעמענטארע רעגעלען פון ארבייט און ארבייטער. רעדט איהר מיט זיי און פרובירט זיי צו איבערצייגען, ווי שעדליך זייערע האנדלונגען זיינען פאר די איבעריגע ארבייטער אין טרייד און ווי דעמאראליזירענד זייערע אויפטואונגען זיינען פאר דער אינדוסטריע אלס גאנצע, ענטפערען זיי אייך גאנץ „נאאיוו", דאס זיי דענקען, אז זיי האבען א רעכט צו זיין זייערע אייגענע בעלי־בתים און זייערע אייגענע שקלאפען. און טאן קאנט איהר זיי ווייניג. רופען א סטרייק? וועמען? אלע וואס ארבייטען זיינען דאך אליין די באסעס, און סטרייקען קענען זיך אליין קאן מען דאך ניט ערווארטען!

אונזער יוניאן טוט אלעס, אום דיזע ווערים אויסצוראטען, אבער די אויפגאבע איז א שרעקליך שווערע און זעהר אומאנגענעמע. דאס טראגישע פון דעם איז נאך, וואס אונזערע מעמבערס, ווארשיינליך ניט באגרייפענדיג די גאנצע שעדליכקייט פון אזעלכע איבעראל געגרינדעטע „אינסטיטוציעלאך", חבר׳ן זיך און פארברייגען, ניט זעלטען, מיט אט דיזע מענשעלאך, און דאס, נאטירליך, מאכט די אזוי אויך שלעכטע לאגע נאך מעהר שלים. וואס עס וועט נויטיג זיין, איז א ברייטע אגיטאציע צווישען אונזערע מעמבערס וועגען דיזען ענין, אן אגיטאציע, וועלכע זאל ניט נאר העלפען אפשאפען די שוין עקזיסטירענדע קארפארעישאנס שאפקעס, נאר זאל אויך מיטברייגען, אז א טייל פון אונזערע רייהען זאלען ניט נאכפאלגען דיזען ביישפיל, ניט חבר׳ן זיך מיט דיזע ברואים, ארויסצייגען זיי די גרעסטע פאראכטונג. דאס וועט זיכער ברייגען עטוואס נוצען. זאלען זיך אט דיזע מאדערנע סקעבס פילען אומבאקוועם אין דער געזעלשאפט פון ארענטליכע און אנשטענדיגע ארבייטער און זיי וועלען פריהער אדער שפעטער אנפאנגען איינזעהן, אז ניט מאכענדיג קיין צו גרויסע גליקען יעדענפאלס, וועלען זיי באשליסען אין גאנצען אויפצוגעבען.

„די מצה מיט א געשמאק"
געברידער האראוויטץ און מארגארעטען
מצה כשרה לחג הפסח
HOROWITZ BROS & MARGARETTEN

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר :: און די לעזער ::

ו. אייזנער. — 1. מכח אייערע טענות צו דער רעדאקציע פון די „פרייע ארב. שטימע" קאנען מיר אייך ראטען אין דער צוקונפט ניט צו ווענדען זיך צו אונז, נאר דירעקט צום רעדאקציאנס־קאלעגיום פון דער צייטונג. מיר האבען לחלוטין קיין דעה ניט אין דער „פרייע ארבייטער שטימע", און ווילען עס אויך ניט האבען. עס שיינט, אז איהר זיינט גערעכט, אבער פונדעסטוועגען שווערען אויף דעם ווילען מיר ניט, מען דארף אימער אויסהערען דעם צווייטען צד. די גערעכטיגקייט אבער פון אייערע טענות הענגט גאר ניט אפ פון דעם, צי איהר האט יע אדער ניט בייגעטראגען צו דער עקזיסטענץ פון דער „פרייע ארבייטער שטימע". ווען אפילו איהר וואלט פאר איהר גארניט געטאן, דאך אייער פראטעסט האט באדארפט פארעפענטליכט ווערען, אויב ער איז נאר געווען אנשטענדיג אנגעשריבען און באגרינדעט, וועניגסטענס, פון אייער שטאנדפונקט; אבער, ווי געזאגט, מיר ווילען זיך ניט אוועקשטעלען אין די פאזע פון א ריכטער. דאס האט צו טאן אויסשליסליך מיט די, וועלכע נעהמען איצט א דירעקטען אנטייל אין דער „פרייע ארב. שטימע". 2) מיר זיינען פון א פונקט פארקערטער מיינונג, ווי אייערע. מיר מיינען, אז דער אפענער בריף פון אגורסקי צו ב. שלעזינגער איז געווען א שטיק אומפאראנטווארטליכע אפענע חוצפה. מען קומט ניט ארויס אין דער עפענטליכקייט מיט אן אנקלאגע אויף דעם גרונד פון אלערליי קלאנגען, וועלכע געוויסע פארליימדער און ליגנער האבען א פערזענליכען אינטערעס צו פארשפרייטען וועגען א מענשען, וועלכער שטעהט פאר יאהרען און יאהרען אין עפענטליכען לעבען. מען טאר ניט ארויסקומען און זאגען, למשל, אז אין דער שטיל רעדט ער אנדערש, ווי אין דער עפענטליכקייט, ווען מען האט ניט קיין באווייזע פאר דעם. און ווען איינער זאל אפילו יא רעדען אין דער שטיל אנדערש, ווי אין דער עפענטליכקייט, איז עס אויך ניט קיינעמס דאגה. דאס איז נאר א פראגע פאר דעם מענשענס אייגענעם געוויסען. מען אורטיילט ניט א מענשען לויט דעם, וואס ער רעדט אדער דענקט אין דער שטיל, נאר לויט זיינע עפענטליכע רייד און האנדלונגען. עס איז אויך א שטיק חוצפה ארויסצוקומען אין דער עפענטליכקייט און ערקלערען, אז א געוויסער מענש האט זיך דא אדער דארט ערקלערט אלס א קאמוניסט, ווען ער קאן, אויב ער וויל, דאס אליין טאן. און א מענש האט א רעכט צו בייטען זיינע מיינונגען, און איז ניט מחויב קיינעם רעכענשאפט אפצוגעבען. און אויב עס איז אמת, ווי עס ווערט ערקלערט אין דעם אפענעם בריף, אז ווען שלעזינגער וואלט זיך ניט ערקלערט אלס קאמוניסט, וואלט מען איהם גאר אין רוסלאנד ניט אריינגעלאזען, איז דאס אליין די ערגסטע רעקאמענדאציע פאר דעם איצטיגען רוסישען רעזשים. דער אמת אבער איז, אז ב. שלעזינגער, כאטש דאס איז געווען העכסט ריזיקאליש פאר איהם אזוי צו האנדלען, האט זיך קיינמאל ניט ערקלערט און ניט געקאנט ערקלערען אלס אזעלכער. מען האט אין רוסלאנד געוואוסט, אז ער איז א מיטגליד פון דער סאציאליסטישער פארטיי, און פאלגליך שוין ניט קיין קאמוניסט, וועניגסטענס אזא, ווי דאס פאדערט דער בית־דין פונ׳ם דריטען אינטערנאציאנאל. מען האט געוואוסט, אז ער איז דער פרעזידענט פון דער אינטערנעישאנאל לעידיס גארמענט ווארקערס יוניאן, וועלכע איז אנגעשלאסען אן דער אמעריקאן פעדערעישאן אוו לייבאר, און פאלגליך קאן ער זיכער ניט זיין קיין קאמוניסט. עס איז אלזא קלאר, אז שלעזינגער האט ניט געקאנט זאגען, דאס ער איז א קאמוניסט. וואס ער האט יא געזאגט אונטער דעם איינפלוס פון די רוסישע אומשטענדען, איז אט וואס: כאטש ניט קיין קאמוניסט, דאך ווען ער וואלט געווען אין רוסלאנד, וואלט ער געווען אויף דער זייט פון דעם איצטיגען רעזשים. דאס האט ער ווידערהאלט אויך דא אין פילע פון זיינע רעדען. ווידער, וואס אנבאטרעפט זיין צוזאג צו אפעלירען פאר הילף פאר רוסלאנד, דאס האט ער ערפילט, און ער טוט עס נאך איצט אויך. איהר טענה׳ט, אז ער האט עס געקאנט אויספיהרען די זעלבע וואך, וואס ער איז געקומען. האט איהר א טעות. שלעזינגער איז דער פרעזידענט פון דער אינטערנעישאנאל, אבער ניט קיין דיקטאטאר. די פראגע האט געמוזט פארגעבראכט און באשלאסען ווערען פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד. און דאס האט אויך פאסירט. אבער די פארשידענע אומשטענדען האבען געמאכט דערווייל אוממעגליך די אויספיהרונג פונ׳ם באשלוס. און דאס, וואס אייך דוכט זיך, אז דאס וואלט געקאנט לייכט אויסגעפיהרט ווערען, ניט אכטענדיג אויף אלע שטערונגען, איז עס נאך קיין ראיה ניט, אז עס איז אזוי. אזוי ווי איהר דריקט אויס אייער פולען צוטרוי צו אונז אין אייער בריף, ערקלערען מיר אייך, אז דאס איז ניט געווען מעגליך. 3. מיר ווייסען ניט, וועלכען סארט מיטינג איהר האט געהאט אין זינען. אבער פון אייער בריף איז קלאר, אז איהר גיט יענע מיטינג־צושטערער רעכט דערפאר, וואס זיי זיינען געווען ניט בלויז עטליכע, נאר א גאנצע מאסע. און דאס איז פאלש. א זאך ווערט ניט גוט און ריכטיג נאר דערפאר, ווייל א סך מענשען טוען איהר. און אין דעם פאל איז עס באזונדערס ריכטיג. דער דזשוינט באארד רופט א מיטינג און אינסטרואירט איינעם פון זיינע מיטגלידער צו פיהרען דעם טשער. וואס מיינט עס? דאס מיינט, אז דער דזשוינט באארד האט בדעה פארצוברייגען געוויסע פראגען פאר׳ן מיטינג, און נאר דער אויסגעוועהלטער טשערמאן ווייס, וואס עס איז אייגענטליך דער צוועק פון דעם מיטינג. ווען אלזא איניגע האבען אנגעהויבען ליארעמען: וועהלען א טשערמאן, האבען זיי דאך ניט געקאנט מיינען קיין אנדער זאך, ווי נאר צו צושטערען דעם מיטינג פון דזשוינט באארד, איינבארופען פאר א געוויסען צוועק. און, אויב עס איז אמת, אז נאכהער איז דאס געווארען די פאדערונג פון דער גאנצער פארזאמלונג, צייגט עס נאר, וואס פאר א היסטערישער עלעמענט עס איז געווען פארטראטען אויף יענעם מיטינג, און ווי ווייניג ער האט פארשטאנען, וועגען וואס עס האט זיך געהאנדעלט. נאטירליך, איז דער גרויסער עולם אומשולדיג, אבער די עטליכע, וועלכע האבען איהם אויפגעריצט צו אזא אומפאראנטווארטליכע האנדלונג, געהערען זיכער צו דעם סארט, וועגען וועלכען שלעזינגער רעדט אין זיין בריף. 4. מיר זיינען ניט איינפארשטאנען מיט אייך, אז דער באטרעפענדער ארטיקעל איז פול מיט בויך־סברות, כאטש, דעם אמת זאגענדיג, זיינען אמאל אויך בויך־סברות זעהר נוצליך. יעדער אמת איז צום גרויסען טייל א רעזולטאט פון פריהער־געמאכטע השערות, היפאטעזען, אדער ווי איהר רופט עס, בויך־סברות. אונזערע לעזער זיינען, אדער דארפען זיין, שוין אזוי אנטוויקעלט, אום צו קאנען אליין קומען צו א שלוס פון געוויסע השערות. א חוץ דעם, זיינען פאראן זאכען, וועגען וועלכע מען קאן זאגען עטוואס גאנץ דעפיניטיוועס. פאראן אבער אזעלכע זאכען, וועגען וועלכע צו זאגען עטוואס באשטימטעס, וואלט געווען בלויז א שארלאטאנסטווא. און די לאגע איצט אין רוסלאנד איז אזא, אז קיין עהרליכער געוויסענהאפטער מענש וועט זיך ניט אונטערנעהמען צו זאגען דאס באשטימטע, דאס אנטשיידענדסטע. דערפאר קאן עס ניט טאן אונזער, ריכטיגער, אייער „גערעכטיגקייט". איהר פארלאנגט פון אונז עטוואס אוממעגליכעס. מיר ראטען אייך אפצואווארטען נאך א שטיקעל צייט, ביז די זאך וועט ווערען א ביסעל קלארער. אבער דערווייל זיינען אט די השערות פון גרויסען נוצען, און ניט פון קיין שאדען, ווי איהר מיינט. 5. דאס טוען מיר, מיר באמיהען זיך אימער צו פארזעצען אין יענעמס לאגע, און מיר ערקלערען אייך, אז מיר פארשטעהען בעסער, ווי פילע זאגענאנטע „באלשעוויקעס", ווארום די איצטיגע קעמפער אין רוסלאנד מוזען אזוי האנדלען. אבער דאך שטערט עס אונז ניט צו זעהן, אז די לאגע איז א פאלשע. 6. מיר זיינען שוין אלט גענוג ניט צו גלויבען אלערליי פלאטקעס. אונזער שטעלונג איז געשטיצט אויף פאקטען. זעהט, וואס די דאזיגע מענשען, פאר וועמעס כבוד איהר נעמט זיך אן, פאטשקען אין זייערע רינשטאק־בלעטלאך, און איהר וועט פארשטעהן, אז קיינער האט זיי ניט באדארפט פארליימדען פאר אונז.

ז. אסטראווסקי. — איהר דארפט ניט פארגעסען, אז אונזער צייטונג איז א טרייד־צייטונג, און מיר קאנען ניט אפגעבען פיל פלאץ פאר זאכען, וועלכע זיינען אייגענטליך אינגאנצען אויסער אונזער טעטיגקייט. מיר האבען דאס ביז איצט צוגעשיקטע פארעפענטליכט, אבער מער קאנען מיר ניט. איבערהויפט איז דער צוגעשיקטער ליפלעט אין גאנצען פון א פאלעמישען כאראקטער. עס איז נאך ביי אונז אליין א גרויסע פראגע, אויב עס קאן איצט זיין די רייד פון א ס א צ י א ל י ס ט י ש ע פאלעסטינא. אויב פאלעסטינא זאל קאנען ווערען א לאנד, וואו מענשען זאלען קאנען אמאל לעבען, מוז אין איהר, ווי אונז דוכט זיך, אריינגעלייגט ווערען אן אומגעהייערער קאפיטאל. און ווי קהל זאל ניט זיין ענטוזיאסטיש פאר די ווידער־אויפלעבונג פון ארץ־ישראל, קאנען מיר אבער קוים גלויבען, אז ער זאל עס זיין אין שטאנד בייצוטראגען אט דעם נויטיגען קאפיטאל. ניין, דער וועט מוזען קומען, אויב ער וועט קומען, פון פריוואטע מענשען, וועלכע וועלען אינוועסטען זייערע קאפיטאלען מיט דער זעלבער אבזיכט ווי אלע אנדערע קאפיטאליסטען, צו מאכען פראפיט. אונטער אזעלכע אומשטענדען זעהען מיר גאר קיין מעגליכקייט ניט איצט פאר א סאציאליסטישער פאלעסטינא. דאס איז אונזער מיינונג. מיר ווילען אבער זיך ניט פאר׳עקשנ׳ען, און באשטעהן, אז די דאזיגע מיינונג איז די איינציגע ריכטיגע. מעגליך, אז עס איז דא וואס צו זאגען פאר אייער מיינונג, אבער דער פונקט איז, דאס די „גערעכטיגקייט", אלס א טרייד־צייטונג, איז ניט דער פלאץ פאר אזא דיסקוסיע. וועגען צושיקען ביכער, שרייבט אן א קורצען אויפרוף, און מיר וועלען איהם פארעפענטליכען. וועגען דאס צושיקען פון אונזער צייטונג, ווענדעט זיך צום מ ע נ ע ד ש ע ר. ער וועט געוויס מיט פארגעניגען אייך צושיקען די צייטונג.

קלאוקמאכער. — מיר זיינען בשום אופן ניט פון דער מיינונג, אז דער אלדערמאן, וואס האט געשטימט געגען באוויליגען „די פרייהייט פו שטאדט" צו איינשטיין און וויצמאן, די ציוניסטישע „אמבאסאדארס", איז דערצו געטריבען געווארען פון דעם געפיהל פון אנטיסעמיטיזם. ער אליין לייקענט עס. און זיין ערקלערונג, אז ער ווייס נאר ניט וועגען איינשטיין, ערקלערט די זאך גאנץ פשוט. וואס ווארום דוקא איהם אנהענגען א לונג־און־לעבער אויף דער נאז? און אז איהר ווילט וויסען אונזער מיינונג, מוזען מיר אייך זאגען, אז דער אלדערמאן האט געהאנדעלט גאנץ עהרליך און פארנינפטיג, און דער באארד אוו אלדערמען, וועלכער ווייס פונקט אזוי ווייניג וועגען איינשטיין און זיין טעאריע, ווי דער איינציגער געגנער, האט געהאנדעלט זעהר נאריש און היפאקריטיש. ווארים ווייס דען אירגענד וועלכער פון די אלדערמען, וואס איינשטיין האט אויפגעטאן, און וואס זיינען זיינע פארדינסטען פאר דער וויסענשאפט? דאך ניט. מעהר ניט, ווי גלויבען, וואס די רעפארטערס פלוידערען אין די צייטונגען, און וועלכע זיינען אין דעם ענין פונקט אזוי אומוויסענד, ווי אונזערע אלדערמען, איז דאך פאלגליך די באוויליגונג פון דער „פרייהייט פון שטאדט" פון אזא מין באארד ניט מעהר, ווי א נארישע און פוסטע צערעמאניע, וועלכע קען פארשאפען גאנץ וועניג כבוד אונזער אידישען געלערנטען. און טאקי צוליב דעמזעלבען גרונד האבען מיר גארניט געהאט וועגען דעם אין דער „גערעכטיגקייט", ווייל צו זאגען אייך דעם אמת, האבען מיר אויך א גאנץ קנאפען באגריף וועגען איינשטיינ׳ס טעאריע וועגען רעלאטיוויטי, איבער וועלכע אלע אונזערע זשורנאליסטען שרייבען עס מיט אזא גלאטקייט, אזוי ווי זיי וואלטען עפעס פארשטאנען. וואס אנבאטרעפט זייער מיסיע צו שאפען געלט פאר דער אויפבויאונג פון פאלעסטינא, האבען מיר נאר ווירקליך ניט קיין פעסטגעשטעלטע מיינונג איבער דעם, ווי ווייט דער דאזיגער פלאן קען, כאטש אויף וויפיל ניט איז, לייזען די אידישע פראגע. און אט דערפאר האבען מיר ניט געהאט וואס צו זאגען וועגען די געסט אין לעצטען נומער און קענען אויך גארנישט זאגען אין דעם נומער, כאטש איהר פארלאנגט עס פון אונז.

יונגער פאעט. — יע, אדער ניט קיין פאעזיע, אבער קודם כל, ווען מיר לייענען עטוואס, ווילען מיר עס פארשטעהן, באנעהמען מיט׳ן שכל. מיר ווילען וויסען, וואס דער שרייבער, דער זינגער וויל. פון אייערע עטליכע געדיכטע קענען מיר דאס ניט אויסגעפינען. איהר באפרידיגט ניט אט די סאמע ערשטע פאדערונג, אז דער לעזער זאל וויסען, וואס איהר ווילט פון איהם. עס קלעפט זיך ניט ביי אייך א ווארט צו א ווארט, פונקט ווי איינער וואלט גערעדט פון היץ, ווען דער קראנקער ווייס אליין ניט, וואס ער רעדט. פאר אזעלכע געדיכטע, ווער עס זאל ניט זיין דער דיכטער, האבען מיר איין פלאץ — דעם וויסט־באסקעט.

מ. וואלאך. — עס מעג קלינגען אביסעלע אפיקורסיש, אבער אזוי ווי איהר פרעגט אונז, מוזען מיר אייך זאגען, אז לויט אונזער מיינונג, איז דער לימוד „טאלעראנץ" א פיל טיפערער און שווערערער ענין, ווי דער לימוד קלאסענקאמף. וואס איז דער לימוד פון קלאסענקאמף? דאס וואס דער טעגליכער לעבען ברייגט אויף שריט און טריט, און איינער דארף ניט זיין ווירקליך קיין געלערנטער, אום צו באנעהמען די ריכטיגקייט פון דעם. זעהט איהר, טאלעראנץ — דאס איז שוין א פיל, פיל אידעלערער ענין. נאר א מענש, וואס האט ווירקליך א גאנץ ברייטען בליק אויפ׳ן לעבען, א מענש וועלכער ווייס אז צו יעדער פראגע זיינען דא צוויי זייטען; א מענש, וועלכער האט זיך ארויפגעארבייט צו דעם גראד פון א זעלבסטשטענדיגען דענקער, וואס נעהמט ניט זיינע אידעען אויף תיילען גלויבען פון דעם אדער יענעם רבי, פון דעם אדער יענעם עדיטאריעל, דער קען זיין אמת טאלעראנט. אזא מענש קען פארשטעהן, אז איינער קען האבען אן אנדער מיינונג, ווי זיינע, און דאך ניט זיין קיין פאררעטער, קיין פארליעז, און אויך ניט קיין נאר. אבער, וויפיל האבען מיר אזעלכע מענשען? און זאגאר צווישען די, וועלכע האבען א פרעטענזיע צו זיין געבילדעטע? גאנץ וועניגע. די מייסטע פון אונז שטעקען נאך אין זייערע איינגעזאפטע פון דער פריהסטער יוגענד פארורטיילען, און זיי באטראכטען אלס געפעהרליכע און שעדליכע אפיקורסות יעדען געדאנק, וואס איז להיפוך צו זייערע. אמאל האבען מיר געגלויבט, אז אלס רפואה צו דעם איז בלויז נויטיג דאס פרעדיגען פון טאלעראנץ. די ביטער׳ע ערפאהרונג אבער האט אונז געלערנט, אז דאס העלפט ניט. דיזעלבע טאלעראנץ פרעדיגער ווייזען דאך ארויס אין דעם פאל, ווען עס ווערט אנגעריהרט איינער פון זייערע געשעפטען די געפעהרליכסטע אינטאלעראנץ. דערפאר, די איינציגע רפואה דערצו איז אליין א מעהר ברייטערע און טיפערע בילדונג. דעם פאל אבער, וואס איהר דערמאנט, דאס שטופען זיך אין די קארס, דאס ניט אפטרעטען דעם פלאץ א שוואכ־ע׳ן — דאס האט ניט צו טאן מיט טאלעראנץ אין דעם זין, ווי מיר האבען עס ערקלערט. דאס איז פשוט׳ע גראבקייט, אונגעצויגענהייט, וועלכע איז דער אפקלאנג פון אונזער אלגעמיינעם באפ־לאפ־לעבען, אז, ווער עס באפט ניט, דער האט ניט. נאר די גרונדליכע ענדערונג פון אונזער לעבען וועט מאכען א סוף צו די דאזיגע גראבקייט. מוסר־דרשות וועלען קנאפ וואס העלפען.

א נייע באנק אינסטיטוציע אין די בראנקס

די בראנקס איז איצט רייכער געווא־
מיט איינע פון די בעסט־ארגאניזיר־
פינאנץ־אינסטיטוציעס אין גרייטער
יארק. דאס איז די בראנקס ברענטש
די „באנק אוו יונייטעד סטייטס“. די
נק געפינט זיך אין איהר אייגענער ביל־
, וואס איז ספעציעל אויסגעבויט גע־
רען אויפ'ן קארנער סיטערן בולווארד
פרימאן סטריט. די בילדינג איז גע־
ט לויט דאס לעצטע ווארט אין דער
ביטעקטור, און איז א ציהרונג פאר די
נקס.

די באנק האט זיך געעפענט מאנטאג,
ם 28טען מערץ, און 8 אזייגער אין
ר פריה יענעם טאג, האבען הונדערטע
נשען געווארט אין ליין אויפצועפענען
נק־אקאונטס, און פיעלע פון די מענ־
ן האבען געוואלט, אז זייער אקאונט
ל האבען דעם נומער 1. די פיעלע מענ־
, וואס האבען געווארט, זיינען אטענ־
ט געווארען פון א גרויסער צאהל עקס־
רט־קלויירקס, פון דער הויפט־באנק אין
ר 5טער עוועניו און 32טער סט., און
די אנדערע ברענטש־באנקען, דעלענ־
און ארטשארד סט. און די הארלעם
ענטש; מעדיסאן עוועניו און 116טע
ריט.

כאטש די באנק איז אפען פון 9 אין
ר פריה ביז 8 ביינאכט, האבען די
ירקס געמוזט בלייבען ארבייטען נאך
עטער, אום צופרידענצושטעלען די
לע מענשען, וואס זיינען געקומען טאן
נעם מיט דער ניי־ערעפענטער באנק
די בראנקס.

אין דער באנק געפינען זיך די אלע
רשיידענע דעפארטמענטס פון א מא־
נער באנק־אינסטיטוציע. דארט איז
א קאמוירשעל דעפארטמענט פאר ביז־
סלייט, פאר טשעק־אקאונטס; וועל־
ר אין אפען פון 8 פריה ביז 9 אוהר
ענד. עס איז דארט דא א ספעציעל
טערעסט עקאונט, פאר די, וואס ווילען
ארען געלד, פאר „א רעגענדיגען טאג“.
ר עקאונט קאן געעפענט ווערען מיט
קליינער סומע געלד, און דיעזע עקא־
טס ווערט געצאהלט 4 פראצענט אינ־
רעסט.

די באנק האט אויך א גרויסען אויס־
דישען דעפארטמענט, וועלכער איז
שוין באוואוסט איבער גאנץ אמעריקא. דורך דעם דעפארטמענט ווערט אריבער־געשיקט מיליאנען דאלארס פון די היגע מענשען צו זייערע קרובים אין יוראפ. צוזאמען מיט דעם דעפארטמענט איז פא־ראנען אן אינפארמיישאן ביורא, וועלכע גיט אייך אלע איינצעלהייטען וועגען אויסלענדישע געלד, וועגען שיעפס־קאר־טען און נאך אנדערע זאכען. דיעזע אינ־פארמאציע ווערט געגעבען איינגאנצען פריי.

די באנק אוו יונייטעד סטייטס איז א מעמבער פון דעם פעדעראל רעזערוו סיס־טעם. ווען די ערשטע באנק אוו יונייטעד סטייטס האט זיך געעפענט מיט זעקס יאהר צוריק, און מיט צוויי יאהר צוריק, ווען עס האט זיך געעפענט די באנק אויף דער 5טער עוועניו, איז דער פארמעגען פון דער באנק געווען 10,000,000 דא־לאר; איצטער, ביי דער עפענונג פון דעם בראנקס ברענטש, איז דער פארמע־גען פון דער באנק 35,000,000 דא־לאר. דאס איז א געוואלדיגער ערפאלג.

דער פרעזידענט פון דער באנק איז דער באוואוסטער דזשאזעף ס. מארקוס. די דירעקטארען פון די בייגק זיינען באנ־קירען און פון די רייכסטע ביזנעסלייט אין שטאדט.

א סך ביזנעסלייט פון די בראנקס האבען פריהער געטאן ביזנעס מיט די ברענטשעס פון דער באנק אוו יונייטעד סטייטס אין מאנהעטען. איצט האבען דיעזע מענשען די באנק ביי זיך, אויף זיי־ער אייגען טעריטאריע, און זיי וועלען פארשפארען פאהרען אין די אנדערע פלעצער. דיעזע ביזנעסלייט פון די בראנקס האבען שוין, אייגענטליך, לאנג צוריק פארלאנגט, די באנק אוו יונייטעד סטייטס זאל עפענען א ברענטש אין די בראנקס, און איצט איז זייער וואונש ער־פילט געווארען. די באנק אין די בראנקס וועט זיין פון גרויס נוצען פאר זיי און פאר אלע אידען, וואס וואוינען אין די בראנקס. דער בראנקס ברענטש פון דער באנק אוו יונייטעד סטייטס וועט געוויס האבען דעם זעלבען ערפאלג, ווי עס הא־בען געהאט אלע אנדערע ברענטשעס פון דער באנק אין פארשיידענע קווארטאלען פון ניו יארק.

געהט נאך דעם גאנצען עולם: זיי געהען צו אונז פארברילען

דר. ס. מערמעלשטיין האט אין זיין לאנגער פראקטיק אויף דער איסט סייד, וואס איז אריבער 20 יאהר, געמאכט פאר זיך אזא נאמען, אז וואו מען געהט און וואו מען שטעהט הערט מען נאר ריידען פון זיינע ברילען. מיר באהאנדלען יעדען זעהר פריינדליך און פאסען צו אלעמען מיט די ריכטיגע גלעזער צו מעסיגע פרייזען. דאס איז אונזער איינציגער אפיס, וואו מיר גיבען אייך דעם בענעפיט פון די נייעסטע וויסענשאפטליכע מעטאדען. אלע ארבייט ווערט געטאן אין אונזער אייגענעם שאפ, מיר באזיצען די בעסטע מאטעריאלען. איהר פארלירט ניט קיין צייט ווען איהר פארלאזט זיך אויף אונז. אפען ביז 9 אוהר אווענדס. זונ־טאג געשלאסען.

דר. ס. מערמעלשטיין, 392 גרענד סט. קאר. סאפאלק, ניו יארק

ברייגגט דיזען ארדווערטייזמענט מיט אייך.

יוניאן העלטה סענטער
דענטאל קליניק

מיר ווינשען באקאנט צו מאכען דאס דער דענטאל קליניק איז איצט אונ־טער די אויפזיכט פון דר. מאקס פריים, א דענטיסט, מיט א פופצעניאהריגער ערפאהרונג. צוזאמען מיט איהם זיינען דא דר. לואיס ב. עלליס, דר. ה. ב. סילווער, דר. ל. עפשטיין און נאך אייניגע גראדואירטע דענטיסטען און ספע־ציאליסטען.

„רעמואוועבל ברידזשעס“ איז אונזער ספעציאליטעט. ווערט געמאכט אין אונזער אייגענער לאבאראטאריע פון מר. א. טשענקין, איינער פון די פעהיג־סטע דענטאל־מעכאניקער אין ניו יארק.

יוניאן העלטה סענטער, 131 איסט 17טע סטריט

אפען טעגליך, א חוץ זונטאג, פון 10 אין דער פריה ביז 8 ביינאכט.

הערי וואנדער, טשערמאן.

קלאוקמאכער אויפמערקזאם!
דער 1טער מאי

וועט געפייערט ווערען

זונטאג, 2 אוהר בייטאג

מיט א גראסארטיגען ערשטען קלאסיגען

קאנצערט
אין מאנהעטען אפערא הויז

34טע סטריט און 8טע עוועניו.

ארראנזשירט פון די פאראייניגטע עדיוקיישאנאל קאמיטעס פון לאקאלס 1 און 9.

קאנצערטיסטען:
מישעל פיאסטרא — וויאליניסט.
ווינאגראדאף — באריטאן.

פעסט רעדנער:
וולאדעק און ראבערט מיינער.

טיקעטס פריי. זיך צו ווענדען צו די אויבענדערמאנטע עדיו־קיישאנאל קאמיטעס.

די פראגראם וועט אנאנסירט ווערען.

פ. קאטלער, מענעדזשער.

פאטראנייזט אונזערע אדווערטייזער

עס איז גאר ניט שלעכט צו זיין א מצה־פעדלער היינטיגע צייטען.

עס זיינען אמאל געווען צייטען, ווען א מצה־פעדלער האט זיך נעבאך פארשאלטען די טעג וואס ער איז געבוירען געווארען, אדער ווי איינער האט אמאל אויסגעשריען: „רבונו של־עולם, צו וואס האסטו די אידען ארויסגענומען פון מצרים? עס איז דאך ערגער צו זיין א מצה־פעדלער, ווי צו ארבייטען ביי פרעה'ן!" דאס איז אבער אלץ געווען אמאל. אמאל, ווען א מצה־פעדלער האט געדארפט שלעפען צעהן פעקלאך אלערליי מצות צו א קאסטימערקע, ביז זי האט עס צוגענומען. די מצות פלעגען ווערען צוּבראכען און צוברעקעלט און דער סוף איז געווען, אז די קאסטימערקע פלעגט ארונטעררייסען פון די געלד דעם גאנצען פראפיט און אפט איינגאנצען ניט באצאהלען.

היינט איז מצה־פעדלער גאר ניט שלעכט. די פרוי זאגט צו איהם: ברייננט מיר סיימאן און ווייל מצה פון סינסינעטי, די קרוין פון אלע מצות". דער פעדלער ברייננט די מצות, שעהן, גאנץ, קרוכלע, גוט דורכגעבאקען, פריש און געשמאק. די קאסטימערקע איז צופרידען און דער מצה־פעדלער האט גרויס פארגעניגען.

אגב, האט איהר שוין נעגעבען אייער ארדער צו אייער מצה־פעדלער?

קלאוק פינישערס יוניאן, לאקאל 9.

לויט דעם באשלוס פון דער עקזעקוטיוו באארד מוז יעדער מעמבער פון לאקאל האבען זיין יוניאן בוך אם וויינינגסטען צוויי מאל אין דריי מאנאטען געסטעמפט ביים סעקשאן מיטינג.

די יעניגע וועלכע וועלען ביים אויסביטען די ביכלאך ניט האבען זייערע ביכלעך געסטעמפט וועלען גערופען ווערען צו פאראנטווארטליכקייט און באשטראפט ווערען פאר ניט אויספאלגען דעם באשלוס פון דער יוניאן.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 9

איזידאר סארקין, מענעדזשער.

דעזיינינג

פעטערן מייקינג

און

גריידינג

ווערט געלערנט סטריקט אינדיווידועל.

בייטאג און נאכט שטונדען.

אונזער מעטאדע פון לערנען איז ספעציעל צוגעפאסט פאר דער האלסייל ליין פון וואמענס, מיסעס, דזשוניארס, טשילדרענס און אינפאנטס גארמענטס.

זעהט אונז איידער איהר מאכט א מיסטייק.

ליידינג קאלעדזש פון דעזיינינג און פעטערן מייקינג.

פראקטיקעל דעזיינער בילדינג.

פראפ. י. ראזענפעלד, דירעקטאר.

222 איסט 14טע סט., ניו יארק.

(צווישען 2טע און 3טע עווע.)

טעלעפאן: סטייוועסענט 5817.

קויפט אויסשליסליך

סאלאמכיא טהעע
צוועטאטשני טשאי
ווהייט ליליי טהעע

סקוירט פרעסערס!

מאקס גריפקא, א סקוירט פרעסער, וועלכער האט געארבייט ערגיץ אין דער נאכבארשאפט פון וועסט 25טע סטרים, איז געשטארבען דעם 24טען יאנואר, 1920.

זיין זוהן, דזש. גריפקא, וועלכער וואהנט אין 214 איסט 13טע סטרים, קער אף שולמאן, איז זעהר שטארק פאראינטערעסירט צו דערגעהן וואו זיין פאטער האט געארבייט פאר זיין טויט. איהר וועט איהם טאן א גרויסע טובה אויב אימיצער וועט איהם אינפארמירען וועגען דעם.

באַרנעט ל. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישען

215 East Broadway
1709 Pitkin Ave., Brooklyn
100 Lenox Avenue
895 Prospect Ave., Bronx

טעלעפאן ארטשארד 3793

אונטער די השגחה פון הרב הג' ר' אלחנן יפה רב דבמה"ג. אויב אייער דילער וויל אייך ניט דעליווערען, וועלען מיר אייך דעליווערען ביידע פריי.

Harlem Branch:—300 East 102nd Street, Mr. A. L. Streit
Brownsville Branch:—122 Osborn Street, Mr. W. Axelrod

דעזיינערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל געלד צו פארדיענען!

הונדערטע לייטע האבען שוין אויסגעלערנט אונזער מעטאדע און יעצט פארדיענען די פיעל געלד.

נעהמט איצט א קורס

— אין די —

מיטשעל סקול

אין דעזיינינג פאר פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער. א קורס אין מיטשעל סקוהל מיינט א באלדיגע פאזישאן און גרויסע געהאלט.

די מיטשעל סקול פון גארמענט דעזיינינג, פעטערן מייקינג, גריידינג און פיטינג פאר פרויען קליידער. עטאבלירט איבער 50 יאהר מיט דעם גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמען. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזולטאטען.

פריוואט אונטערריכט אין אידיש. טאג און אבענד קלאסען.

גוטע בעדינגונגען.

שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, רעקאמענדיישאן און פולע אויסקינפטע.

אבענד קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL

912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK

Phone, Stuyvesant 8383

Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

דר. לואיס סאדאף

דענטיסט

איז איצט אין זיין אייגענעם אפיס אין

1 UNION SQUARE

ROOM 503

TEL. STUYVESANT 9126 COR. 14TH ST.

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

בצדקתי החזקתי
ולא ארפה
(איוב, כ"ז, ו.)
אין גערעכטיג-
קייט האלט איך זיך
שטארק, און וועל
איהר ניט פארלאזען.

גערעכטיגקייט

...בייטער פון אלע
...רדע, פארטרייר
...ם אידן, און די
...לם וועט זיין
...ייערע!

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט װארקערס יוניאן

Vol. III. No. 17 — New York, Friday, April 22, 1921 — פרייטאג, 22טען אפריל, — PRICE 3 C...

...ארלויפיג קיין ענדערונג אין דער קלאוק סיטואציע

...קלאוק סיטואציע אין ניו יארק איז ... די זעלבע. אין פארלויף פון דער ...ט גארניט פאסירט, מען זאל שוין ...אגען עטוואס זיכער. ...פראטעקטיוו אסאסיאיישאן" האט ...רוויל דער יוניאן גארניט געלאזט ... און אין די טרייד צייטונגען פון ...קמאנופעקטשורערס איז אין פאר- ... דער וואך אויך גארניט ערשינען, ...ל קאנען באשטימט עפעס וויסען ... האלט. מען דארף נאך, אלזא, ...טען ביז די זאך וועט קלארער גע- ...ווערען מצד די באלעבאטים.

...ס אמבאלאנגט אונזער קלאוקמא- ...יאן, איז זי איצט, ווי אלעמאל, ... אויף דער וואך. און אז מען וויל ... זאגען, דאס איצט, נאך מעהר ...מאל, האלט זי א ברייט אפען ...יף אלעם וואס קומט פאר אין ...נדוסטריע און די הערען פון דער ...קטיוו אסס'ן" וועלען איהר גע- ... כאפען דרעמלענדיג.

...טע וואך האט דער דזשאינט ... פון דער קלאוקמאכער יוניאן גע- ... צוויי מיטינגען, איינעם א ספע- ...טינג, מיטוואך אווענט, און דעם ... מיטינג פון דעם באארד שבת ...

...ע מיטינגען פון דזשאינט באארד ...געווען גאנץ רוהיגע, דער עולם איז ...אנץ געלאסען, עס איז אויף קיי- ...פנים ניט געווען דער מינדסטער ...ק פון שרעק. די קלאוקמאכער ...שטעלט מיט זיך פאר א גוט דיס- ...טע ארמיי, די מיטגלידער פון ...יאן פארשטעהן גוט די לאגע און ... מיט די פיהרער פון דער יוניאן ... זיי אויף דעם נעקסטען שריט ...אלעבאטים. האבענדיג אזא דיס- ...טע ארמיי דארף קיין פיהרער ... אין שרעק פאר דעם וואס קאן ...ען. און אט דער גייסט האט זיך ...לט אויסגעדריקט אויף ביידע מי- ... פון דזשאינט באארד.

...וועהנליכע ארבייט אין אלע אפי- ... דערפארטמענטס פון דער קלאוק-מאכער יוניאן געהט איצט אן, ווי אלע מאל און די מענעדזשערס, די קעפ פון די אלע אפיסעס, זיינען פארנומען מיט דער באשטענדיגער יוניאן-טעטיגקייט. אויף דעם ספעציעלען מיטינג פון דזשאינט באארד מיטוואך אווענט, איז דריבער ערוועהלט געווארען א באזונדער קאמיטע, די „קאמיטע אן אימידיאייט עקשאן", וועלכע זאל זיך אין דעם איצטיגען מא-מענט באזונדערס אפגעבען צו היטען די מעגליכע אנטוויקלונג פון אזא לאגע.

אין דער „קאמיטע אן אימידיאייט עקשאן" זיינען ערוועהלט געווארען די פאלגענדע פערזאנען: פרעזידענט ב. שלעזינגער, 1טער וויס פרעזידענט מא-ריס זיגמאן, י. פיינבערג, דזשענעראל מע-נעדזשער פון דזשאינט באארד, לואיס פינקאווסקי, טשערמאן פון דזשאינט באארד, לואיס לאנגער, סעקרעטער, און פיליפ קאפלאוויטש, טרעזשורער פון דזש. באארד. די ספעציעלע קאמיטע וועט זיין אין שטענדיגער בעראטונג, וועט האלטען אן אפען אויג אויף אלע מעגליכע אנט-וויקלונגען אין דער סיטואציע און ווען עס וועט נאר זיין נויטיג, וועט זי גלייך איינרופען א מיטינג פון גאנצען דזשאינט באארד, און אלע בעאמטע פון דער יוניאן.

(שלוס אויף זייט 15)

באסטאנ'ער גענעראל סטרייק פון קלאוקמאכער כמעט אין גאנצען געסעטעלט

ווי עס איז געווען געמעלדעט מיט א פאר וואכען צוריק אין די „גערעכטיגקייט" איז נאך דעמאלט געווען 9 מאנופעקטשו-רערס וואס זיינען פארבליבען אין דער מא-נופעקטשורערס אסאסיאיישאן, וועלכע הא-בען ניט געוואלט נאכגעבען די פאדערונ-גען פון דער יוניאן.

פון יענע 9 מאנופעקטשורערס האבען זיך 3 אפגעריסען און געסעטעלט מיט דער יוניאן, נאכגעבענדיג דער יוניאנס פאדע-רונגען. אין גאנצען, אלזא, זיינען נאך פארבליבען אין דער אסס'ן זעקס מאנו-פעקטשורערס, וועלכע באשעפטיגען אלע צוזאמען ארום 70 ארבייטער. דאס מיינט, אז דער סטרייק איז שוין כמעט אין גאנ-צען געסעטעלט.

פאר דער גוטער פיהרונג פון דעם סטרייק קומט קרעדיט די פאלגענדע פער-זאנען: אב. סניידער, דער מענעדזשער פון דער יוניאן, אונזער וויס פרעזידענט א. פאזען, ברודער ראטשטיין, דער ביז-נעס אייגדזשענט פון דער יוניאן, ברודער פינקעלשטיין, טשערמאן פון אפערייטארס לאקאל און ברודער קורלאנד, דער טשער-מאן פון דזשאינט באארד.

דער סטרייק, ווי באוואוסט האט זיך אנגעפאנגען אלס א רעזולטאט פון א גע-וויסען בריף, וואס די מאנופעקטשורערס האבען ארויסגעשיקט צו די ארבייטער, אין וועלכען זיי האבען ערקלערט, אז זיי וועלען מיט דער יוניאן מעהר ניט הא-בען צו טאן. די יוניאן האט אבער גע-זאגט איהר ווארט און זיי וועלען מיט איהר יא האבען צו טאן.

עס איז איבעריג צו זאגען, אז די יוניאן שטיצט די ארבייטער וואס זיינען נאך אין סטרייק און זי וועט עס טאן ביז אלע סטרייקער וועלען זיין צוריק ביי דער ארבייט, אין געסעטעלטע שעפער.

...קסמאכער סטרייק אין סינסינעטי געסעטעלט

...קלאוקמאכער סטרייק אין סינסי-... געסעטעלט. דער סטרייק איז ... געווארען געגען דער גרעסטער ...רמע אין יענער שטאדט, בישאפ ...און סטיין, און דער סטרייק האט ... כמעט דריי מאנאטען צייט.

...ויפט אישו אין דעם סטרייק איז ... פראגע פון שטיק-ארבייט. די ...האט געוואלט צוריק איינפיהרען ...בייט און די יוניאן האט, פאר-...ייך, געקעמפט געגען דעם.

...ם איז שוין געווען געמעלדעט אין ...כטיגקייט", איז דער סטרייק אין ...י געווען אונטער'ן אויפזיכט פון ...זידענט פערלשטיין און לעצ-... איז איהם געלונגען דעם סטרייק ...ען. וועגען סעטלמענט האט ער ... די פאלגענדע טעלעגראמע:

... סטרייק אין סינסינעטי געסע-... אונטערגעשריבען אן אגרימענט ... פירמע בישאפ סטירן און סטיין. ...מענט שרייבט פאר וואך-ארבייט ...נימום וויידזש-סקייל. די פרא-... זוי עס זאל קאנטראלירט ווערען ...שעס איבער די מינימום סקיילס, ...א פאר אנדערע זאכען איז אי-...ען געווארען פאר ארביטריי-... ארביטריישאן דארף פארקומען ...קסטע צוויי וואכען."

... די הויפט אישו אין דעם סטרייק, ...יים, האבען די ארבייטער פאל-... געוואונען און די בראוועסטע סטרייקער ... סינסינעטי מעגען זיך גראטו-...ט זייער מוט און אויסדויער.

...נזערע לעזער וויסען, איז אין ... פון דעם סטרייק געווען אין ניו ...רטשמאן פון דער קלאוקמאכער יוניאן פון סינסינעטי, ברודער גוטערמאן, וועלכער האט אויפגעפאסט, אז אין ניו יארק זאל ניט געמאכט ווערען די ארבייט פון יענער פירמע. דאס האט ער געטאן מיט דער הילף פון אונזער אינטערנעשאנאל, און מיט דער הילף פון די באאמטע פון דער ניו יארקער קלאוק-מאכער יוניאן. ברודער גוטערמאן איז שוין איצט צוריק אין סינסינעטי און ער בעט אונז, אין נאמען פון דער סינסינע-טי'ער קלאוקמאכער יוניאן צו באדאנקען די אינטערנעשאנאל באאמטע, און אלע באאמטע פון דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן, פאר דער הילף וואס ער האט דא באקומען דורך דער צייט פון דעם סטרייק.

ווייסטמאכער יוניאן לאקאל 25 פאנגט אן א לעבעדיגען ארגאניזאציאנס-קאמפיין

אויף דעם לעצטען מיטינג פון דזש. באארד אין דער דרעס און וויסט אינ-דוסטריע איז באשלאסען געווארען אנ-צופאנגען אן ארגאניזאציאנס קאמפיין אין גרייטער ניו יארק, ספעציעל צווישען די וויסטמאכער.

די וויסטמאכער יוניאן לאקאל 25 איז טאקע א גרויסע יוניאן, אבער דער טרייד איז ווייט ניט 100 פראצענט אר-גאניזירט, ווי דאס איז, למשל, דער קלאוק טרייד. אין גרייטער ניו יארק זיינען נאך דא גענוג ניט ארגאניזירטע וויסט-שע-פער, אין וועלכע די ארבייטס-באדינגונ-גען זיינען א סך ערגערע ווי אין די יוניאן שעפער, כאטש די באסעס פון יענע שע-פער גיבען אייניגעס נאך זייערע ארביי-טער, כדי זיי אפצוהאלטען פון אנשליסען זיך אן דער וויסטמאכער יוניאן.

א באשלוס איז, אלזא, געפאסט גע-ווארען אנצופאנגען א ברייטען ארגאניזא-ציאנס קאמפיין צו ארגאניזירען יענע שע-פער. דיזער קאמפיין וועט אנגעפיהרט ווערען פון ברודער דזשוליוס האכמאן מיט א גאנצען סטעף מענשען. נאטירליך וועט די ארבייט אויך זיין אונטער'ן אויפ-זיכט פון דעם דזשענעראל מענעדזשער פון דעם דזשאינט באארד, ברודער דזש. האל-פערין, וועלכער האט אין ארגאניזאציאנס-ארבייט א סך ערפאהרונג. מען מעג דע-ריבער ערווארטען, אז דער ארגאניזא-ציאנס קאמפיין זאל ברענגען דער יוניאן די געווינשטע רעזולטאטען.

דאס וואס דער ארגאניזאציאנס קאמ-פיין ווערט איצט אנגעפאנגען איז ניט קיין צופאל זאך, עס איז דא פאר דעם א גוטער גרונט.

ווי ברודער האלפערין גיט אונז אי-בער, איז שוין פון א לאנגער צייט ניט געווען אזא גרויסע „ביזי" אין די וויסט שעפער, ווי עס איז איצט, און אז די צייט איז גינסטיג פאר ארגאניזאציאנס אר-בייט. מען דארף נאר אנפיהרען א טיכטי-גע פראפאגאנדא צווישען די ארבייטער, וועט עס מוזען ברענגען גוטע רעזולטאטען.

געווענליך קאן פון אזא פראפאגאנדא ארויסקומען „סינגעל סטרייקס". אין דעם איצטיגען מאמענט אבער איז דאס גאר ניט נויטיג. ווען, למשל, די ארבייטער פון א ניט ארגאניזירטען וויסט שאפ זא-לען באשליסען צו מאכען זייער שאפ פאר א יוניאן שאפ, און די פירמע זאל בשום אופן דאס ניט וועלען נאכגעבען, איז גאר ניט נויטיג איצט די ארבייטער ארויסצו-רופען אין סטרייק. אין טרייד איז אזוי ביזי, אז מען קאן פשוט ניט באקומען גע-נוג ארבייטער און די יוניאן האט גענוג פלעצער אין יוניאן שעפער, וואו אט די ארבייטער קאנען גלייך זיך זעצען ארבײ-טען. יענע ארבייטער וואלטען, אלזא, סיי ווי בלייבען ארבייטען אין א יוניאן שאפ, אונטער בעסערע ארבייטס-באדינ-גונגען, און זיי וועלען במילא פון דעם גע-ווינען. זיי קאנען דורך דעם באקומען א בעסער פלאן צו דער ארבייט. דער ארגאניזאציאנס-קאמפיין איז שוין אין פולען גאנג.

אין אלגעמיין געהט עס איצט צו גאנץ לעבעדיג אין אלע אפיסעס פון דער וויסט און דרעסמאכער יוניאן. עס איז איצט א סך אנדערש ווי עס איז געווען אמאל.

אז די וויסט און דרעסמאכער זיינען גוטע סטרייקער אין צייט פון א אפענעם קאמף מיט די באלעבאטים, איז שוין פון לאנג באוואוסט. נאכ'ן סטרייק אבער, פלעגען זיי, ליידער, לאזען דעם גאנצען זיעג גיך „אויסרינען". איצט אבער איז גאנץ אנדערש, עס ווערט שטרענג אויפ-געפאסט פון דער יוניאן, אז אלעם דאס וואס די ארבייטער האבען דורך דעם לעצ-טען סטרייק געוואונען, זאל בלייבען, זאל

(שלוס אויף זייט 14)

אינהאלט-פארצייכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 17

זייט 2. די וואך — מאקס ד. דאניש. אויפרוף צו די וויסטמאכער. — י. שעהנהאלץ.
זייט 3. די ספעציעלע ארבייטער קאנווענ-שאן אין אלבאני. — ל. לאנגער. ביימס פון שיקאגא און פילאדעלפיא.
זייט 4. די סקוירט און דרעסמאכער יוניאן לאקאל 23. — ה. וואנדער. א פאר ווערטער צו די פרעסער פון לאקאל 35.— דזש. ברעסלאוו.
זייט 5. דער אינטערנעשאנאל עדיוקיישאנאל דעפארטמענט. מיטינג פון דזשוינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן. — ל. לאנגער.
זייט 6. צוויי מיטינגען פון דזשוינט באארד אין דער וויסט און דרעס אינדוסטריע. — מ. ק. מאקאוו.
זייט 7. קאנסטרוקטיווע ארבייט אין לאקאל 1. — פ. קאטלער. וואס מיינט פריי-הייט? (פסח געדאנקען)—דזש. העללער.
זייט 8. פון רעדאקטאר'ס נאטיצבוכעל.
זייט 9. קאפיטאל און ארבייט אין מצרים מיט א 2000 יאהר צוריק. — פיליפ קראנץ.
זייט 10. דער בירגער קריג אין איטאליע.— אירא וו. בוירד. דריי וואס פארען (פעליקאן). — ז. וויהלער.
זייט 11. אונזער אויסערליכע פאליטיק. — נ. בוכוואלד. פאר פסח (סקיצע). — ס. שמואלזאהן.
זייט 12. הונגער-מארש (געדיכט). — א. ראדוצקי, קורצע שמועסען.
זייט 13, 14, 15 און 16. עדוטאריעלס...

ווי די קלאוקמאכער וועלען פייערען דעם ערשטען מאי

די מיטגלידער פון די לאקאלס וואס שטעלען צוזאמען דעם דזשוינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן וועלען דעם יאהר פייערען דעם ערשטען מאי מיט קלאסישע קאנ-צערטען און בעלער.

לאקאל 1, צוזאמען מיט לאקאל 9, וועלען האבען א קלאסישען קאנצערט זונטאג ביינאכט, דעם 1טען מאי, אין דער מאנהעטען אפערא הויז, 34טע סטריט (צווישען 7טע און 8טע עוועניוס).

לאקאל 3 וועט האבען א קאנצערט אין הארלעם סאציאליסטישען סענטער, 62 איסט 106טע סטריט. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען 10 אזייגער אין דער פריה.

לאקאל 11 וועט האבען א קאנצערט זונטאג ביינאכט, אין בראנזוויל לייבאר לייסעאום.

לאקאל 17 וועט האבען א קאנצערט און באל, אין סטייוועסענט קאסינא, 142 צווייטע עוועניו. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען זונטאג, 11 אזייגער אין דער פריה.

לאקאל 23 וועט געבען א קאנצערט און באלל אין „סאציאליסטישען סענטער", 62 איסט 106טע סטריט, הארלעם. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען 8 אזייגער ביי טאג און דער באלל וועט געדויערען ביז 8 אזייגער אין אווענט.

לאקאל 35 וועט האבען א קאנצערט און באלל, אין פארק וויו פאלעס, 3 וועסט 110טע סטריט, אנטקעגען סענטראל פארק.

צו אלע דיזע קאנצערטען און בעלער איז פרייער אייננטריט פאר די מיטגלידער פון די לאקאלס. מען דארף זיך אבער באזארגען מיט טיקעטס, וועלכע זיינען צו באקומען אין די אפיסעס פון דער יוניאן.

זאלען די מיטגלידער פון די דערמאנטע לאקאלס זיך באזארגען מיט טיקעטס.

פאר מעהר אייבצעלהייטען לעזט די אדווערטייזמענטס פון די לאקאלס אין דעם נומער „גערעכטיגקייט".

אונזער אינטערנעשאַנאַל אנגע־קלאַגט פאר „קאַנטעמפּט אוו קאָורט“.

(שלוס פון זייט 1)

בען ריכטער קאָווענאָ, האָט די דרעס פיר־מע פעלדמאַן בראָס, פון 135 מעדיסאָן עוועניו, פאַרלאַנגט אַן אינדזשאַנקשאָן, און דער ריכטער פאָרערט אויף די יוניאָן צו ערקלערען דעם 18טען אפריל, ווארום ער זאָל דער פירמע אזא אינדזשאַנקשאָן ניט ארויסגעבען. אלזא, די אינדזשאַנק־שאָנס האַלטען אין איין פארמערען זיך.

די אמעריקאַנער ארבייטערשאַפט פאַנגט אָן אַ אַנטי-אינדזשאַנקשאָן באַוועגונג.

דער עקזעקוטיוו קאָונסיל פון דער אמעריקאַן פעדערייש̇אָן אָוו לייבאָר האָט שוין לאַנג צוריק גענומען אַ שטעלונג צו דער איצטיגער אינדזשאַנקשאַן כוואליע, וואָס בושעוועט איבער'ן גאַנצען לאַנד. ווען פרעזידענט שלעזינגער איז געוועזען מיט אַ וואָך צוריק אין וואַשינגטאָן, האָט ער געצויגען די אויפמערקזאַמקייט פון דער פעדערייש̇אָן אויף דער אינדזשאַנק־שאָן מגפה, וואָס בושעוועט איצט אין ניו יאָרק, און פרעזידענט סעמועל גאָמפּערס איז וועגען דעם לעצטען שבת ספּעציעל געקומען אין ניו יאָרק.

שבת אין דער פריה האָט גאָמפּערס געהאט אַ קאָנפערענץ מיט פרעזידענט שלעזינגער און גען. מאָררים הילקוויט. אויף דעם קאָנפערענץ האָט פרעזידענט גאָמפּערס זיך באַקענט מיט דער לעגאַלער זייט פון די אינדזשאַנקשאַנס געגען אונ־זער אינטערנעשאַנאַל יוניאָן.

דעמזעלבען שבת נאָכמיטאָג איז אין האָטעל מארסיילס אָפּגעהאַלטען געוואָרען אַ מיטינג פון דעם עקזעקוטיוו באָארד פון דעם „סענטראַל טריידס און לייבאָר קאָונסיל אָוו גרייטער ניו יאָרק“. גאָמ־פּערס און שלעזינגער האָבען ביינעוואוינט דעם מיטינג און דאָרט איז אויפגענומען געוואָרען די אינדזשאַנקשאָן פראַגע.

אויף דעם מיטינג איז באַשפּראָכען געוואָרען די רעאַקציאָנערע שטעלונג פון מאַנכע ריכטער, זייער פּאַרטייאישקייט געגען די יוניאָנס, און עס איז באַשלאָסען געוואָרען, דאָס ניט צו פאַרשווייגען. עס איז באַשלאָסען געוואָרען אָנצופאַנגען אַ מעכטיגע אַנטי־אינדזשאַנקשאָן באַוועגונג, אויפצוּוועקען די עפענטליכע מיינונג.

דער מיטינג האָט אויסגעקליבען אַ קאָ־מיטע פון דריי, וואָס זאָל זיך גענוי באַ־קענען מיט דער לאַגע און אויסארבייטען פּלענער, ווי די אַנטי־אינדזשאַנקשאָן באַ־וועגונג זאָל געפיהרט ווערען. עס ווערט ערוואַרטעט דאָס אין אַ פּאָר טעג ארום זאָל די קאָמיטע שוין פאַרעפענטליכען וואָס עס איז ראַטזאַם צו טאָן. די קאָמי־טע פון דריי איז אָבער באַאויפטראַגט גע־וואָרען באַלד צו נעמען דעם מעדיסאָן סקווער גאַרדען פאַר דער ערשטער דע־מאָנסטראַציע געגען יענע ריכטער וואָס האָבען זיך אָפען געשטעלט אויף דער זייט פון קאַפּיטאַל, ניט אַכטענדיג וואָס זייער פליכט איז צו זיין אומפּאַרטייאיש, און אויסטיילען גערעכטיגקייט אַלעמען גלייך, די אָרימע ווי די רייכע, די ארבייטער ווי די קאַפּיטאַליסטען.

עס וועט אין גיכען באַקאַנט געמאַכט ווערען ווען דער מיטינג אין מעדיסאָן סקווער גאַרדען וועט אָפּגעהאַלטען ווערען און ווער עס וועלען זיין די רעדנער. עס וועלען געוויס ארויסגעשטעלט ווערען די בעסטע רעדנער פון דער אמעריקאַנער באַוועגונג, און אויך פילע אַנדערע פּראָ־מינענטע פּערזענליכקייטען, און דער מי־טינג וועט אויפרודערען דאָס גאַנצע לאַנד.

איך זאָג אייך
זיי שטעלען צופרידען

— און דער בלענד קען ניט נאָכגעמאַכט ווערען.

Chesterfield
CIGARETTES

20 פאַר 20 סענט